

БЛАГОВІСНИК

**Батьки і діти:
конфлікт поколінь**

№2, 2004

* * *

*Народилось життя. Заясніли рожеві світанки
Ніжних весен земного людського буття.
Народилось життя. І шукає надійних пристанків
В тихім спалаху днів, що у вічність летять.*

*І життєвий мотив зазвучав всім до болю знайомий —
Перший крик немовляти неначе спинив суєту.
Посміхнулася мати й безмірну утому
Перелляла у вдячність своєму Христу.*

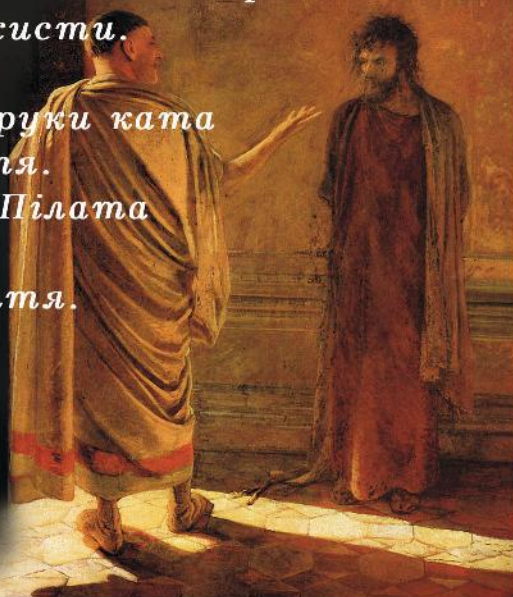
*Народилось життя, щоб любити, терпіти, страждати,
Хрест нести, а чи, гордо вдягнувши вінця,
Вмити руки й обтерти в заплямлені шати
Кров'ю тих, хто за правду стояв до кінця.*

*Народилось життя — і схилились в смиренні коліна...
І простенькі слова сколихнули світи.
— Боже мій, — молить мати, — дітей від гордині
Й від людської злости збережи, захисти.*

*Як же страшно частинку себе в руки ката
Їй віддати на плаху, на розп'яття.
Та ще гірше в зрадливій усмішці Пілата
Упізнати життя.*

Богом дане життя.

Ольга МІЦЕВСЬКА

* * *

Будівничий спорудив храм.
Трудився граціозно та вміло —
Колони, склепіння й арки —
Все відповідало його задуму...
І сказали люди, захоплені цим творінням:
«Воно ніколи не побачить тління.
Безмежний талант твій, о будівничий!
Слава про тебе переживе віки».

Учитель виплекав Храм
З любов'ю та безмірною турботою,
Зводячи кожну арку з терпінням,
Торкаючись кожного серця з молитвою...
Ніхто не захоплювався його непомітною працею,
Ніхто не проник у глибіню його дивного плану,
Бо ж споруджений вчителем Храм
Був невидимий людському оку.

Храм будівничого зник —
Повергнутий в прах...
Низько впали високі колони,
Знищені ржею.
Та не таким був плід рук учителя,
Часу він неспідвладний.
Бо ж прекрасний невидимий Храм —
Готова до вічності душа дитини!

Видання Всеукраїнського союзу церков християн віри євангельської

Редколегія журналу:

М. Паночко
М. Синюк
В. Онищук
Є. Мельничук
Є. Абрамович

Головний редактор:
Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:
Журнал «Благовісник»,
вул. Вороніхіна, 14а,
м. Луцьк, 43020

Телефони: (0332) 78-99-85
(03322) 544-06

Факс: (0332) 78-97-98

E-mail: blagovisnyk@yandex.ru

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001
МФО 303440
в КБ "Приватбанку"
м.Луцьк, код 23253886

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:

Василь МАРТИНЮК
Ольга МІЦЕВСЬКА
Юрій ТРОЦЬ
Володимир ШОЛОМ
Анна ЯРУТА
Наталія ВАВРИНЮК

Наш представник
в Канаді:

Anatoliy Koren
62 Sunrise cr.
London, ON, Canada
N5V4V5

Журнал віддруковано у друкарні
видавництва «Світанкова зоря»,
м. Рівне, вул. Старицького, 50а,
тел. (0362) 62-34-68

Наклад 5100 примірників

У номері:

<i>М. Савчук.</i> «Ісусе, врятуй мене!»	4
<i>Ю. Вавринюк.</i> Я піду за тобою	7
Конфлікт поколінь: куди ідуть наші діти?	8
<i>В. Онищук.</i> Одною дорогою в одному напрямку	11
<i>Д.Макдауел.</i> Найбільше, що ви можете зробити для своїх дітей ...	14
<i>В. Мартинюк.</i> Впізнай себе	18
	
<i>Юлія Звєздова.</i> Батьківський покров	16
<i>Д. Добсон.</i> Декларація незалежності	20
<i>О. Міцевська.</i> Гордіїв вузол вічної проблеми	22
<i>О. Макогін.</i> «Я щасливий, що моя дитина змалечку чує про Бога»	24
<i>Н. Сиваш.</i> Руки біля вогню	26
<i>Ю. Вавринюк.</i> Палаюче вугілля	30
<i>Г. Андросов.</i> Ісус в домі, чи вирішення проблем?	34
Інтерв'ю з А. Мельником та В. Федоровим	36
Наші гості. Кордон без кордонів	38
Мандрівниці	42
Церкві с. Степань — 80	46
XIV з'їзд ВСЦХВС	55

*У колажах Віктора МОКІЙЧУКА використано:
на першій сторінці обкладинки — фото Юрія КОСТЮКА,
на другій — картину І. ГЕ «Що є істина?» та фото Ю. КОСТЮКА.*

При передруку посилання на «Благовісник» обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє думки авторів матеріалів, що
друкуються.
Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

Сторінка редактора

Апостол Павло у Посланні до Тимофія, нагадуючи про ознаки останнього часу, зауважує, що тоді люди будуть «батькам неслухняні». Пояснювати цю фразу, думаю, немає потреби: цю неслухняність видно неозброєним оком. Більше того, багато батьків «останнього часу» на собі відчувають оту «неслухняність». Це одна з найболючіших тем сучасності. Та чи лише сучасності? Світ, тією чи іншою мірою, здавна знав цю проблему. Правда, раніше це було скоріше винятком. Тепер це стає правилом — і «кайдашева сім'я» живе чи не в кожній хаті.

Як не дивно, але однією з головних причин, які вбивають клин у взаємостосунки між батьками та дітьми, є останні досягнення гуманізму щодо прав та свободи людини. І це теж ознака останнього часу. Кажучи словами того ж апостола Павла, «добре стало мені смертю» (Рим. 7:13). Організації із захисту дітей, що діють у найбільш цивілізованих та демократичних суспільствах нібито з благими намірами, використовують майже фашистські методи «захисту», настроюючи дітей проти батьків, навчаючи їх не коритися батькам, а у випадку якихось конфліктів просто, без зайвих пояснень та попереджень забирають дітей із сім'ї, не рахуючись не лише з батьками, але часто навіть з бажанням самої дитини. Суспільство змалечку вкладає в розум дитини думку про те, що вона сама повинна вирішувати своє майбутнє і батьки не мають права вмішуватися у її особисте життя. І дитина формує сама себе, точніше, її світогляд та спосіб життя формує оточення через рекламу, телебачення, музику, Інтернет.

Другою вагомою і знову ж таки парадоксальною причиною тріщин у стосунках між старшим та молодшим поколінням є останні досягнення науки і техніки. Батьки в силу певних причин, не встигають за прогресом, чого не скажеш про їхніх дітей. Діти набагато краще знають Інтернет, автомобільні новинки, мобільний зв'язок, набагато краще пристосовуються до змін, що з космічною швидкістю відбуваються в суспільстві. Старшим людям, життя яких стабілізувалося, набагато важче міняти свій стиль життя, звички, погляди. От і росте прірва між поколіннями, ростуть конфлікти, росте горе та біль сімей... Та й самих сімей в традиційному розумінні цього слова все меншає...

Чи є вихід з цього становища? І хто тут винен?

Християни, обговорюючи це питання, часто згадують оті Павлові слова про неслухняність дітей, тим самим автоматично перекладаючи вину на самих дітей. Що ж, ми не можемо перечити Духові Святому, Який відкрив апостолу ці слова. Цей факт ми можемо спостерігати, бо сьогодні, як ніколи, в серцях дітей живе протест, бунт проти батьків. Але це однобокий погляд.

Ми, коли готували добірку матеріалів на цю тему, були здивовані тим, що переважна більшість книг, статей, які вдалося зібрати, адресовані в першу чергу батькам. Ще до того, як ми впорядкували цей матеріал, напрошувався висновок: щоб погасити конфлікт між батьками та дітьми, між старшим та молодшим поколінням, потрібно мінятися перш за все батькам. Відверто кажучи, для нас це було несподіванкою. Але, коли номер журналу вже «вимальовувався», ми зрозуміли, що це Дух Святий повів нас саме так, щоб батьки зрозуміли, що на них лежить набагато більша відповідальність за стосунки з дітьми, аніж на самих дітях. Наші діти є такими, якими ми їх виховали, це наше відображення, наслідки нашого ставлення до своїх батьків. Часто ці конфлікти є наслідком нашої гордості, зарозумілості, впертості, непоступливості, легковажного ставлення до виховання дітей, небажанням зрозуміти їх та елементарної ліні, а ми, оправдовуючи себе, кажемо, які ж вони неслухняні.

Батьки і діти. Конфлікт поколінь. А може, це перш за все конфлікт із собою, конфлікт із Небесним Батьком, і все інше — його наслідки?..

Проповідь

І сталося одного із днів, коли Він навчав, і сиділи фарисеї й законвчителі, що походили з усіх сіл Галілеї й Юдеї та з Єрусалима, а сила Господня готова була вздоровляти їх, і ось люди на ложі принесли чоловіка, що розслаблений був, і намагалися внести його, і перед Ним покласти

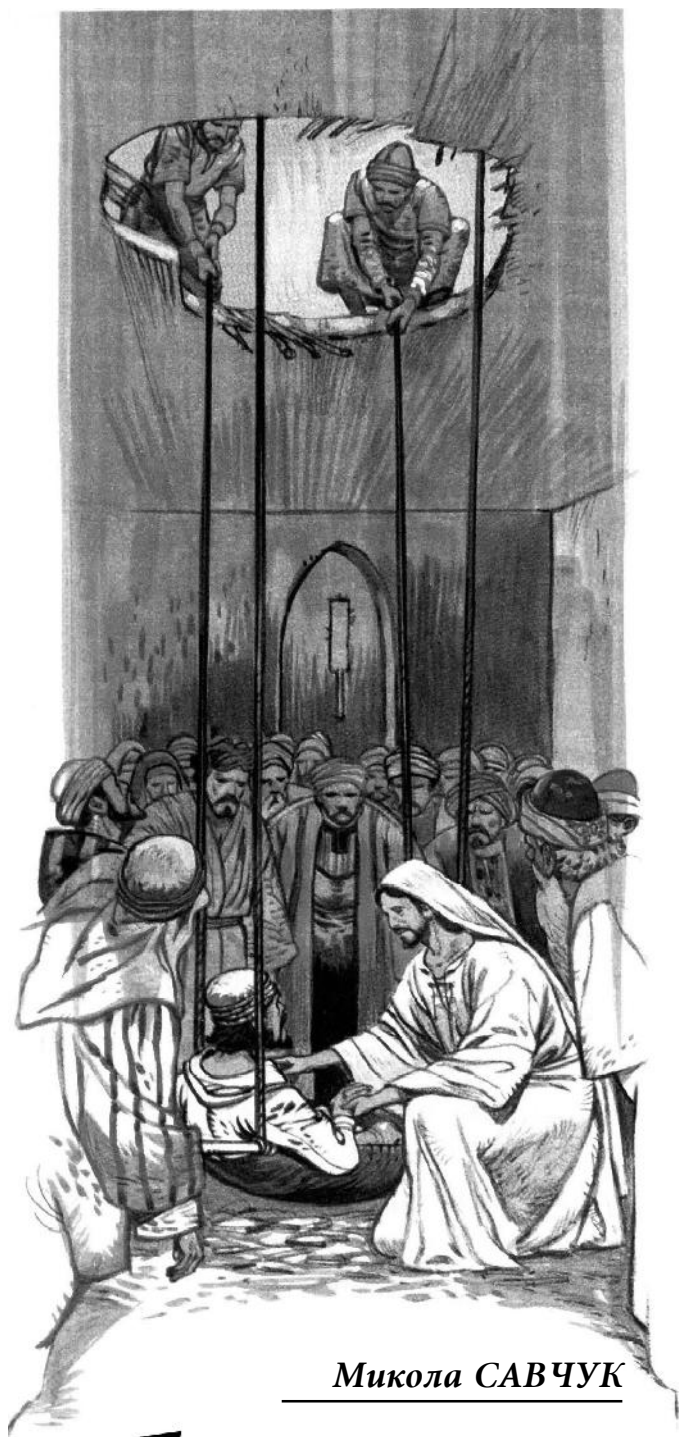
Лук 5:17-18

Одним із найбільших Божих дарунків людству є образне мислення. За одну мить, навіть не полишаючи своєї кімнати, ми можемо побувати у найвіддаленішій галактиці і повернутися назад, можемо відвідати Едемський сад, подорожувати разом із Авраамом, воювати пліч-о-пліч із Давидом. Для людської думки не існує кордонів, вона здатна долати простір і час.

Отож, на кілька хвилин скористаймося цим, щоб перенестися на 20 століть назад у невеличке рибальське місто на березі Галілейського моря і уявити, що ви тут не гість із далекого майбутнього, а місцевий мешканець, який все своє життя провів серед цих кам'янистих пагорбів. Уявили? Так-так, ви кожної суботи відвідуєте синагогу, на Пасху ходите до єрусалимського храму, дотримуєтеся Мойсеєвого Закону і, звичайно ж, чекаєте Месію. Від цього чекання, а, можливо, ще й від нестерпного римського панування, ваше серце не раз болить ночами. О, коли б Він прийшов і навів лад у цім краю! Коли б здійснилися заповітні мрії про свободу і нове життя!

Минають роки, з'являються зморшки на обличчі, але ви продовжуєте чекати. І ось раптом чується звістка: до вашого міста завітав якийсь мандрівний вчитель, який промовляє інакше, ніж книжники і фарисеї. Мислить інакше, інакше діє. Його слово супроводжується чудесами і знаменами. Сліпі бачать, каліки ходять... «Хто ж цей чоловік? Назарянин? А чи може звідти бути щось добре?» Ви вагаєтеся, але все ж вирішуєте: «Піду, подивлюся, можливо, це... Він».

І ось ви вже біля оселі, у якій цей дивний проповідник навчає народ. Натовп такий, що не протиснешся. Ви сантиметр за сантиметром відвойовуєте простір і починаєте вслухатися у Його слова. Яка мудрість... Яка впевненість... Ще хвилинка, і вас уже не потрібно у чомусь переконувати — це Він, Месія. На Ньому сила, щоб оздоровляти, і смуток змінюється радістю, ось звільняються від недуг десятки людей. Як же потрапити у поле Його зору? Як повернути Його увагу? У вас теж є проблеми зі здоров'ям (у кого їх немає?!), і, спостерігаючи за зціленнями, ви теж хочете будь-яким способом дістатися до переду,

Микола САВЧУК

**«Ісусе,
врятуй МЕНЕ!»**

ближче до Нього! І раптом... Раптом ззаду чується шум.

Що трапилося? А... Це принесли на ложі вашого сусіда. Бідолаха вже не перший рік лежить прикутий до ліжка... Параліч — річ із неприємних... Теж, напевне, хоче ближче до Ісуса. Наївний, ви тут вже годину стоїте, а наблизилися лише на кілька кроків. А куди йому братися? Та ще й з носилками? Десь усередині крутиться думка: «А може, пропустити його?», але ви одразу згадуєте про свої власні проблеми і на ходу, щоб заспокоїти свою совість, вигадуєте виправдання: «Завтра прийде... Скільки часу лежав, то й ще день потерпить...», і знову повертаєтеся до вже звичної процедури — сантиметр за сантиметром...

Перевтілилися? Уявили? А чи нічого вам не нагадує ця уявна історія? Чи не подібна вона до того, що сьогодні відбувається у християнському світі? Ісус — у Своєму домі, на Ньому перебуває сила, щоб спасати, зціляти, звільняти, але не всі це отримають. Чому? Невже проблема в Ісусі?! Ні, проблема в тому, що люди перекрили собою дорогу до Нього. Здається, що заважає зціленню: є паралітик, є Ісус. Що ще треба?! Треба, щоб між ними не було бар'єру, яким стали інші. Цей фактор діє і до сьогодні, і до сьогодні з цієї причини ті паралізовані гріхом, кого несуть до Христа, часто не можуть дістатися до Нього.

«...І сиділи фарисеї й законотчителі, що походилися зо всіх сіл Галілеї й Юдеї та з Єрусалима...» Уявіть: більшість людей у натовпі навіть не здогадувалася, що вони заважають! Вони просто прийшли, щоб отримати вирішення своїх проблем. Це мало величезне значення для їхнього життя, навітьщо пропускати когось уперед?! Їх девіз був простим: «Ісусе, ось мій біль. Зціли мене! Спаси мене! Благослови мене!» Зрештою, ніби нормальні бажання нормальних людей. І все можна було б зрозуміти, якби не ось це коротке слово — «мене»!

На жаль, вищезгадане слово і усі наслідки, що витікають із такого його вживання, стали невід'ємними ознаками сучасних християн. «Ось я, Господи, прийшов до Тебе...» — виголошуємо ми щонеділі у молитві, а далі після подячних слів пропонуємо увазі Небесного Батька перелік наших прохань. «Господи, дай!», «Господи, допоможи!» і неодмінно — «мені!». І ось так живемо, обертаючись у коловерті власних проблем і Господніх відповідей, а тим часом десь позаду лишпаються паралітики світу цього... «Шкода їх, замучив їх лукавий, обов'язково пропустив би їх до Тебе, запросив би їх у зібрання, засвідчив би, та все ніколи... Господи, тут у мене ще одна проблема...»

Дозвольте запитати: як ви думаєте, а

невже люди, що принесли хворого до Ісуса, не мали своїх власних занять, проблем, переживань? Думаю, мали. То чому ж вони не стали у натовпі, щоб дочекатися вирішення власних негараздів, а пішли по цього знедоленого? Чому? Відповідь лежить на поверхні: вони співчували йому, іншими словами, любили його. І саме ця любов дала їм сили перебороти всі егоїстичні наміри і, ніби пожертвувавши власним добробутом, не приєднатися до натовпу, а вийти із нього і піти за своїм товаришем.

Не знаю, як довго їм довелося нести свого друга до будинку, у якому був Ісус, але думаю, що це було нелегко. Можливо, комусь навіть хотілося б лишити його на півдорозі або довірити це завдання іншому, та любов до друга не давала вчинити так. Вони донесли, дійшли до фінішу, але ось тут і постало запитання: «А як же пробитися крізь всіх цих людей, які стоять навколо?» Спробували один раз — не виходить, інший — той самий результат. Що ж робити? Як привести людину до Ісуса?

Сьогодні, коли ті, хто називає себе християнами, значною мірою перетворилися на байдужий та егоїстичний натовп, потрібні нові методи приведення людей до Господа. У будинок потрібно заходити через двері. Це звичний і традиційний метод. А тут спробували через двері, а там перешкода! Що ж робити? Здатися?

Як часто, спробувавши привести когось до Ісуса, ми опускаємо руки: «Я пробував, але нічого не вдається... Я пробував свідчити, але бачу: інші так не роблять... Ще й на дорозі стоять... Не вдається це мені...» Нічого, не здаваймося! Залучаймо свою кмітливість! Ідімо на незвичні кроки! Жодні зусилля не є занадто великими, коли на карту поставлена людська доля! Не вдалося через двері, спробуємо пробитися через стелю! Не вдалося привести людину одним методом, спробуємо інший!

Заради спасіння свого друга герої цієї біблійної історії вирішили піти на ризик, не побоюючись навіть того, що їх неправильно зрозуміють, осудять. Потрібно підняти хворого нагору, знайти десь мотузки та інструменти, щоб розкопати дах, вирахувати, в якому ж місці дому є Ісус, і опустити хворого перед Ним. План був ризикованим, але, за умови успішної його реалізації, ця гра була варта свічок.

Зауважте, яку попередню роботу було потрібно провести, щоб врешті людина опинилася перед Господом! Ми звикли, що усе має відбуватися раптово. Відкрутив кран — побігла вода, запалив сірника — загорівся газ, натиснув на вмикач — і в кімнаті світло. Приведення душ до Христа не працює за цим принципом. Тут потрібно провести серйозну

підготовку. Найменша недбалість, найменша безвідповідальність може коштувати успіху усієї операції. Потрібно заступницькою молитвою «підняти» хворого на висоту, знайти, а потім задіяти певні «інструменти», читай — методи євангелізації, і лише тоді обережно — щоб раптом не випустити! — поставити бідолаху перед Ісусом.

Удар по дахові! Зі стелі полетіли шматки глини... Унизу почувся незадоволений гомін: «Що за шум прямо посеред зібрання?! Ще чого не було?!» Так, не було, але це не причина зупинятися. Іще удар! Іще один! Гомін досягнув апогею і раптом стих — усі, завмерши від подиву, побачили, як у щойно пробиту діру опускається постіль із хворим: «От для чого це все робилося! А ми думали...» Мало думати — потрібно діяти. Приміром, ось так, як ці відчайдушні хлопці, які, втомлені і спітнілі від праці, стоять угорі, з нетерпінням чекаючи, що ж скаже Ісус...

Що було у цій історії далі — відомо усім, хто хоч раз читав Новий Заповіт: прикутий до свого ложа паралітик в одну мить став здоровим! Радів він сам, раділи його друзі, раділи навіть ті, хто кілька хвилин тому стояв непробивною стіною між цим чоловіком і його порятунком... Але чи знав хто тоді, що ж стало справжньою причиною цього зцілення і подальшого піднесення емоцій? Про що думав Ісус перед тим, як вирішити цю проблему? Євангеліст Лука ледь помітним штрихом зазначає: «І, побачивши їхню віру, сказав Він йому...» (Лк. 5:20), і з цього зрозуміло — Христос звернув увагу навіть не на віру самого хворого (а вона у нього, безперечно, була,

оскільки він встав за Господнім словом), але на віру тих, хто приніс його.

Привернути увагу Ісуса... Саме у цьому й криється велика істина, у цьому полягає сенс християнського життя. Якщо ми бажаємо, щоб це трапилося, перед нами два шляхи. Перший шлях — той, який обрала (і обирає до сьогодні) більшість: йти до Бога зі своїми проблемами і чекати у натовпі, доки прийде твій шанс. Другий — виділитися із натовпу і, відклавши убік власні потреби, нести до Христа інших. Другий шлях важчий, потрібно більше зусиль, але, як свідчить згаданий вище фрагмент Святого Письма, історія пам'ятає не тих, хто стоять у черзі за власним щастям, вона увіковічне подвиги тих, хто бореться за щастя інших.

«Дивні речі сьогодні ми бачили!» — резюмували очевидці цієї події (Лк. 5:26). І справді дивні, але для мене не диво, що Христос може зціляти, це — незаперечний факт. Дивом є те, що зробили прості люди, принісши свого хворого товариша. І якби не це перше диво, то не було б і другого, і хворий так би й залишився хворим. Щоб він міг пізнати любов Ісуса, спершу потрібно було йому відчутти любов своїх ближніх, любов тих, хто залишив натовп і повернувся за ним.

Сьогодні подібні дива повторюються. На Ісусові, як і раніше, перебуває сила, готова оздоровляти. Він, як і раніше, може і хоче допомогти кожному, і, як і раніше, хтось спішить до Господа, несучи розбитих гріхом, а хтось залишається бездіяльним... А як щодо вас?

Українці більше довіряють ЗМІ та Церкві

Збройні сили, релігійні організації та засоби масової інформації лідирують в рейтингу довіри органам влади і соціальним інститутам, який склали Український інститут соціальних досліджень і центр «Соціальний моніторинг». Армії довіряють 60% опитаних, Церкві — 51%. Телебачення користується довірою 66% опитуваних, радіо — 61%, газети — 51%.

45% респондентів висловили свою довіру правоохоронним органам, Службі безпеки — 48%, міліції — 40%, суду і прокуратурі — 41%.

Рейтинг довіри Національного банку склав 40%. Президенту Леоніду Кучмі в ході опитування висловили довіру 25% населення. Прем'єр-міністру Віктору Януковичу — 36%, його Кабінету міністрів — 31%. Верховній Раді, згідно опитування, довіряють

23% населення, а її голові Володимиру Литвину — 26%.

Дослідження проводилося по всій Україні з 15 до 22 квітня в 69 містах і 54 селах. Соціологи опитали 2032 респонденти від 18 років. Погрішність даних складає 1,3-2,1%. За даними центру, ЗМІ, церква і армія зберігають за собою лідерство ще з 2002 року.

Sedmitza

Я піду за тобою

Якими яскравими та незабутніми образами багата Біблія! Від однієї лише згадки про них віє теплом та радістю. Які хвилюючі історії розкриваються перед нами! Ми переймаємося тривогами та радістю біблійних героїв, співчуваємо їм, вбираємо в себе атмосферу їхнього оточення.

І серед цієї галереї далеких постатей яскравою зіркою горить образ простої дівчини з древнього Моаву — Рут. Ї ім'я, життєвий подвиг є втіленням любові і відданості свекрусі та її народові, а слова: «Куди підеш ти, туди піду й я, а де житимеш ти, там житиму й я, народ твій буде мій народ, а Бог твій — мій Бог», стали воістину крилатими. Дійсно, яку любов треба мати, щоб залишити родину, батьківщину і піти у невідомість, яка не обіцяла нічого оптимістичного! Недаремно історія Рут часто згадується в день шлюбу як взірць для наслідування. І недаремно ця язичницька дівчина, яка за ізраїльським законом майже не мала шансів бути повноцінним членом вибраного Богом народу, стала праматір'ю великого царя Давида, Соломона, а в майбутньому — і Месії.

І на цьому фоні менш виразно вимальовується інший образ — Ноомі, людини, заради якої Рут пожертвувала усім своїм майбутнім, заради якої стала своєрідною «зрадницею» свого народу. Захоплюючись, без перебільшення, героїчним вчинком Рут, ми рідко коли задумуємося над запитанням, чому ж вона так вчи-

нила. Безумовно, головною причиною такого вчинку є любов до свекрухи, яка стала ріднішою за матір. Але ж повинні бути мотиви такої любові, причини, які спонукали невістку так зробити. Звісно, вона не могла переслідувати корисливих цілей — у Ноомі не було за душею нічого, ніякої спадщини, швидше навпаки: попереду лише бідність та невизначеність. Що ж спонукало серце Рут тривожно забитися, коли свекруха почала збиратися в дорогу, що не відпускало її від цієї людини?

Напевне, головною причиною такої поведінки була сама Ноомі та її, тепер уже померла, сім'я. Автор розповіді каже, що вони жили на моавських полях близько десяти років. Невідомо, скільки років прожила у цій сім'ї Рут, але ці роки зробили такий величезний вплив на неї, що вона за будь-яку ціну вирішила і далі в ній залишитися. Ми нічого не знаємо про те, як жилося молодій невістці в чужому домі, як до неї там ставилися. Але отой історичний вибір і ці знамениті слова: «Куди підеш ти, туди піду й я, а де житимеш ти, там житиму й я, народ твій буде мій народ...» говорять самі за себе. Ноомі, яка після смерті чоловіка стала хранительницею домашнього вогнища, так зуміла розпалити той вогонь, що біля нього знайшли домашній затишок її невістки. Вони знайшли в тій сім'ї щось таке, яке виявилось ціннішим від домашнього вогнища та рідного народу. Вони побачили у свекрусі людину, яку не можна не любити. Можливо, вони не раз знаходили в ній розраду та втіху, можливо, їхні чоловіки так ставилися до них, що у невісток не було причин не любити їхню матір. Життя та поведінка Ноомі так прихилили до неї серця невісток, що коли настала вирішальна мить, одна з них за будь-яку ціну вирішила і далі залишатися з нею. Рут багато років жила, працювала, раділа, сумувала разом з цією сім'єю, вона настільки просякла атмосферою цього

дому, що для неї цілком природнім було рішення залишитися з Ноомі назавжди. Вона бачила і відчувала, що вони потрібні один одному. Навіть в момент краху усіх надій та сподівань, коли в Ноомі нічого не лишилося, Рут бачила у свекрусі надійну опору. З іншого боку, вона бачила, що є також, хоч і нічого не мала, єдиною надією та розрадою для свекрухи. Напевне, Ноомі не раз приходила на допомогу невістці, що та вирішила віддячити їй тим же. Це, безсумнівно, була взаємна любов, повага та довіра. Це були дійсно найрідніші люди.

Але є ще одна причина цього благородного вчинку. Рут виявила бажання проміняти не лише батьківський дім на свекрушин, але й помінати, якщо можна так висловитися, національність та віру. «Народ твій буде мій народ, а Бог твій — мій Бог». Ноомі показала не лише гарний приклад життя та теплої поведінки з невістками, вона показала їм свого Бога. Рут, проживши у чужому домі, знайшла в нім не лише людську доброту, вона знайшла живого Бога. Вона не могла не бачити того, як служили Єгови її чоловік, його брат та свекруха. Це справило на неї таке враження, що вона без вагання вирішує служити Богові Ізраїля. Віра у цій сім'ї була справжньою, нелицемірною, і ця щирість у питаннях віри передалася Рут.

Без перебільшення, Ноомі була героєм віри, і ця віра народила другого героя — Рут. І вона, як естафету, передала цю віру далі — аж до Христа...

Ноомі є добрим прикладом не лише для своєї невістки, вона повинна стати взірцем і для нас. Чи ми є тими людьми, яких хочуть наслідувати, з якими хочуть жити, віру яких хочуть перейняти? Чи ми є світлом для світу і сілком для розбещеного суспільства? Чи є сьогодні серед нас Ноомі. Ноомі, які виховують прекрасних Рут?

Юрій ВАВРИНЮК

Публікація, якою ми розпочинаємо тематичну добірку номера, була розміщена на одному з американських російськомовних сайтів. Власне, вона і була поштовхом до того, щоб темі конфлікту поколінь присвятити черговий номер «Благовісника». На редакційному засіданні ми довго обговорювали доцільність такої публікації, були критичні зауваження, та все ж зійшлися на думці, що питання, порушені автором, суттєві та варті уваги.

Найперший коментар, який напрошується після ознайомлення з роздумами, можна висловити словами самої ж авторки: «Питання... питання... питання...». Беручи в руки газету чи журнал, ми підсвідомо чекаємо, що вони нам розкажуть щось нове, дадуть відповідь на наші запитання. Прочитавши ж цей матеріал, у читача з'явиться ще більше запитань. А, можливо, це також позитивний бік журнальних публікацій: змусити читача задуматися, підштовхнути до якоїсь дії, не просто

прочитати про чийсь болючі питання, але й докласти власні зусилля для їх розв'язання. В усякому разі, подаючи цю статтю, ми не ставили в кінці крапки. Ми розуміємо, що тема, яка болем відлунує у материнському серці, проста, болюча, актуальна і — вічна. Розуміємо, що це не лише проблема американських церков, в Україні непорозуміння між поколіннями не менше. Що ж, проблема існує, і ми не маємо права нею ігнорувати. Ми просимо читачів висловити свою думку щодо піднятої теми. Який вихід з цієї ситуації бачите ви? А, можливо, у вас вже є практичний досвід у вирішенні цих складних родинно-церковно-молодіжних проблем?

Чекаємо ваших листів.

Конфлікт поколінь:

куди ідуть наші діти?

В нашому середовищі, серед віруючих людей, я часто чую такі слова: навіщо нам читати, навіщо дивитися телевизор, навіщо розвиватися, в нас є «Біблія» — і цього достатньо. Ну, хто ж сперечається? Біблія — Книга над книгами. Її треба знати, згідно неї треба жити. Та ось парадокс... Наші діти відходять від нас далі й далі. Їм з нами нецікаво, скучно, «boring», як вони кажуть. І доходять до того, що вони нас зневажають за нашу темноту і неосвіченість, і ось ми вже перестаємо бути для них прикладом. Вони починають нас соромитися, починають соромитися, що вони росіяни, тому що до росіян тут ставляться зневажливо. І не тому, що ми віруючі (Як ми часто себе цим заспокоюємо!). Серед американців дуже багато істинно віруючих людей, але вони не викликають зневаги з боку своїх співвітчизників. До нас же часто ставляться насмішкувато і зневажливо через наше безкультур'я. «Ну й що, — говорить багато хто, — яка нам різниця, що говорять про нас люди?» Так, якщо світ вчить нас поганому, то ми не повинні йти за ним услід. Але культура людини ніколи не належала до розряду пороків.

Я згадую одну з проповідей однієї дуже поважної людини про те, як ми тут (на зібранні) сидимо всі такі «простенькі», такі нерозумні і неосвічені — проте всі святі такі, а з-за дверей заглядає до нас якийсь там вчений, професор, і заздрить нам, але не насмілюється увійти... Чесно кажучи, мені було просто соромно, коли я це слухала. Серед тих, хто залишив нам у спадок Новий Заповіт, були й лікар, і філософ, і прості рибалки, яким, можливо, й не вистачало освіти, але вони цим ніколи не бравували, по-перше, і вони володіли глибокою культурою, хто вродженою, а хто й набутою під час спілкування з Єшуа — по-друге.

А ми просто іноді забувае-

мо, хто ми є і ким ми повинні бути для цього світу: сіль для землі, світло для світу, — говорить про нас Біблія. Але яке ж ми світло, якщо навіть те, що ми знаємо з Біблії, ми не можемо членороздільно й вразно донести цьому світу — простого запасу слів не вистачає, нерозвинена, корява, безграмотна мова. Зверніть увагу, якою мовою написаний Новий Заповіт. Простою? Так. Доступною? Так. Багатою? Так. Поетичною? Так. Красивою мовою, наповненою духовністю, поезією і високими почуттями. Хто, прочитавши Новий Заповіт, насмілиться стверджувати, що він написаний безкультурними людьми?

Та повернімося до того, як говорять наші діти. Ми приїхали в Америку з країни з древньою, майже двотисячолітньою культурою. Приїхали в країну молоду, в країну, яка, фактично, не має своєї культури, тому що ця країна — країна емігрантів. Кожен народ, який приїжджав і приїжджає сюди, привносить в неї елементи своєї культури. Сюди ідуть люди з різним рівнем культури, освіти, і це, звичайно, відображається на тому сурогаті, на тій суміші світових культур, яку ми називаємо американською культурою. Тому кожен народ, який приїхав сюди, дуже важко при звичається до того, що тут називається культурою.

І без культури своєї країни, без її коріння нам тут не вижити. Та нам — як нам, в нас все ж за плечима роки життя в цій країні, де, зі всіма її недоліками, рівень культури був надзвичайно високий.

А наші діти? Діти, яких ми вивезли ще несформованими малюками? Подивіться на них, послушайте, як вони розмовляють. Вони вважають, що говорять по-російськи, але часто я без перекладача не можу розібратися, про що моя донька говорить з друзями. «Великий и могущественный русский язык» замінений якимось

жахливим сленгом, в якому «тьолка» і «овца» — це дівчата. Вони навіть не чули ніколи про те, як Пушкін говорив про жінку: «Я помню чудное мгновенье, передо мной явилась ты, как мимолетное виденье, как гений чистой красоты...» Але, вибачте мені, те, що вони часто бачать вдома, де мати — дійсно «тьолка» і «овца», і «загнана кобила», і «дітородна машина» (це не мої слова, а слова однолітків моєї доньки); де мати безправна і принижена батьком; де діти ніколи не чули, щоб батько звернувся до мами з ласкавими словами, словами любові й поваги, — чого чекати від таких дітей? Що хлопчики будуть ставитися з повагою до своїх матерів, не говорячи вже про своїх ровесниць? А дівчатка, які готують себе до такого ж безправного життя, вони чи наперед вже ненавидять своїх ровесників, чи ж намагаються здобути незалежність в їхніх очах, стати з ними на одну ногу. І починають курити, пити нарівні з хлопцями. Вони просто намагаються вирватися з того приниженого стану, в якому часто перебуває в сім'ї мама, але брак розвитку, брак культури підказує часто їм зовсім інший шлях.

В моїй сім'ї батько ніколи не намагався командувати, вказувати чи змушувати маму до чогось. Він завжди вчив мене ставитися до неї з любов'ю, повагою та трепетом, бергти її, як це й робив він сам. І це викликало в мене глибоку повагу до мого батька. В цьому була його сила й мужність. А якими ніжними словами він говорив про матір...

Часто ми вчимо наших дітей, що в сімейному житті буде все гладко і безхмарно. Бог пошле чудового чоловіка чи надзвичайну дружину, і життя потече, як в раю. А де ж Бог візьме цих ідеальних чоловіків та дружин, якщо ми з вами їх не виховаємо? І діти нам вірять. Тому з першими ж сімейними сварками в них

опускаються руки. Але ж будівництво сім'ї — це праця, важка праця. Тут потрібне терпіння і мудрість. Та чи часто матері говорять про це донькам, а батьки — синам? Та й що ми можемо їм дати, коли самі незнайомі з цією ділянкою культури, коли для нас чоловік — лише грізний голова сім'ї, а дружина — покірний раб.

Іноді в житті стається так, що любов не отримує взаємності. І до цього треба готувати наших дітей, щоб вони не зламалися через це, не розсердилися. Я знаю хлопчика, який намагався вбити себе через нещасну любов. Не готовим він виявився до цього випробування. Віра його була не настільки міцною, навчений він був неправильно. Ми ростимо дітей інфантильними, переконуючи їх, що життя — це тільки дари від Господа. А це ж ще й випробування, які Він посилає.

Коли я 11 років тому приїхала в Америку, найбільше мене вразило та доброзичливість, яку випромінювали американці. Їхні усміхнені обличчя, особливо у сфері обслуговування, буквально шокували мене. Я настільки звикла до хамства, злоби та безкультур'я в цій галузі в себе на батьківщині, де продавець міг ні за що принизити і навіть образити тебе, що мені не вірилося, що ця культура спілкування — не сон. Я почала своїх співвітчизників відрізняти від американців за насупленим виразом обличчя, ну й ще за мішкватим, похмурим одягом. Пізніше я зрозуміла, що за усмішкою в американців немає ніякої любові до мене, а тільки виховання. Та все ж мені було приємно з ними спілкуватися. Це та сама культура спілкування, на яку не впливає ні ерудиція, ні освіченість. Це в людях виховується з дитинства.

Друге, що вразило мене тут — повна повага до особистості. Як би смішно і безглуздо ти

не виглядав чи не вів би себе, на тебе тут не тикають пальцем, не зглядаються, не обмовляють і не засуджують. Це вважається тут непристойним. І це також один з проявів культурної людини. І це також виховується з дитинства. На жаль, осуд — одне з болючих місць у нашому з вами вихованні, і діти вбирають в себе дух осуду з молоком матері. Це той дух, який гонить наших дітей з церкви. Наша нетерпимість до них, наші постійні повчання, наш снобізм, наше почуття зверхності і наша показна святість, наші осудливі погляди та репліки, а іноді й пряма ворожість до них — це плоди безкультур'я та невихованості, це повна відсутність любові. Любові, яку Єшу відчував навіть до тих людей, які розпинали Його. А ми часто не в змозі проявити терпимість до своїх власних дітей.

Моя донечка пішла з церкви саме з цієї причини. Вона привела туди невіруючу подругу. Та була одягнена не зовсім так, як цього вимагають наші прихожани. Вона ще не пізнала Бога, осудження і гнів людей випередили її. Її і мою доньку принародно один з братів осоромив так, що дівчатка вибігли у сльозах. В невіруючої подруги моєї дівчинки з'явилося право говорити, що християни — погані люди, які всіх ненавидять.

Ось і намагаються наші діти вирішити конфлікт поколінь, йдучи від нас в молодіжні слов'янські чи американські церкви, де говорять зрозумілою для них мовою (бо ж для багатьох з них англійська стала рідною мовою), де їм легко і просто спілкуватися зі своїми однолітками, де вони можуть славити Господа так, як велить їм Дух Святий, а не дяді й тьоті, під осудливими поглядами яких іноді забуваєш, для чого ти прийшов в церкву. А ми навіщуємо на них ярлик — «харизмати», не давши навіть собі відповіді, що

таке «харизма» і чи так вже давно цим словом «нагороджували» п'ятидесятників, які з осудом перенесли його тепер на своїх дітей?..

Питання... питання... питання...

А може, не варто нам, старим і мудрим, намагатися вирішувати їх? Може, заглянути в очі нашим дітям і запитати їх самих: «Дороге моє дитя, що з тобою відбувається, що розділяє нас з тобою? Якщо ти переріс (чи переросла) мене в чомусь, скажи мені про це і я постараюся підтягнутися. Мене це не принижує і не ображає, тому що я поважаю в тобі вільну особистість, як завжди поважав її в мені Господь. Тож вчимося разом жити, любити й вірити... Я довіряю тобі». Такі прості слова...

Я зі своєї «дорослої» дзвіниці бачу все так: ми виростили дитя, присвятили йому себе. Вклали в нього, можна сказати, своє життя... Минув час — дитя виросло. Ми ніби й розуміємо це... але відірвати його від себе, відпустити в доросле, самостійне життя, довірити йому самому вирішувати свою долю — ну, ні! Я тебе поїв, годував, ростив, жертвував для тебе всім, а тепер будь добрий — відробляй: слухайся до старості, підкоряйся, віддавай свій синівський борг. Ця ж політика — «тримати й не пущати» — з сім'ї переноситься в церкву.

Відірвіть від себе своїх дітей, відпустіть їх в доросле, самостійне життя, не висніть гирями в них на ногах. Це вже друге покоління. Вони також люблять Бога і хочуть служити Йому. Звільніть їх з-під нагляду; довірте їх Святому Духові і не намагайтеся замінити Його собою.

Можливо, я не права, може, моя позиція помилкова... Не буду нікому її нав'язувати. Хай молоді скажуть самі про себе...

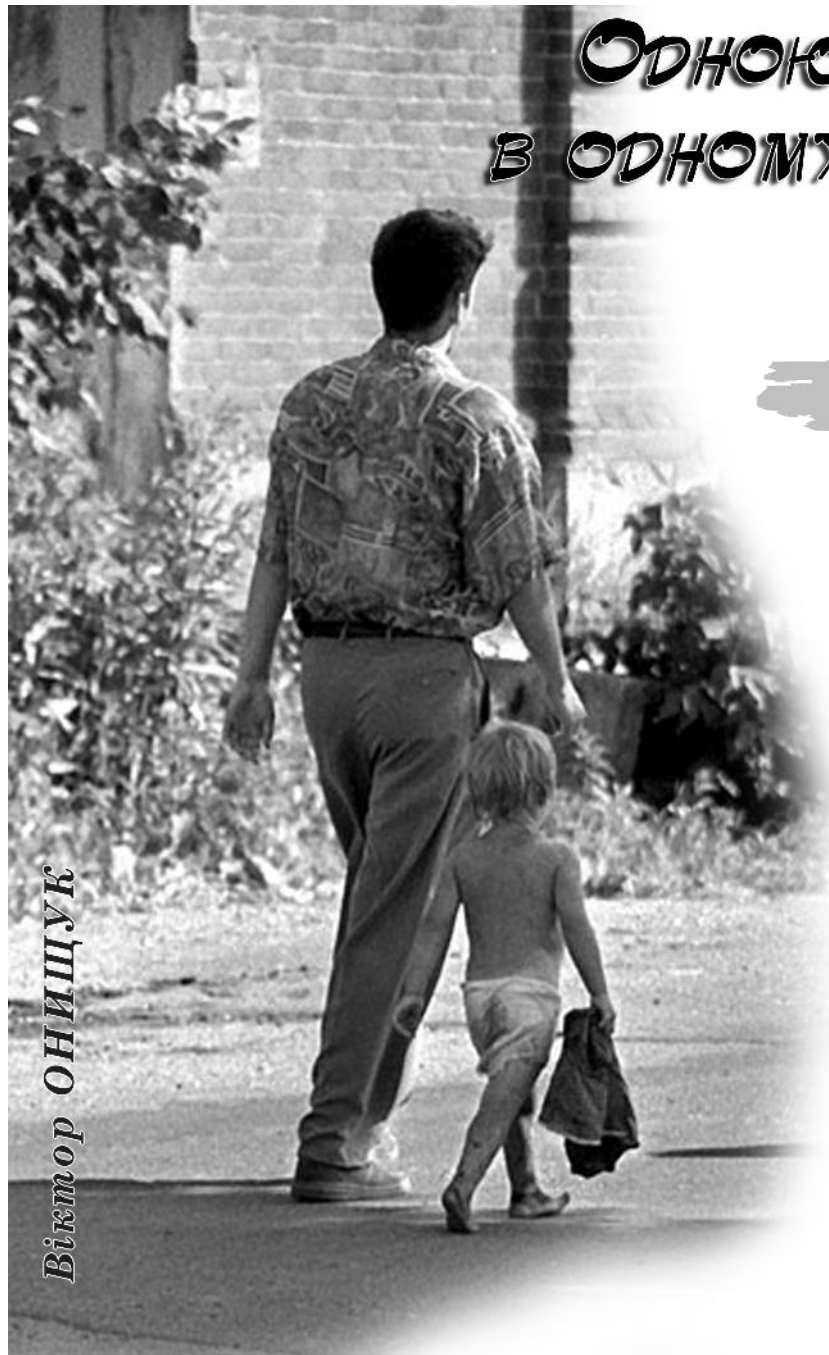
*Віолетта Таскар,
Сакраменто, Каліфорнія,
(www.drugoevremya.com)*

ОДНОЮ ДОРОГОЮ, В ОДНОМУ НАПРЯМКУ

Думка з приводу

міння між поколіннями. В Посланні до Тита, 2:2-5, написано: «Щоб старі чоловіки тверезі були, поважні, помірковані, здорові у вірі, у любові, у терпеливості. Щоб старі жінки в своїм стані так само були, як належить свягим, — не обмовниці, не віддані п'янству, навчали добра, щоб навчали жінок молодих любити своїх чоловіків, любити дітей, щоб були помірковані, чисті, господарні, добрі, слухняні своїм чоловікам, щоб не зневажалось Боже Слово».

Дослідивши цей уривок з Писання, я зрозумів, що старші повинні навчати молодих у всьому. І це так, тому що перша наша школа — це сім'я, де ми виростаємо, і першими вихователями і вчителями є батьки. Але великий вплив на процес формування людини повинні зробити і служителі церкви, як морально відповідальні за це. Тому на навчання в церквах слід звернути особливу увагу, щоб це не було чимось другорядним. Часто в зібраннях ми можемо чути від старших, що вони ніде не вчилися, не було ніякої науки, але вони правильно виховані. Але ніяка професія не здобувається за кілька днів, для цього потрібні роки. Окрім того, той, хто навчається, повинен докласти до цього всі зусилля, і, разом з тим, той, хто навчає, повинен мати правильне ставлення до самого процесу навчання. Чим більше вчитель вкладає себе у процес навчання, тим краще це передається

Віктор ОНИЩУК

В стосунках між батьками і дітьми споконвіку виникали непорозуміння, але сьогодні ця проблема дуже гостро постає в нашому суспільстві. Розвиток цивілізації, вплив національної і зарубіжної культури має набагато більший відбиток на молоде покоління, ніж на покоління минулі. Тому це відображається на вихованні молоді, на взаємостосунках молодшого покоління зі старшим. Ча-

сто старші не хочуть зрозуміти, що молодь повинна йти в ногу з прогресом, і все вимірюють мірками вчорашнього. Багато того, що є сьогодні, дуже відрізняється від учорашнього, тому не все можна порівнювати. Хоча, якщо звернутися до Біблії, ми бачимо, що «Христос вчора, сьогодні і навіки Той Самий». Але ми, люди, змінюємося. На це слід зважати.

Якщо глянути через призму Божого Слова, ми можемо прослідкувати, як потрібно вирішувати проблему непорозу-

учням. Якщо навчання побудовано правильно, то молоді можуть краще реалізувати себе і теоретичні навички, які вони здобувають, використати в практичному житті.

Духовна наука, на мою думку, також повинна бути чітко організована, і не лише на словах, але й на ділі. Часто ми можемо чути дорікання в бік молоді, коли старші люди згадують про свої особливі духовні переживання і великі благословення, кажучи: «О, ми мали це, а ви, молоді, не маєте!» Але знову ж таки, чи можна тут звинувачувати молодь, чи потрібно запитати себе, чому молоді не перейняли того, що мали старші?

Навчання — це тривалий, чітко організований процес. А в християнському розумінні навчанням можна назвати все наше життя, бо ми вчимося протягом усього життя.

Те, що Павло радить Титу, навчати старших бути поміркованими і здоровими у вірі, дуже актуально і в нинішній час. Поміркована людина — це людина, яка в житті керується вимогами здорового глузду, це обережна і розважлива людина, яка дотримується не крайніх позицій і схильна до компромісу. Це дуже важливо у процесі виховання молоді. Часто ми розуміємо «виховувати» як «докоряти, забороняти». Але зверніть увагу на молитву Христа, Який просив в Отця, щоб Той зберіг Його учнів у цьому світі, а не забрав від світу. І для того, щоб зберегти учнів, Христос доклав багато зусиль, як теоретично,

так і практично. Він навчав їх, щоб вони знали, як їм вести себе далі, як жити в цьому світі за високими моральними та духовними нормами. А в нас ми часто бачимо протилежне. Звичайно, наша молодь далеко не така, як наші батьки чи діди. І їм дуже важко бачити, чим і як живуть їхні діти. І природно, вони хочуть одразу ж накласти на все повне табу. А це не є правильним методом. Якщо розв'язання цих проблем з боку батьків і служителів церкви обмежується тільки короткими фразами: «Цього не можна», «Це заборонено», «Це гріх», то виникає протилежна реакція. Як в народі кажуть: «Заборонений плід завжди солодший». Найлегше сказати, що так не можна робити, але дуже важко роз'яснити чому, переконати молодь чинити правильно, щоб не залежати від світу. Павло пише: «Все мені можна, але ніщо не повинне володіти мною».

Категоричність, яка висловлюється старшими, не сприймається молодими, тому що часто в церквах вони бачать порушення заборон, часто навіть тими, хто їх ставить. Старші повинні стати для молодших зразком добрих діл, і своїм життям показати, як правильно жити, і навчити цього дітей своїх.

Єлисей, який навчався від Іллі, не тільки на словах чув про його силу, він бачив її прояви у житті старого пророка і практично переймав ті навички, які мав Ілля. І коли Єлисей зрозумів усе це, вкоренився в цьому, останнім його проханням до Іллі було: «Сила, яка на тобі, хай буде на мені удвічі». Він хотів зростати, досягати чогось вищого, бо знав, яка сила потрібна для того, щоб звершити те служін-

ня, до якого його покликав Господь.

Так само й батьки, вихователі повинні своїм життям показати дітям силу Божу. Часто буває так, що батьки втрачають авторитет в очах дітей, і стається це тому, що слова їхні розходяться з ділами. Ми проводили опитування серед молоді, щоб визначити, чи є їхні батьки авторитетом для них. Виявилося, що більшість дітей не вважає своїх батьків авторитетом для себе. Це про щось говорить. Це одна з причин, яка викликає конфлікти між поколіннями.

Друге, це часті докори з боку служителів церкви, в той час, як в багатьох випадках немає чіткої науки та роз'яснення щодо спірних питань. Тому молодь не сприймає цих докорів так, як би вона прийняла послідовну біблійну науку в церкві.

Третє — це невміння спілкуватися з молоддю, невміння знайти підхід до них і невдячне ставлення до того, що робить молодь, з боку керівництва церкви. Молодь треба заохотити, до молоді треба знайти ключ. І це далеко не загальні повчальні фрази, а тривала, наполеглива праця. Якщо старші хочуть бачити молодь дійсно християнською, вони повинні передати їй те позитивне, що мають самі, ті духовні переживання, які вони мали.

Біблія багато говорить про те, що діти повинні поважати батьків, любити їх. Але ж всю цю любов їм повинні прищеплювати батьки, тому що не діти вчать батьків, а навпаки, не діти збирають для батьків, а батьки збирають скарби (як матеріальні, так і духовні) і передають дітям. Не ті, хто приходить в церкву, вчать служителів, а служителі поставлені для того, щоб дбати про своїх овець і провадити їх на соковиті пасовиська, до тихої води.

З молоддю має бути тісний контакт. Але часто буває так,

Віктор ОНИЦУК,
пастор,
заступник директора
місії «Голос надії»

що на молодих звертають увагу тільки тоді, коли вони роблять щось не так. Старші ж покликані допомогти молоді правильно зорієнтуватися в суспільстві, тому що вони будуть жити в цьому суспільстві, працювати в ньому, і їм потрібно мудро користуватися цим. І якщо служителі допо-

магатимуть молоді, навчатимуть її, то результати не забаряться. Соломон писав: «Привчай юнака до дороги його, і він, як постаріється, не вступиться з неї» (Пр. 22:6).

Там, де старші є прикладом справжнього служіння Богові, то молодь зацікавлена ними, вона прагне духовних дарів.

Молодь поважає таких людей і звертається до них як до справді авторитетних. З другого боку, молодь потребує того, щоб нею цікавилися, запитували про їхні переживання, підтримували їх, і до таких служителів молоді горнуть, прислухаються, таких люблять.

Чим допомогти тобі, дитино?

Евелін Крістенсон — дружина пастора з Америки, яка багато років свого життя присвятила роботі з жінками, — у своїй книзі «Що відбувається, коли жінки моляться?» дає пряму відповідь на поставлене нею ж запитання, яке стало назвою книги. Перш за все, підкреслює Евелін, Господь дуже змінює самих жінок: навчає їх довіряти Своему Слову, відповідає на їхні прохання і дає силу бути постійними в молитвах. Саме такою хоче бачити Господь жінку. І тільки тоді жінка, дружина, мати може своїм прикладом змінити життя, передусім, своєї сім'ї, а також церкви і тих людей, які оточують її.

Як у вашій сім'ї? Чи однаково легко вашим дітям сказати: «Мамо, сьогодні о 10.30 в мене контрольна з математики. Молися, будь ласка» і, наприклад, попросити у вас грошей на обід. Чи знають ваші діти, що ваша лінія зв'язку з Богом завжди справна?

Після сніданку діти вирушають в школу. З того дня, коли наша перша дитина пішла в садочок, ми почали індивідуально молитися з кожною дитиною перед її виходом з дому. Для мене це був дуже цінний досвід. Це було більше, ніж просто молитва! Ми могли обійняти наших дітей, запевняючи їх у тому, що вдома вони завжди можуть знайти захист. А потім відправити їх у великий, неспокійний світ, де завжди Бог спостерігає за ними, що б не трапалося на їхньому шляху.

Іноді це просто молитва з одного-двох речень. Але зустріч нашої сім'ї з Богом до того, як ми розідемося — дуже важлива частина дня.

Одного разу вранці одна з наших дочок, яка ще навчалася у школі, була настільки налякана заліком, який мав бути того дня, що я застала її у ванні — її нудило. Я провела Джен до дверей і пообіцяла молитися. Невдовзі задзвонив телефон. «Мамо, все було чудово! — вигукнула вона і спокійніше додала. — Я відчувала твою молитву, мамо».

Невдовзі після то-

го, як свекор нашої вже заміжньої доньки переніс відкриту операцію на серці, по внутрішньому зв'язку лікарні раптом спалахнув червоний сигнал: «Тривога!» Джен побігла до телефону, набрала наш номер: «Мамо, серце тата Скіпа зупинилося...»

Коли вона це говорила, в телефонній трубці було чути шум і схвилювані голоси медперсоналу лікарні.

Я завмерла і раптом відчула себе такою безпомічною. «Чим я можу допомогти?» — запитала я. Запала тривала мовчанка. Потім Джен сказала: «Просто молися, мамо, просто молися», — і повісила трубку.

І я молилася. І свекор вижив, і Бог дав йому ще чотири роки життя. Але справа в іншому, саме в тому, що Джен знала, що може розраховувати на мою молитву за її проблеми в будь-який час в будь-якому місці.

Ця сімейна молитовна підтримка діє в обох напрямках: після закінчення конференції в Хермоні, Каліфорнія, я зателефонувала додому. Мій десятирічний син Курт запитав: «Як пройшла конференція, мамо?» — «Чудово, Курте!» — «Я радий, — сказав він з гордістю в голосі. — А як же інакше, ми ж усі молилися за тебе».

Чи є у вас ті, хто молиться за вас, і за кого молитися ви? Якщо ви хочете, щоб ваші діти навчилися молитися і довіряти Богові, ви повинні самі стати прикладом для них. Коли діти бачать, як їхня мати, маючи певну потребу, одразу ж схиляє коліна в молитві, то вони знають, що вона вірить в силу молитви. Коли вона говорить: «Слава Богу, Він відповів на мою молитву», діти чують це і звертають увагу на радість матері, коли вона схиляє голову і дякує Богові за відповідь.

— **Ч**евже всі ми народжуємося зі здатністю любити? — одного разу запитав ведучий передачі «Доброго ранку, Америко!» Девід Хартман у свого співрозмовника — сімейного психіатра Бенджаміна Солка.

— Так, — відповів доктор Солк.

— Тоді чому в світі так мало любові? — захотів дізнатися Хартман.

— Девіде, — мудро відповів Солк, — навіть якщо ми й народилися зі здатністю любити, ми ще повинні навчитися, як це робити.

А потім Солк повернувся до камери, подивився мільйонам людей прямо в очі і додав: «Найбільше, що ви, бать-

ки, можете зробити своїм дітям, — це любити один одного».

Доктор Солк в декількох словах резюмував і проблему, і її вирішення: всі народжуються зі здатністю любити, але не всі вчаться, як любити, якщо тільки не бачать цієї любові в житті найдорожчих для них людей, якими, як правило, є батьки.

Звичайно, відчуття довіри та безпеки в дитини розвивається передусім під впливом любові, яку проявляють до неї батьки. Але, я вважаю, що настільки ж важливою є роль і любові між самими батьками. Покоління чи два тому більшість дітей відчували себе надійно захищеними щодо

любові своїх батьків один до одного. Але нині все інакше. Я розмовляв з тисячами дітей в усій країні і знаю, що понад усе вони бояться того, що тато розлучиться з мамою чи навпаки. Часто, навіть якщо батьки залишаються разом, між ними немає щирої близькості чи проявів любові.

Тому щоразу, коли повертаюся з лекційного турне, я утверджуюся в усвідомленні того, що одним з найбільших багатств, яке я залишу своїм дітям, є моя любов до їхньої матері.

Як мати щасливу сім'ю?

В Посланні до ефесян, 6:1-4, ми знаходимо стисло висловлену рекомендацію про те, як мати щасливу сім'ю. Діти повинні підкорятися, а батьки — особливо тати — мудро виховувати дітей: з любов'ю та справедливістю. Та загляньмо у п'ятий розділ цього ж послання. В якому контексті діти повинні покорятися батькам, а батьки виховувати дітей з любов'ю та мудрістю?

Чоловіки повинні любити своїх дружин, як Христос любить Церкву (див. 5:25). Вони повинні любити своїх дружин так, як люблять самих себе (див. 5:28). Крім того, дружини повинні поважати своїх

Найбільше,
що ви можете зробити
для своїх дітей

чоловіків і керуватися їхніми порадами, висловленими з любов'ю (див. 5:22-24). Отож, все повчання Павла будується на тому, що в дітей є батько, який любить їхню матір, і мати, яка любить батька.

Коли моя донька Келлі була молодшою, я часто запитував її:

— Келлі, ти знаєш, що я люблю твою маму?

— Ага, знаю, — відповідала вона, посміхаючись.

— Звідки ти це знаєш?

— Тому що ти завжди її це говориш.

— А коли я втрачу голос і не зможу сказати їй цього, як ти тоді дізнаєшся?

— Тому що ти завжди цілуєш її.

— А якщо в мене потріскаються губи, і я не зможу поцілувати її, як ти дізнаєшся тоді?

І ось нарешті Келлі дала мені ту відповідь, яку я чекав: — З того, я ти ставишся до неї.

Це завжди було пробним каменем. Як я ставлюся до своєї дружини? Я можу чмокнути її в щоку, коли вибігаю з дому, але те, як я ставлюся до неї кожної миті, коли на мене дивляться діти, — ось це й відкриє правду.

Як я можу сказати мамі: «Я люблю тебе»?

Ось що я роблю постійно протягом багатьох років для того, щоб мої діти допомагали мені придумувати і дарувати матері особливі подарунки, наприклад, на річниці. Я збираю всіх дітей і говорю: «Я дуже щасливий, що одружений з вашою матір'ю. Я дякую Богові, що Він привів мене до неї. Що, на вашу думку, я можу зробити, щоб сказати мамі: «Я

люблю тебе! Дякую тобі, що ти моя дружина»?

І ось одна з ідей, яку діти дали мені декілька років тому, — розклеїти у домі наклейки зі словами уваги та любові. Тому час від часу я, навіть без якогось приводу, дістаю декілька таких наклейок і залишаю там, де Дотті (моя дружина) зможе їх побачити.

Моїм дітям особливо подобається, коли я залишаю «любовні плямки» (так ми їх називаємо) в холодильнику на молоці чи на маслі. І коли їхня мама заходить в кухню, вони говорять: «Мамо, чому ти не заглянеш в холодильник?»

Дотті посміхається, бо це вже вона чула раніше і чудово розуміє, чому вони хочуть, щоб вона заглянула в холодильник: щоб знайти там ще щось, окрім їжі для них. І тоді вона дістає моє послання, в якому написано, що я її люблю. Але через це діти також отримують моє послання: вони дізнаються, що їхній батько говорить матері: «Я люблю тебе. Я відданий тобі».

Тобі не можна таким тоном розмовляти з моєю дружиною!

Свою любов до Дотті я виявляю й тоді, коли караю дітей. Кілька років тому, коли наша старша донька ще не увійшла в підлітковий вік, у неї з Дотті настав період напружених стосунків «моя мама — я». Тепер все зовсім по-іншому, вони легко знаходять спільну мову. Але тоді, коли Келлі було десь одинадцять, вона сперечалася з матір'ю з будь-якого приводу.

Декілька разів я спостерігав за тим, як вони це роблять, і вирішив, що цього з мене досить. Я взяв Келлі за плечі,

м'яко повернув її, подивився їй в очі і сказав: «Юна леді, ти, звичайно, можеш розмовляти таким тоном зі своєю матір'ю, але я ніколи не дозволю тобі так розмовляти з моєю дружиною! Я люблю цю жінку і буду оберігати її не тільки від чужих, але й від вас, дітей, також! Не смій більше так розмовляти з моєю дружиною!»

Келлі заморгала, щось пробурмотіла і пішла. Але результати моєї короткої промови були просто надзвичайними. Це допомогло Келлі звільнитися від звички сперечатися з Дотті. І коли вона знову, бувало, починала робити резонні, на її думку, зауваження в бік своєї матері, то, поглянувши на мене, згадувала мої слова і запитувала: «О, мені не можна так розмовляти з твоєю дружиною, чи не так?» — «Ні, Келлі, не можна», — відповідав я з посмішкою в очах.

А ще я читав з дітьми Притчі, 31:28-31, де йдеться про чоловіка, який хвалить свою дружину, і дітей, які хвалять свою матір. Я робив це у присутності Дотті, а потім ми всі роздумували над тим, за що ми можемо похвалити нашу маму. Ця маленька вправа мала дві мети: перша — діти повинні думати про щось позитивне, що вони можуть сказати матері, замість того, щоб все приймати від неї, як її зобов'язання. Саме так роблю я. А друга — діти чують, як я хвалю її, і знову бачать, що я відданий їй — своїй дружині.

Ніщо — абсолютно ніщо — не може створити у серцях дітей такого відчуття довіри та безпеки, як це. І ніщо, й ніхто так не зможе навчити їх любити, як любов їхніх батьків один до одного.

Джош МАКДАУЕЛ

Діти, особливо в молодшому віці, часто порівнюють батьків з Богом. Творець поклав на нас великий тягар — втілювати Його протягом усього періоду виховання дітей, знайомлячи їх з двома іпостасями Його сутності — Його любов'ю та Його справедливістю.

Джеймс ДОБСОН

луко від яблуні недалеко відкочується». І хоч, безумовно, батько чи матір не відповідають повністю за характер своєї дитини, яка є самостійною, окремою особистістю, — все-таки, якщо дитина виховувалась батьками, а не в дитячому будинку, вплив кожного з батьків і усіх, хто був поруч з нею у процесі її формування як людини, дуже важливий. Але як часто мені траплялося чути, як матір скаржилась комусь сторонньому на доньку чи сина, роблячи винуватим кого завгодно, крім себе.

Звичайно, Ісус виправдав нас і ми, навіть якщо були не праві, не повинні ходити під тягарем осудження, але ось відповідальності за дітей Бог з нас не знімав.

Врожай чи бур'яни?

На жаль, деякі батьки спохвачуються про свою дитину і починають нею цікавитися лише тоді, коли цій дитині під сорок. І задають безглузді запитання: «Звідки він такий? І в кого він вдався?» Тут, бачите, гени, спадковість грає, безумовно, дуже велику роль, але далеко не єдину. Існує ж і соціальний фактор — виховання. Скажімо, якщо ви — на дні суспільства, то ви, скоріше за все, і не ставите перед собою подібні запитання, чому у вас така дитина, та й статтю цю навряд чи ви читаєте. Це ж дуже відома річ, але тому, що важлива, я згадаю її: скажіть дитині правило поведінки десять разів і разом з цим вкажіть на виняток з цього правила — вона буде робити не те, що ви сказали, а те, на що ви пвказали! І все ж таки деякі розумники, які палять, говорять непристойні слова, вживають алкоголь та іншу гидоту, умудряються за це ж саме сварити, а інколи й бити своїх дітей. Або ще: сама я була свідком того, як мати, котра була двієчницею, луп-

цювала свого сина за погану успішність у школі. Навіщо лупцювати? Сядь краще і позаймайся з ним або якимось стимулом до навчання — і то з великою часткою милосердя, тому що сама хіба набагато краща? До речі, якщо вже заговорили про дуже неблагополучні сім'ї, таке питання: чи може дитина з такої сім'ї, потрапивши на виховання до вельми благонадійних, інтелегентних та освічених батьків, стати справжньою людиною, нормальним, гідним членом суспільства? Життя показує, що може, але з великими зусиллями батьків, а ще краще — якщо і нові батьки, і дити-

на є спасенними і пізнали Христа, тому що все-таки ця ситуація схожа на зцілення людини від раку або якоїсь іншої небезпечної хвороби: відсоток того, що людина виживе, — є, але невеликий. Якщо вірити і молитися — цей процент значно зростає.

Далі. Якщо з генами, походженням, взагалі-то, все гаразд, виникає, зрозуміло, питання: чому дитина є такою? Тоді одразу зрозуміло: помилки були у вихованні. «Але я ж не сама виховувала! Ще чоловік, ось від нього і всі проблеми, через нього дитина стала такою. Чоловік мені навіть не дозволяв втручатися у виховання, не

БАТЬКІВСЬКИЙ ПОЮРЬОВ

давав розумно карати, потурав витівкам сина, а якщо і бив його, то ні за що, без пояснень». Так, це проблема, але у християн є молитва, і навіть тепер Бог може виправити це становище. Зрозумійте: перед тим, як шукати винних, необхідно зазирнути у власне серце, подивитись на своє життя, свою поведінку, своє ставлення до дитини і, як правило, на взаємовідносини з нею. Біблія каже: «Батьки, — не дратуйте дітей своїх, щоб на дусі не впали вони!» (Кол. 3: 21). А можливо, ти дратувала? Або гнівалася даремно?

Але найголовніше, що я хотіла б тут підкреслити і на чому зробити особливий акцент: чи приділяв ти, батьку, або приділяла ти, мамо, достатньо уваги своїй дитині? Якщо ти скажеш: «Звичайно! Я піклувався (піклувалася) про те, щоб моя дитина була завжди ситою, вдягнутою і взутою, щоб вона ходила до школи, щоб у неї в кишені були хоч якісь дрібні гроші. Більше того, я допоміг (допомогла) їй, коли вона вступала до інституту (технікуму, коледжу). Я карав (карала) її в дитинстві за хуліганство. А що ще потрібно? Я був хорошим батьком (була хорошою матір'ю)!» Ні, не був (не була). Чому я так кажу?

Корені

«Надалі, по всі дні землі, сімба та жнива...не припиняться» (1 М. 8:22), «Не обманюйтеся, — Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне!» (Гал. 6:7), «...Чоловік, що кидає в землю насіння...коли плід доспіє, зараз він «посилає серпа, бо настали жнива» (Мр. 4: 26, 29). Добрий плід виростає, якщо насіння добре і якщо за «деревом» як слід, з увагою і з любов'ю, доглядати, піклуватися, відверто цікавитися всіма справами дитини, її успіхами і невдачами — але цікавитися не для контролю, не для самоутвердження на синові чи

дочці (таке, на жаль, буває, і не рідко), але для допомоги. Батьки люблять і вміють псувати відносини з дітьми через те, що вони нав'язують власні думки, погляди, рішення. Часто і на думку деяким не спадає те, що у людини, яка формується, може бути свій погляд і вона якоюсь мірою вже має своє право вирішувати! Між іншим, у 1989 році ООН була прийнята Конвенція прав дитини, котра наголошує державам-учасникам, що дитина — це особистість, з якою необхідно рахуватися (до того ж не тільки тоді, коли вона вже виросла настільки, що спроможна дати здачі).

Часто ворог роду людського проникає туди, де відчинені двері, де немає захисної стіни або покрову над людиною. Цей покров забезпечує Бог через віру в Нього, а також керівництво та батьки. Турбота про фізичне благополуччя людини, яка зростає, — це ще не покров. Смикання з якогось приводу і без нього — теж не покров. Умовно-формальна перевірка того, як у неї справи, а насправді в серці — байдужість до цього, — ну який це покров? Якщо ти дуже зайнятий ділами і собою — можливо, краще не дратувати дітей? Подумай, будь ласка, про це добре. Для того, щоб потім тебе діти та інші люди, котрі страждають від твоїх дітей, не проклинали за таку твою «любов», не зневажали тебе як батька.

Волога

Але якщо вже народив — неважливо, з розумом чи без нього — будь ласкавий, приймай рішення перед лицем Божим нести всю покладену на тебе Господом міру відповідальності за свою дитину! Проси у Бога любові до неї, сповідуй цю любов, роби кроки любові, справи любові (подаруй їй що-небудь, поцілуй, обійми, навчися говорити більше добрих слів, нагороджувати за хороше, за кожний, навіть маленький успіх, сти-

мулювати до ще кращого, до більших успіхів, роби щось разом з нею, молися з нею і за неї) — і ти побачиш, які чудові будуть результати! А то ми часом заздримо іншим людям, що в них такі чудові діти, слухняні та успішні, і разом з тим своїх ганьбимо, лаємо, обзиваємо, сповідуємо неправильні, небожественні, не основані на обітницях Господа слова, і самі не бажаємо змінюватися. Зміни у твоїх дітях починаються з тебе! Дуже легко керувати і навчати, особливо тоді, коли в тебе є влада. Складніше бути другом для сина чи доньки.

Легко бути надміру добрим, зовсім не карати дитину, тоді як Біблія прямо каже: «Хто стримує різку свою, той ненавидить сина свого, хто ж кохає його, той шукає для нього картання» (Пр. 13: 24), «Не стримуй напучування юнака, — коли різкою виб'єш його, не помре: ти різкою виб'єш його, — і душу його від шеолу врятуєш» (Пр. 23: 13-14). Тут важливо достеменно відповідати Писанню: не написано, що потрібно любити різку і не жаліти сина, але навпаки — любити сина і не жаліти йому різки. Однак у деяких батьків, особливо у тих, які пережили несправедливе ставлення у дитинстві з боку власних батьків, є небезпечний крен — вони дозволяють дітям майже сидіти їм на голові, і в деяких сім'ях я бачила, що діти тільки по стелі ще не ходять, квартира в постійному, нестримному і невгамовному русі. Проси мудрості у Бога, як правильно виховувати, читай розумні книги, але головне — забажай приділяти вихованню своєї дитини час і сили, працювати на цій благодатній ниві! Тоді і справді буде, як написано, що діти — це нагорода від Господа (див. Пс. 127:3).

Юлія ЗВЕЗДОВА
(www.pastor.ru)

Впізнай себе

Як наші діти вчаться говорити? Ми не сідаємо навпроти них і не називаємо їм окремі слова, вимагаючи, щоб вони ці слова повторили. Ми, дорослі, просто розмовляємо один з одним, щось промовляємо до дітей, не чекаючи від них якоїсь відповіді. І диво! Надходить день і час, коли наші діти, здається, без ніяких зусиль з нашого боку, а також і з їхнього, починають вимовляти окремі слова, а потім і говорити. І що найдивніше — вони промовляють наші слова і навіть з нашими інтонаціями. Це можуть бути і лайливі, які ми вживали дуже рідко, можливо, в стресовій ситуації, але дитина їх запам'ятала і промовляє саме тим тоном, яким промовляли ми. Що за чудо? Як це їм вдалося? А дуже просто. Дитина перебувала в нашому мовному, інформаційному, чуттєвому середовищі, яке ми створюємо навколо себе, і увібрала в себе наші слова, наші інтонації, а з ними — наш тип мислення. Як ми думаємо, як ми оцінюємо себе, людей, як ми себе відчуваємо, в якому стані духовно ми перебуваємо — так ми і говоримо. Наше мовлення — наша душа. Це внутрішнє, яке виражається через наші слова і поведінку, є основним вихов-

ним фактором в нашій сім'ї.

Отож, дитина здатна вбирати духовну атмосферу того середовища, в якому вона перебуває. Цю ж атмосферу в сім'ї створюємо ми, батьки. Які ми в середині, чим наповнене наше серце — така й атмосфера навколо нас. І наші діти будуть такими, в якій атмосфері вони зростали. Ми бо-гобоязливі, лагідні, щирі, по-блажливі, або ж ми безбожні, жорстокі, брехливі, іронічні, лукаві — кожне наше слово

несе відбиток нашої особистості, має печатку нашого характеру, що формує стосунки в сім'ї, її духовну атмосферу, яка в свою чергу формує характер нашої дитини.

Вам, можливо, доводилося спостерігати, що якщо в сім'ї батьки мають звичку іронізувати один з одного або над іншими людьми, чи над своїми дітьми, то і їхні діти такі собі насмішники, які бачать у всіх все не так і насміхаються над такими самими дітьми, як і вони. Це значить, що в їхній сім'ї панує дух насмішок і зверхності.

Якщо батько шукає у всьому власної користі, може когось обдурити або ж і вкрасити, то як би він не ховався і не завуальював свої вчинки гарними фразами, дух корисливості, яким він зайнятий, наповнює і домашню атмосферу, — і діти, просякнувши цією атмосферою, обманюватимуть, можливо, крастимуть, а той потраплять на лаву підсудних за відповідні злочини.

Мені доводилося бачити, як діти жорстоких батьків знущалися над щенятами, кошенятами та іншими дітьми, як діти п'яниць складали копійки на дешеве вино, а діти курців збирали недокурки. Вони виявилися заручниками звичок і нахилів своїх батьків. Навіть внутрішня подавлена тяга до якогось гріха, чи то до спиртного, чи то до блуду, — вона присутня в домашній атмосфері і буде робити відповідний вплив на дітей. Сусіди можуть дивуватися, чого це в таких порядних батьків такі непорядні діти, але вони не можуть заглянути в серце тих батьків і побачити, що там робиться. Внутрішні пороки, не виявлені назовні в батьків, виявили себе в їхніх дітях.

Можливо, ми інколи дивуємося, чому наші діти саме такі, а не інші. Наприклад, вони неслухняні. А запитаймо себе, чи ми слухняні Богові, своїм керівникам, якщо ви мама, то

чи ви слухняна своєму чоловікові. Мабуть, що ні, і тому наш непослух передався нашим дітям, бо він присутній в атмосфері нашого дому. Або наші діти не хочуть йти на зібрання. А з яким настроєм ходимо на зібрання ми? Мабуть, що з обов'язку, з нехиттю, за звичкою, без інтузіазму і радості. Ми, дорослі, трохи навчилися пригнічувати свої бажання, навчилися змушувати себе щось робити, а діти цього не вмюють. Вони прагнуть робити те, що їм хочеться. І часто те, що хочеться робити батькам, хочеться робити і їм, а якщо батьки не виявляють до чогось бажання, то не виявляють і вони.

Якщо найближче оточення дитини ставиться до Ісуса байдуже, їхня віра формальна, вони не шукають обличчя Господнього, не мають з Ним тісного спілкування, то й діти в цій сім'ї будуть холодні до Ісуса. А батьки ще й дивуватимуться, чого їхні діти так довго не навертаються до Господа, чого вони не каються. Як їм каятися, як їм навертатися, коли вони бачать християнський театр, в якому немає живого Ісуса.

Бога і дітей ми не обманемо. Якщо ми любимо Ісуса, якщо ми маємо Божий страх,

якщо ми щирі в своїх почуттях і вчинках, то такими будуть і наші діти, якщо, звичайно, вони не позбавлені спілкування з нами. Багато є свідчень, коли Бог хрестив Духом Святим дітей під час ревної молитви батьків. Батьки не раз помічали, як очі дітей, які, здавалося, ще мало розуміють, під час розмов про Бога наповнювалися слезами розчулення і вдячності. І навпаки, коли ми граємо якусь роль, яка не відповідає нашому внутрішньому наповненню, то даремні наші старання, даремні наші слова, які б гарними вони не були б, бо,

як вже наголошувалося, в наших дітях виявиться те внутрішнє, приховане, негативне в нас, чого ми не хочемо позбутися.

Апостол Павло, згадуючи неліцемерну віру Тимофія, сказав, що вона перейшла до нього від бабусі Лоїди і мами Евнікії (див. 1Тим. 1:5). Зверніть увагу — неліцемерна віра, тобто та, що наповнювала їхнє серце. Ці жінки своєю вірою створили навколо себе атмосферу любові і довіри, в якій зростав

Тимофій і яку увібрив у себе. Не було б тієї атмосфери щирого служіння Богові — не було б і того Тимофія, якого ми знаємо з Писання. Те, що наповнювало серце бабусі і

мами, те наповнило внука і сина. Так само те, що наповнює нас — наповнить наших дітей.

Наші зовнішні манери часто тільки пізніше нашарування для публічного вжитку, яке швидко злущується в звичних умовах, коли перебуваємо в колі близьких людей. Така сила набутого в дитинстві і юності, така сила сімейної атмосфери нашого дитинства. І якщо вона була добра — то благо нам, ми вестимемо себе натурально в будь-яких умовах, і не прикладаючи особливих зусиль створимо таку ж атмосферу в своїй сім'ї. А якщо недобра, наповнена лукавства і пороків, — то треба прикласти багато зусиль, щоб умертвити старо-

го чоловіка з його звичками, а це можна зробити тільки на Голгофі, біля ніг Ісуса Христа. Після цього, наповнені Господом, ми зможемо створити відповідний клімат в сім'ї і на своєму прикладі виховати своїх дітей.

Тому міняймося з середини, чистьмо «середину кухля», то чистий він буде і назовні, бо саме наша внутрішня чистота і наповнення створять чисту і благодатну домашню атмосферу, в якій наші діти виростуть чистими і вихованими. Маска порядності і поборності стане в кращому разі маскою і наших дітей. Їхнім характером стане наш характер. Тож міняймося з середини — і будемо мати добрих віруючих дітей.

Василь МАРТИНЮК

Декларація незалежності

Джеймс
ДОБСОН

Комусь з вас тепер дев'ять, десять чи одинадцять років, і ви тільки замислилися над тим, що ростете. Є серед вас підлітки, і ви дуже хочете зрозуміти, що з вами відбувається. Чесно кажучи, дорослішання дається нелегко. Рости завжди важко, тому що життя виставляє нові вимоги на кожному новому повороті. Ви були в теплому й безпечному світі дитинства, але ви не можете завжди залишатися в цьому світі, попереду вас чекає щось нове. Скоро ви відчуєте найяскравіші миті свого життя (і найстрашніші також!). Це природний і необхідний процес.

Можу передбачити, що ваші батьки будуть незадоволені вами, а ви ними в ці найближчі роки. Після народження ви повністю залежали від своїх батьків. Підростаючи, розвиваючись і навчаючись, ви почали звільнятися від цієї залежності: спочатку навчилися сидіти, повзати, ходити. Ви засвоювали нові моделі поведінки, ставали дедалі більш незалежними від батьків. Замість того, щоб збирати ваші кубики, застеляти ваше ліжко, ваші батьки до-

ручили ці нові обов'язки вам самим. Пізніше ви навчилися виконувати більш складні завдання і самостійно думати. З кожним новим кроком в процесі росту ви ставали незалежнішими від батьків, а вони потрохи звільнялися від обов'язків обслуговувати вас. Через декілька років цей процес закінчиться. Ви станете повністю незалежними від батьків, а вони повністю звільняться від обов'язків вас обслуговувати.

Вам варто підготувати себе до цього: невдовзі ви будете самі собі господарі. Будете вирішувати, коли йти, коли приходити, з ким проводити час, коли лягати спати, що їсти і, загалом, що робити зі своїм життям. Вас самим треба буде вирішити, чи поклоняться Богові, чи відвернутися від Нього. Ваші стосунки з батьками повинні перерости в дружбу, вони змушені будуть перестати наглядати за вами і виховувати вас. Отож, дитинство починається з повної залежності від батьків при народженні і рухається до повної незалежності в кінці процесу дорослішання. В той же час ваші батьки зі слуг перетво-

ряться у вільних людей. Ось в чому полягає дитинство, дорослішання і обов'язки батьків.

Коли юнакові виповнюється чотирнадцять, п'ятнадцять чи шістнадцять, він раптом починає відчувати свою незалежність і тут же починає вимагати повної свободи. Він сам хоче приймати рішення. Він сам хоче розпоряджатися своїм життям. Він починає противитися контролю з боку батьків і доводити, що він вже не дитина. Мама й тато, однак, знають, що їх син чи донька ще не готові до повної свободи (незалежності), що дітям все ще потрібне їхнє керівництво в окремих питаннях, і вони твердо вирішують це керівництво забезпечити. В результаті починається болюча боротьба, яка може розтягнутися на три чи чотири роки.

В цьому конфлікті є ще один бік. В той час як підліток вимагає повної незалежності від батьківської влади, він все ж наполягає на залежності в інших питаннях. Наприклад, він хоче бачити на столі гарячу їжу три рази в день, хоче, щоб його сорочки завжди

були випрасувані, видатки оплачені, а шкарпетки випрані. Іншими словами, він хоче незалежності без обов'язків. Але така комбінація не вийде. Якщо людина ще не готова прийняти на себе повну відповідальність за своє життя, вона ще не готова до необхідної свободи.

Я хочу сказати, що мільйони сімей вже боролися з проблемною залежністю-незалежності, і ваша, я думаю, також не уникне сутічок в майбутньому. Якщо між вами і батьками виникне конфлікт, я сподіваюся, ви згадаєте, що це одна зі складностей дорослішання. Це не означає, що ви не любите своїх батьків, чи що вони вас не люблять. Це природна боротьба, коли ви починаєте вимагати від них більше свободи, ніж вважають допустимим на цьому етапі ваші батьки. Найкраще, що ви можете зробити, це відверто поговорити з ними на цю тему. Якщо ви відчуваєте, що вони не надають вам незалежності, яка відповідає вашому вікові, спокійно скажіть їм про це. Скажіть їм, що ви відчуваєте себе достатньо дорослим, щоб самостійно приймати рішення (і брати на себе пов'язану з цим відповідальність). Однак, треба поводити себе розумно. Я раджу вам підкоритися керівництву батьків, якщо вони вважають це необхідним в конкретному питанні. Вони, врешті-решт, турбуються перш за все про ваші інтереси.

Дозвольте мені закінчити свої роздуми розповіддю про те, що я сказав своїм дітям — сину й доньці — про незалежність. Можливо, у ваших батьків таке ж ставлення до цієї проблеми. «По-перше, я хочу, щоб ви знали, що я люблю вас. Одним з найбільших

привілеїв в моєму житті була можливість ростити вас... бути вашим батьком і виховувати вас. Однак ви вступаєте в новий період життя, дорослішаєте, а це іноді загострює навіть такі стосунки, як у нас з вами. Ймовірно, в найближчі декілька років вам захочеться більше свободи, ніж, на мою думку, вам корисно. Ви захо-

Коли мені було п'ятнадцять років, мене дратувало те, який же мій батько дурний, відсталий та недалекоглядний. Коли я став тридцятип'ятирічним, я дивувався: як же мій батько порозумнішав за останні двадцять років.

*Притисується
Марку ТВЕНУ*

чете розпоряджатися собою і приймати самостійно всі рішення ще до того, як я вирішу, що ви готові до незалежності. Ця ситуація може зіпсувати стосунки між нами, хоча не думаю, що конфлікт буде серйозним.

Якщо все ж таки це станеться, я хочу, щоб ви знали, що я знайду компроміс в будь-якому випадку, наскільки це можливо. Я вислухаю вашу точку зору і спробую зрозуміти ваші почуття. Іншими словами, моя любов до вас буде керувати мною, щоб я міг зробити вас щасливими, якщо це можливо.

З іншого боку, я хочу, щоб ви були готові й до того, що я відповім «ні», якщо, на моє доросле бачення, цього не варто

робити. Найпростіше — це сказати вам: «Робіть, що хочете. Мені все одно, з ким ви дружите чи які оцінки отримуєте. Я більше не потрібен вам, можете робити все, що вам хочеться». Це найпростіший спосіб уникнути конфліктів і взаємних образ між нами.

Але любов вимагає, щоб я поступав так, як потрібно, навіть якщо це неприємно. Ви невдовзі дізнаєтеся, що в мене, якщо треба, вистачить мужності приймати рішення. Саме тому в найближчі роки між нами може з'явитися напруженість. Але коли це станеться, я хочу, щоб ви пам'ятали, що я люблю вас, а ви любите мене, і ми можемо залишатися друзями навіть у складні часи. Світ може стати холодним і суворим без підтримки люблячих членів сім'ї; ось чому в нашому домі ми будемо продовжувати турбуватися один про одного. Я думаю, що коли вам буде двадцять років, ви озирнетеся назад і будете вдячні мені за те, що я любив вас досить сильно для того, щоб звільняти постулово, в міру готовності нести відповідальність за свою свободу.

Якщо ви достатньо зрілі та мудрі, то візьмете до уваги подібні слова з уст ваших батьків. Іншими словами, ви не будете висувати свою «декларацію незалежності» надто рано.

Гордіїв вузол вічної проблеми

Ольга МІЦЕВСЬКА

Світ нестримно рухається вперед. Нові комп'ютерні технології, Інтернет, нова побутова техніка — все для людей. І молодь швидко вбирає в себе всі ці новинки, освоює їх, чого не скажеш про старше покоління. І в результаті молодь отримує певні психологічні переваги над батьками і з цього робить висновок, що батьки нічого не розуміють у житті. Але разом з тим запити молодій людині, яка вважає, що знає «справжнє життя», зростають, і, щоб задовольнити їх, вона все ж таки йде до батьків, «які нічого не тямлять», і вимагає від них всього й одразу. Батьки, які хочуть, щоб їхня дитина виглядала не гірше від інших, задовольняють забаганки дітей. І в результаті складається враження, що старше покоління йде на повідку в молодшого.

А куди ж можуть завести нас підлітки чи молодь? Питання актуальне, але зовсім не нове. Тому, як кажуть мудрі, краще вчитися на чужих помилках.

Дехто стверджує, що історія повторюється. Але, я думаю, що повторюється не історія, а певні принципи, життєві закономірності, які діють у відповідних обставинах. І якщо в різні періоди історії виникають подібні обставини, вони зумовлюють подібні наслідки.

Тому повернімося на кілька тисячоліть назад і увійдімо в пишний палац царя Соломона. Ще коли Давид ставив Соломона на царство, він повчав його: «Знай Бога, Отця твого, і служи Йому всім серцем та всією душею...» (1 Хр. 28:9). І Соломон знав Бога, бачив Його силу та могутність. І того ж він навчав свого сина. Практично вся Книга приповістей написана спеціально для нього. «Сину мій, — каже Соломон, — якщо приймеш слова мої ти, а накази мої при собі заховаєш, щоб слухало мудрости вуха твоє, своє серце прихилиш до розуму, тоді зрозумієш страх Господній, і знайдеш ти богопізнання» (Пр. 2:1). І разом з тим Соломон не був до кінця вірним Господу, він брав жінок не з Ізраїля. І ці жінки «прихилили його серце до інших богів... І робив Соломон зле в очах Господніх, і не йшов певно за Господом, як його батько Давид». І, на мою думку, саме цим вчинком він перекреслив всі ті добрі слова, які він сказав своєму синові. Діти дуже тонко відчувають невідповідність вчинків батьків з їхніми словами. І саме це є однією з причин внутрішньої незгоди, кон-

флікту, який спочатку зароджується в серці дитини, а потім виходить назовні. Олександр Шевченко в одній зі своїх проповідей розповів історію про одного чоловіка. Вже він досить літня людина, але маленький епізод з його дитинства гіркою живе в його серці. Батько цього чоловіка був християнином, якого всі поважали і вважали високодуховною людиною. Його гучні проповіді подобалися людям. Але син знав друге обличчя батька. І ось одного разу на зібранні, яке відбувалося в їхнього дому, батько почав голосно молитися, підбираючи пишні слова. Син спочатку затиснув руки вуха, а потім на весь голос вигукнув: «Батьку, не бреш!» — і вибіг з кімнати. Тепер цей чоловік розуміє неправильність свого вчинку, але тоді він не міг керувати своїми почуттями.

Те ж саме, напевно, відбувалося в серці Рехав'ама, Соломонового сина. Внутрішній конфлікт у ньому зростав, але він не висловлював своєї незгоди батькові, він знайшов коло друзів, які, можливо,

мали такі ж проблеми, і з ними ділив свої невирішені конфлікти. І благання Соломона: «Дай мені, сину мій, своє серце, і очі твої хай кохають дороги мої» (Пр. 23:26) пролітало повз Рехав'амові вуха, а тим більш й повз серце.

Для підлітків характерним є те, що вони намагаються вибрати людину, яка є для них авторитетом, і наслідувати її. Ваші діти не хочуть слухати ваших повчань, не хочуть йти вашими дорогами, не хочуть відкрити вам свого серця? А чи не схожі ви на Соломона? Чи не розходяться ваші вчинки з вашими словами? Часто буває так, що діти, засвоївши не те, що ми говоримо, а те, як ми поведимося, обирають для себе хибні авторитети. Якщо ви кажете, що все земне — марнота, але, поглинуті бажанням збагатитися, не встигаєте й помолитися, то авторитетом для вашої дитини стане далеко не той, хто, забуваючи про земне, шукає того, що вгорі, а її товариш із заможної сім'ї, який роз'їжджає на новенькому «Мерседесі».

Більшість підлітків хоче входити в певну групу однолітків і бути визнаними серед них. Якщо ж в дитини є внутрішній конфлікт з батьками, і вона не вважає їх авторитетом, то вона без вагань переступить через батьківські слова задля того, щоб її визнали однолітки. І наслідки, яких підліток у пориві своїх неврівноважених почуттів і прагнення до визнання не зможе передбачити, часто бувають плачевними. Щось подібне відбулося й з Рехав'амом.

Ольга МІЦЕВСЬКА,
журналіст,
власкор «Благовісника»

«...І спочив Соломон со своїми батьками, а замість нього зацарював син його Рехав'ам» (1 Цар. 11:43). І на решті цей внутрішній конфлікт, внутрішня незгода з батьком, яка переросла у незгоду з усім старшим поколінням, вилилася назовні. «І пішов Рехав'ам до Сихему, бо до Сихему зійшовся весь Ізраїль, щоб настановити його царем... І вони говорили до Рехав'ама: «Твій батько вчинив був тяжким наше ярмо, а ти тепер полегши жорстоку роботу батька свого та тяжке його ярмо, що наклав він був на нас, і ми будемо служити тобі». Рехав'ам попросив три дні для того, щоб порадитися. «І радився цар Рехав'ам со старшими, що стояли перед обличчям його батька Соломона, коли був він живий, говорячи: «Як ви радите відповісти цьому народові?» І вони говорили йому, кажучи: «Якщо ти сьогодні будеш рабом цьому народові, і будеш служити їм, і відповіси їм, і говоритимеш їм добрі слова, то вони будуть тобі рабами по всі дні». Та він відкинув пораду старших, що радили йому, і радився з молодиками, що вирости разом із ним, що стояли перед ним... І говорили до нього ті молодики, що вирости з ним, кажучи: «Так скажеш тому народові: «Мій мізинець грубший за стегна мого батька! А тепер: мій батько наклав був на вас тяжке ярмо, а я додам до вашого ярма! Батько мій карав вас бичами, а я каратиму вас скорпіонами!»

І прийшов весь народ до Рехав'ама третього дня... І цар жорстоко відповів народові, і відкинув пораду старших, що радили йому. І він говорив до них за порадою тих молодиків» (1 Цар. 12: 1-11).

І ось кульмінація: внут-

рішній конфлікт Рехав'ама з батьком, переріс у зовнішній конфлікт зі старшим поколінням і привів до загальнодержавного перевороту — до розділення ізраїльського народу. «І збунтувався Ізраїль проти Давидового дому, і від нього відпав, і так є аж до цього дня».

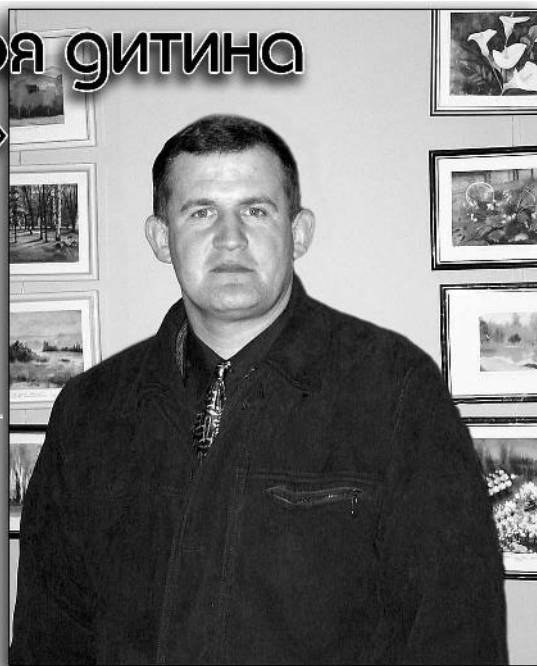
І знову, як в більшості попередніх статей, все зводиться до того, що основна відповідальність у так званому конфлікті поколінь покладається на батьків. Це правильно. Але й діти також мають певну частку відповідальності.

Звичайно, найпростіше зі своїми бідами піти до друзів, які переживають те ж саме. Але важче поділитися своїми переживаннями з батьками, навіть розповісти їм, що саме в поведінці батьків викликає незгоду в вашому серці. Найпростіше бунтувати проти батькових слів, але набагато важче осмислити їх і побачити в них життєву мудрість. А вона там, повірте, є, навіть якщо вам здається, що батькові вчинки розходяться з його словами. Найпростіше звинуватити маму в тому, що вона не хоче вам купити такої речі, яка є в подруги. Але наскільки важче придивитися до того, коли мама востаннє купила щось собі. Найпростіше звинуватити її в тому, що вона не любить вас і постійно сердиться. Але набагато важче побачити її сльози, втому, турботу про вас, яку ви часто сприймаєте, як її обов'язок.

Не обирайте легших доріг — вирішуйте свої внутрішні конфлікти з батьками. Відкрийте їм своє серце і придивіться до доріг, якими вони йдуть. А, може, вони не такі вже й хибні? І чи впевнені ви, що порада ваших юних товаришів не позбавить вас, як і Рехав'ама, більшої частини того багатства, яке дане вам батьками? Тож ваша доля у ваших руках. Яким буде ваш вибір? Вирішуйте.

«Я щасливий, що моя дитина змалечку чує про Бога»

Свідчення

Знаєш, для чого Господь тобі дає життя і здоров'я? Не для того, щоб ти марнував у гріхах свої дні. А щоб, як каже Писання, зупинився на дорогах своїх, роздивився і розпитався, де той кращий шлях. Я хочу розповісти про той кращий шлях, який Христос показав мені. «Я прийшов, — каже Христос, — щоб дати життя і життя з подостатком». Він хоче, щоб наші сім'ї були тверезими, щоб наші батьки навчали дітей молитися, читати Слово Боже і свідчити про те, що є живий Бог. Я в своїй сім'ї того не бачив, не чув і не знав. З раннього дитинства мене покинули батьки, я виховувався спочатку в дитячому будинку, а потім у школі-інтернаті для дітей-сиріт міста Івано-Франківська. Лише нещодавно дізнався (це мене дуже неприємно вразило), що моя мати покинула мене тоді, коли мені було два місяці. За час свого навчання я ні разу не чув про те, що світ, який оточує мене, створив Бог, мені розповідали, що Бога немає.

Коли я навчався у п'ятому чи шостому класі, до мене почала приходити моя мати. Скажу по правді, що я її не любив. Бувало, коли вона приходила до мене, я бігав кругом школи і кричав, що вона мені не мама і я її не хочу бачити.

Бабуся приїжджала до мене ще в дитячий будинок. А коли я пішов у перший

клас, у школу-інтернат, то вона приїжджала до мене туди. Коли бабуся приїхала вперше, директор наказав одягнути мене краще і привести до неї, щоб вона побачила, як мене одягнули. Я не знаю, скільки дітей було в цього директора, але в нього було батьківське серце. Моя бабуся дуже часто приїжджала до мене, забирала мене на канікули до себе, в Рогатин.

Після закінчення школи я пішов жити до своєї бабусі в Рогатин, вступив в училище. Після закінчення училища продовжив навчання в енерготехнікумі, звідти мене забрала в армію, після якої я знову продовжив навчання в технікумі. І мене далі вчили, що я походжу з мавпи, що Бога немає і всі ми йдемо до світлого майбутнього, яке вже сяє на горизонті.

Одного разу, це було в 1992 році, моя бабуся запитала мене: «Слухай, Сашо, а чому ти ніколи не молишся?» Це питання було для мене як грім з ясного неба. Я не знав, що відповісти. Мені здається, що навіть кожна худобина, кожна звірина дякують Богові. А я за своє життя ні разу цього не зробив. Я хотів відповісти: «А хто мене навчив, хто мені розповів, як це робити?» Але з цим питанням я закритися в собі і далі жив своїм життям.

Я любив українські народні пісні, любив бувати на весіллях, інших гулянках, поспівати, повеселитися. Минав час, і одного разу бабуся запропонувала мені піти з нею на служіння в Рогатині. Я погодився. І там я згадав четвертий клас, коли вона забрала мене на канікули в Рогатин. Ми тоді були в старенькому будиночку, там люди співали, молилися. Я сидів біля швейної машинки і заснув. Тепер цієї сім'ї, яка жила в тому будинку, вже немає, вони виїхали за кордон. Навіть старенької хатинки тої вже нема.

І ось я згадав той день, коли я маленьким хлопчиком вже чув про Бога. І цього разу ці слова торкалися мого серця, мені дуже сподобалися проповіді і пісні. Один з братів читав слова Христа з Євангелії: «Прийдіть до Мене, всі стуржені і обтяжені, і Я заспокою вас». Я обдумав все своє життя і згадав безліч моментів, коли я хотів покінчити зі своїм життям. Того вечора Христос сказав до мого серця: «Сашо, прийди до Мене, і Я дам тобі мир». Я схилив коліна і сказав: «Господи, я хочу служити Тобі, я все своє життя віддаю Тобі, і хай в

моїх устах буде нова пісня». Найпершою моєю християнською піснею стала «Радість у Христі я знайшов», яку я дуже люблю й понині. З того часу я служу Господові, і дуже щасливий.

Мені з дружиною Галею Господь дарував синочка, і я дякую Йому за це. Я ніяк не можу зрозуміти, як можуть батьки залишати маленьких дітей. Це просто не вкладається мені в розум. В 1997 році в Закарпатті Бог через одну сестру проговорив до мене: «Сину мій, Я полюбив тебе віковичною любов'ю...» Я ніколи не чув цього від своїх батьків... З батьком я вперше зустрівся 11 років тому, коли мені був 21 рік. Я тоді тільки сказав йому: «Я вам все прощаю...» Я не оправдовую його вчинків, не кажу, що це помилка молодості. Я хочу сказати, що людина, яка не знає Бога, живе так, як сама

знає, не турбуючись про інших, навіть про своїх дітей. А я щасливий, що знаю живого Бога, що моє дитя з малих літ чує про Нього.

Шість років тому зі мною сталася одна біда. З власної необачності я ошпарив обличчя: коли варив пельмені, вибухнула сковарка. Мені настільки боліло, що я запам'ятав ці відчуття до сьогодні. Я кричав до Бога і благав: «Господи, зціли мене!» Мене відвезли в лікарню. Там зробили всі відповідні процедури, познімали всю шкіру, що висіла на обличчі. Болить, пече, а я благаю Господа, щоб Він явив милість. Це був вечір. Я ліг спати. Наступного ранку, коли я прокинувся, то пішов у ванну кімнату щоб побачити що з моїм обличчям. Я подивився на себе в дзеркало: переді мною була потвора. І перед цим дзеркалом я сказав Господу: «Боже,

якщо Ти вилікуєш мене, я обіцяю, що, де б я не був, чи там буде десять людей, чи тисячі, я всім казатиму, що Ти є Христос, що Ти сильний зціляти хвороби!»

Через декілька днів моє лице стало ще чорнішим. Я молився, за мене молилася церква. Минуло п'ять днів — дуже короткий час — і на моєму обличчі не залишилося жодної плямки, лице було чисте, як в маленької дитини. Бог явив Свою милість.

**Олександр МАКОГІН,
м. Івано-Франківськ**

P.S. Декілька років тому під час евангелізації, яку проводив Іван Зінчик, мама Олександра прийшла до Бога. Тепер вона готується до водного хрещення по вірі. Олександр часто зустрічається з нею і дякує Богові за зцілення їхніх взаємостосунків.

Америка гине через безпечних батьків

Лідери і вчені, які захищають інститут шлюбу, стверджують, що традиційна сім'я — це основний фактор того, щоб побачити здорове суспільство і благополуччя дітей.

Згідно з дослідженням, проведеним університетом Дьюрка і Установою з розвитку дитини, було виявлено, що, хоча діти й перебувають тепер, можливо, в більш безпечному становищі, ніж три десятиліття тому, вони все ж можуть страждати ожирінням, жити в бідності, робити спроби самогубства і виховуватися в сім'ї з одним з батьків. І все це тоді, коли США розвинулися в сфері освіти, здоров'я і соціальних програм.

В ході вивчення став очевидним той факт, що молодь дедалі менше відвідує церкви і вважає, що релігія не має для неї важливого значення.

Доктор Білл Майер, віце-

президент організації «В фокусі — сім'я», каже, що діти, які виховуються в здоровій та повноцінній сім'ї, успішніші у всіх сферах, чи то на фізичному, емоційному чи на соціальному рівні. Доктор зауважив, що тепер Америка потребує духовного пробудження, яке, врешті-решт, зіграє важливу роль у зміцненні і відновленні стосунків між батьками і дітьми.

Майер вважає, що ніякі фінанси, які виділяються владою, не допоможуть покращити становище дітей до того часу, поки батьки не зміняться у своєму ставленні до дітей.

«Вже не секрет, що ми живемо в країні, де розлучення стало звичною справою. Кількість розлучень в цій країні виходить за межі будь-яких рейтингів. Це справжня трагедія, тому що в більшості випадків розлучення ставить бажання батьків вище від усяких

інтересів дітей. Ми знаємо, що розлучення негативно впливає на дітей в усіх відношеннях. Подивіться, скільки часу діти проводять перед телевізором, перед комп'ютером і перед ігровими автоматами, — каже Майер. — В типовій американській сім'ї телевізор дивляться 49 годин в тиждень, що дуже багато, особливо якщо порівняти це з тим, що в тому ж типовому американському домі батьки виграчають в середньому 39 хвилин на повноцінне спілкування зі своїми дітьми».

Life4God Press

РУКИ БІЛЯ ВОГНЮ

Ми сидимо біля грубки в маленькій кухоньці сільської церкви. Ми — це я і дві бабусі, мої сестри в Господі. На вулиці сиво і холодно. Добираючись до церкви, ми замерзли, тому так приємно слухати, як потріскують дрова, як мирно шумить в грубці вогонь. Бабусі протягнули долоні до плити. Гріються. Я дивлюся на їхні руки. Вони такі ж, як у моєї мами. На них відбито все: війна, голод, діти, городи, прання, корова... Сьогодні ці руки не такі сильні, як 30-40 років тому, але все одно з ранку до ночі вони не знають спокою. Відпочити можна хіба що тут — в церкві. Тепер ось гріються біля вогню.

Часто думаю про те, що довелося пережити покоління наших батьків та матерів. І весь час задаю собі одне й те ж запитання — чому їхня старість така важка, як і прожити ними життя? Чому діти, які роз'їхалися по білому світу, часто забувають прислати листівку хоча б раз на рік — на Різдво чи на Пасху? Є й такі, які навіть не приїжджають на похорон матері: нам, мовляв, з Тюмені їхати далеко і дорого.

Бабуся Олена підкидала дрова в грубку. Вона живе неподалік, тому приходиться раніше від усіх, щоб прогріти дім перед богослужінням. Другу також звати Олена. Вона сидить поряд, не знімаючи пальта, і уважно читає Біблію. Живе вона за шість

кілометрів від церкви. Добирається завжди пішки, тому приходиться зараня, щоб встигнути відігрітися. Дивно, але в будь-яку пору року і в будь-яку погоду вона спить сюди, щоб не пропустити нічого з того, що буде говорити проповідник. Так ось полюбила Господа. А ще завжди молиться про синів. Від молодшого, який поїхав у Москву на заробітки, немає вісточки вже другий рік.

Не знаю чому, але по батькові бабусь в цій церкві не називають. В селі так вже повелося — то на ім'я звуть один одного, то на прізвисько. Спробую й я так. Грубку палить Олена-старша, а та, що з Біблією, — молодша.

— Зігрілися? — Запитую.

— Тепло вже, — відповідає та, що палить грубку. — Тільки грубка, на жаль, тут недобра — стара й маленька. Дрова горять нормально, а ось вугілля...

— А я в цьому році тільки п'ять мішків вугілля купила. Сімдесят гривень віддала, — каже Олена-молодша. — Тепер вугілля бережу. Зима поки що тепла, але в лютому ще може й похурделити.

— А дрова де берете?

— В посадці сушняк рубаю. Довкола нашого хутора посадки ще є, а тут, в селі, скоро вже все повирубують. З пенсії вугілля не запасеш...

— А ви тут народилися? — Запитую у співрозмовниць.

— Так, — почала розповідати старша. — Я народила-

ся в 33-ому. Нас в батьків було шестеро дітей. Тато загинув на фронті. Мама померла від хвороби одразу ж після війни. Мої старші сестри тоді вже навчалися. Одного брата взяв жити до себе дядько. А нас з Вовкою, меншим братом, віддали в дитячий будинок. Там ми хоч наїлися. Але вчитися мені було соромно: велика була, щоб в школу ходити. Так і залишилася з освітою «чотири класи».

Вийшла заміж, чоловік працював у шахті. Народила сина. Життя потроху налагоджувалося, але... чоловік загинув. Недовгим було й друге заміжжя. Залишилася сама з двома синами. Звичайно, щось хороше було в моєму житті — радості, свята... Але частіше згадуються труднощі. Може, тому що менше їх не стало. Тепер ось живу з старшим сином (в меншого, слава Богу, все добре). А ось старшому зарплату не платять, живемо на мої 92 гривні. І хліба купити треба, і за світло заплатити... А син ще випити любить. Кажу йому: «Ось помру я, як ти житимеш тоді?» Скільки їх таких спилося в нашому селі після смерті батьків.

— А мої сини не знаю де, — зітхає молодша. — Один поїхав багато років тому кудись на Західну Україну. Так ні разу й не написав. Другий подався в Москву на заробітки. Також мовчить. Що з ними? Ми розлучилися з чоловіком, коли хлопчики були

ще зовсім маленькими, — продовжує бабуся Олена. — Я приїхала з ними сюди, працювала в колгоспі. Прийшов час йти дітям у школу, а до неї з нашого хутора ходити далеко. І мені порадили віддати хлопчиків в інтернат.

Щосуботи я, звичайно, забирала їх додому. На тижні відвідувала, за навчання платила. Все робила, що вимагали вчителі. Хотіла, щоб вони в мене були хорошими дітьми. Та видно не змогла. Думаю, образу мають на мене сини за те, що вдома не росли. Тому за стільки років ні разу не приїхали й не написали...

Якусь мить сидимо мовчки. Та й про що ще говорити? Кожен думає про своє.

Підійшли ще три жінки. Також літні. Всі вони давно вдови. Живуть пенсією, городом і... чеканнями: може, в цю неділю хто з дітей приїде, може, в наступну. Може, хто з онуків порадує сміхом, який так рідко лунає в порожньому домі. Але зима — це не той сезон. Діти з онуками, ймовірно, появляться в червні, коли дозріває перша полуниця.

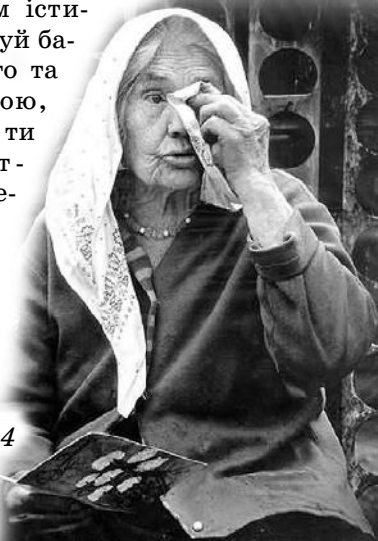
Біля теплої грубки нам тепер тісно. Йдемо в зал. Бабусі зручніше влаштовуються на дивані і м'яких кушетках. Сьогодні проповідуватиму їм про те, що Ісус любить їх. Що б не трапилося в житті, як би не склалися їх долі, є любов, яка не перестає. Це любов Божа до кожного з нас.

А дітям хочу сказати — не забувайте про своїх стареньких. Їм не багато треба — хоча б краплинку вашої уваги і турботи. І дай Бог, щоб ваших дітей вже зі школи вчили простим, але та-

ким важливим біблійним істинам: шануй батька свого та матір свою, щоб був ти довголітнім на землі.

**Надія
СИВАШ,**

«Слово
життя»,
№53, 2004

Не хочу бути віруючою

— Мамо, я не хочу бути віруючою! Хочу бути, як усі! — сказала матусі після школи першокласниця Оленка.

— Чому? — запитала її мати.

— Тому, що з мене всі сміються. Мені хочеться плакати через це. Якщо ти не дозволиш мені бути невіруючою, то я більше не піду до школи!

— Добре. Я тобі спочатку щось розповім, а тоді сама вибирай. Домовились?

Оленка хитнула головою і сіла поряд із мамою. Мати почала розповідати.

— Доню, коли тобі було лише п'ять місяців, ти тяжко захворіла. П'ять місяців — це ще дуже мало. Ти тільки вчилася сидіти і вдягала ще зовсім маленькі штаниці та сорочечки. Ми з татом багато плакали, бо ми не хотіли, щоб ти померла, наша перша донька, наша крихітка. Лікарі казали нам, що тебе неможливо вилікувати. Ми з тобою були в лікарні. У твої маленькі тоненькі ручки лікарі раз по раз встромлювали голки крапельниць. Коли ти не могла вже дихати, тобі давали кисневу подушку і робили безліч усіляких уколів. Я була у відчаї, тому що життя залишало тебе з кожною хвилиною. І ось одного разу вночі, коли ти знову плакала, я, стомлена, стала на коліна, як колись дуже давно вчила мене моя старенька бабуся, і почала молитися: « Господи, якщо Ти є, якщо Ти існуєш у цьому світі, врятуй мою доньку! Зціли її! Зроби це диво, Господи, і я цього ніколи не забуду! »

Потім я ще довго стояла на колінах і плакала, а моє серце наповнювалося спокоєм. Я згадувала своє дитинство, віруючу бабусю, її розповіді про Христа, її дуже прості молитви. Мені тоді ніхто не міг допомогти і ніхто не міг врятувати тебе, окрім Нього — Ісуса. І Він це зробив, Оленко.

Після цієї першої в моєму житті молитви ти міцно заснула. Через деякий час лікарі дуже дивувалися, коли тебе, уже цілком здорову, виписали з лікарні додому. Я та твій тато були найщасливішими людьми на землі. Ми усім розповідали, що зробив для нас Господь. Лікар, який тебе лікував, зізнався нам, що перестав бути атеїстом.

З того часу ми дуже любимо Господа, бо Він зробив це диво. Тепер тобі вирішувати, Оленко: бути тобі віруючою чи ні. Подумай, що зробив для тебе Ісус, і як Він тебе любить. І чи потрібно забувати про це заради когось? Ти вже доросла і ти повинна сама все вирішувати. А я піду готувати обід.

Коли мама знову прийшла в кімнату до Оленки, дівчинка стояла на колінах і шепотіла:

— Ісусе! Пробач мені! Будь ласка, пробач! Я не знала, що Ти так багато зробив для мене. Я хочу бути завжди віруючою, Господи!

Дорогий друже, можливо, і з тебе в школі сміються діти? Не сумуй! Пам'ятай, як багато зробив для тебе Ісус. Можливо, Він не зцілював тебе так, як Оленку, але пам'ятай, що Він за тебе пішов на Голгофу, щоб ти мав життя вічне.

Олена ЧЕПІЛКА

СВІТЛО І ТІНІ БІБЛІЙНИХ ТЛУМАЧЕНЬ

Загальновідомо, що ми живемо в останні дні. Однією з ознак цього є відступ від віри. «Дух же ясно говорить, що в останні часи дехто відступить від віри, слухаючи духів підступних і наук демонських» (1Тим. 4:1). Як не сумно, це стосується тих, хто називається іменем Ісуса Христа. Якщо апостол Павло говорить, що прийде час, «коли здорового вчення не будуть триматись» (2 Тим. 4:3), то він має на увазі саме християн, які «відвернуть слух від істини і прихиляться до байок».

Отож, завдання ворога церкви Христа в час, коли його дні пороховані, «звести вибраних» (Мт. 24:24). Найбільш ефективним методом сатани у діях проти віруючих є аргумент Слова Божого. Тобто диявол з'являється з Біблією в руках. «Коли скажуть, що там-то і там Христос, то не вірте», — попереджує Ісус своїх учнів (Мт. 24:26). Це не буде людина, що називатиме себе Христом (хоч є й такі!),

це буде проповідник з Біблією в руках (але не слід у кожному проповіднику вбачати антихриста — така позиція взагалі приведе до відступництва).

Коли Ісус приступив до служіння, то до Нього підступив сатана саме з аргументом Слова Божого! Він говорив: «Написано...», цим самим доводячи Ісусу, щоб Той послухав його (бо, мовляв, це ж не він придумав, а так говорить Бог). Але Христос, не лише досконало знаючи Святе Писання, але і його силу, знаходив контраргумент (і що важливо — також зі Слова Божого). Слово Боже — це меч духовний, найкращий спосіб протистояти ворогу (див. Еф. 6:17). Для тих, хто називається християнином, Біблія повинна стати незаперечним авторитетом, більшим, ніж будь-які інші аргументи. Катастрофічною ознакою духовного падіння християн останнього часу є втрата ними авторитету Святого Письма.

Але я звертаюся до тих, хто

понад усе шанує Слово Боже. На жаль, ті християни, які, здавалося б, і поважають Слово Боже, але мають лише поверхове знання Біблії, не маючи особистого заглиблення в Слово Боже, схильні до прийняття «диявольських аргументів», тобто прийняття перекрученої Євангелії, про яку застерігає апостол Павло (див. Гал. 1:7). І що ще важливо: в таких людей ще не вмерла грішна природа (залишаються елементи егоїзму, вразливості, сварливості, суперечок, образи, гордості, свого грішного «я»). Власне, людина з егоїстичними амбіціями не спроможна пізнати усієї глибини Слова Божого, що й використовує ворог, щоб звести такого християнина з правильної дороги.

Приведу приклад. Брат-проповідник, не маючи любові до дружини, сина, після чергової сімейної суперечки, досліджуючи Біблію, знаходить місце: «І вороги чоловікові — домашні його» (Мт. 10:36). Це місце заспокоює його совість.

Він знаходить паралельні місця, що підтверджують цю думку, мовляв, треба більше всього полюбити Ісуса Христа (на першому місці Христос, а сім'я потім). «Хто матір моя і брати мої? Ті, хто виконують волю Мою» (Мт. 12:48). А воля Божа: йти і проповідувати Євангелію, залишивши сімейний затишок: «Кожен, хто залишить доми або братів, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей, або поля, ради імені Мого, одержить в сто крат й успадкує життя вічне» (Мт. 19:29). Як аргумент він приводить історичні події, коли проповідники Євангелії змушені були залишати сім'ї і йти в Сибір. Той проповідник «вникає глибше» і цитує наступне: «Хто любить більше, ніж Мене, батька свого і матір, і дружину, і дітей... не може бути учнем Моїм» (Лк. 14:26). Ще й цитує в російському перекладі, який особливо точно передає його внутрішні почуття: «Если кто... не возненавидит отца

и матери, и жены, и детей...»

Здавалося б, вагомі аргументи, але це однобока Євангелія, бо є інші місця, де написано про любов до ближнього, до дружини. Ми й так все своє гріховне життя вчилися ненависті. Христос покликав нас насамперед до любові, і не лише до ближнього, а й до ворога. Хіба може християнин виконати волю Божу, проповідуючи десь далеко Євангелію, не полюбивши до кінця своїх домашніх? Легко говорити про любов до Христа, легко відкинути («возненавидеть») ближніх може той, в кого тої любові ніколи й не було, хто ніколи не був прив'язаний серцем до своєї дружини чи дітей.

Таке однобоке цитування Біблії, виривання окремих віршів з Євангелії, спроба на окремих цитатах побудувати своє вчення, свою віру, свою церкву є однією з ознак еретичного вчення і першим кроком до нього, а отже — до боговідступництва. Дехто намагається свої егоїстичні ба-

жання, амбіції припасувати до Слова Божого. І тоді Євангелія, яка за задумом Божим має нести Благу Вістку, стає разом з прикриттям власної гріховної натури. Дуже часто Біблія лежить на столі перед ворожбитами та екстрасенсами, а рекламу у пресі про їхні сеанси супроводжують цитати із Святого Письма. Але те, що вони роблять, аж ніяк не відповідає істинному Слову Божому.

Апостол Павло звертається до ефесян з такими словами: «Отже, говорю я це й свідкую в Господі, щоб ви більш не поводилися, як поводяться погани в марноті свого розуму, вони запаморочені розумом, відчужені від життя Божого за неучтвом, що в них, за стверділість їхніх сердець, вони отупіли й віддалися розпусті, щоб чинити всяку нечисть із зажерливістю» (Еф. 4:17:20). «Але ви не так пізнали Христа», — закінчує він своє попередження.

А як ми пізнали Його?

Геннадій АНДРОСОВ

РИМЛЯН

Планове Вивчення
книги Римлян

Др. Чарльз А. Ратц

Придбати або замовити
книги можна за адресою:
79049, м. Львів
вул. Скрипника, 8, ЛБС
тел. (0322) 21-62-25
факс (0322) 98-18-07
E-mail: Itsoffice@ukrpost.net

Дві книги, які повинні мати всі !

Книги планового вивчення Послання до римлян (173 ст.) та до євреїв (266 ст.) розроблені для студентів, вчителів, пасторів, проповідників та усіх бажаючих вивчати Боже Слово.

ЄВРЕЇВ

Планове Вивчення
книги Євреїв

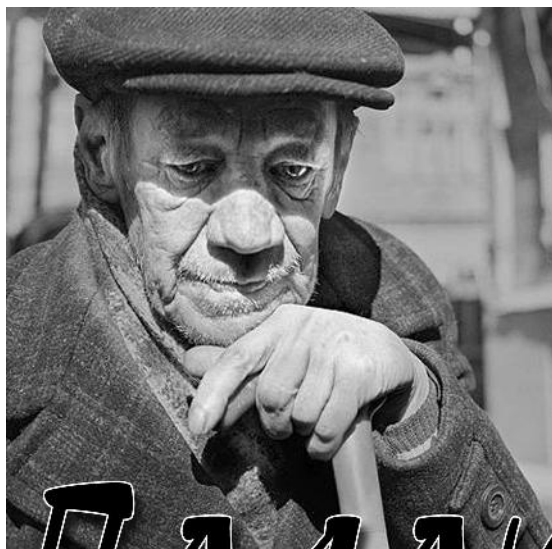
Др. Чарльз
А. Ратц

Ці книги пояснюють відкуплення через благодать та, як апостол Павло у посланнях до римлян і до євреїв, показують Христа як Посередника Нового Завіту, Який кращий від пророків, ангелів, Мойсея і первосвященників.

Книги можна використовувати як підручники у богословських закладах, а також вони будуть корисними для широкого кола тих, хто бажає глибше дослідити ці фундаментальні послання Нового Заповіту.

Видавництво Мастерс Фаундейшн

Комплекти з двох книг коштують 30 грн. плюс поштові витрати (книги продаються тільки у комплекті).

ПАДАЮЧЕ вугілля

Юрій ВАВРИНЮК

Старий Максим помирав.

Власне, хвороба була неважкою, але змусила його лягти у ліжку, чого раніше ніколи з ним не було. Можна було б надміру не перейматися цим — за кілька днів лікування все минулося б, але зараз це не той випадок. Максим був матеріалістом. Матеріалістом у тому розумінні, що сприймав дійсність такою, якою вона є, не задумуючись і не аналізуючи. Тому всі балачки щодо якоїсь душі вважав порожніми і не вартими уваги. Навіть саму смерть бачив як логічний і закономірний фінал («заріють, як собаку»), а отже, й не боявся її.

Але тепер з ним коїлося щось не те. Він з подивом і страхом відчував у собі щось (якщо взагалі там оте «щось» було) незрозуміле, чого не міг ні пояснити, ні вгамувати. Бувало, в деяких життєвих обставинах йому мимоволі доводилося мати справу з незрозумілою силою, яку величають совістю, і яка деколи підсовувала йому свиню, ставлячи перед самим собою у незручне становище. Та виховання, навколишнє життя, суспільний стан навчили досить швидко справлятися з нею, тому вона особливо не турбувала старого колгоспного активіста. Але тут було щось жакніше від совісті. Він відчував смерть. Цю саму смерть, про яку не думав, якої не боявся і яку в іншій ситуації сприйняв би як належне, як списання старого колгоспного інвентаря, що не раз доводилося робити. Та вона виявилася зовсім

не такою. Не як проста констатація закінчення життя-буття, а як щось реальне, що може спричинити страх, біль, розгубленість, а то й розпач.

Він ніколи раніше не аналізував своїх вчинків, свого минулого, тому докори сумління не дуже дошкуляли йому. А тут раптом чітко почали виростати образи минулого, того, що давно забулося і поросло травкою. І, що найбільш нестерпно, ці згадки котилися навалюю і поставали перед ним з позиції добра-зла. Максимові стало моторошно. Ніколи в житті з ним не траплялося нічого подібного, він навіть розгубився. Звідки ці спогади? Що було, то було. Та настирливі полотнища прожитого насували на нього, як несподівана гроза літнього дня. І чомусь все чіткіше в цьому примарному сплетенні подій, образів, людських постатей вимальовувалося обличчя вродливої пані Лядуховської...

...Ішов осінній сльотливий дощ. Важкі брудні хмари, здавалося, тиснули на землю своїм мокрим тягарем, від чого залишки блідої рослинності, немов притоптані, щільно слалися долі. День не обіцяв нічого приємно-

го, окрім тонкого дрібного павутиння дощу і такого ж паскудно-сіруватого настрою.

Але Максим не помічав навколишньої сльоти. Він виконував важливе державне завдання — і ніяка негода не могла завадити цьому. За останні місяці в його житті сталися такі величезні зміни, що минуле здавалося давно забутим і нереальним. Він нарешті діждався радянської влади. Набридливе напівпідпілля закінчилося, буржуазна Польща відійшла в історію, і тепер хвиля останніх подій підняла його на самий гребінь, перевернувши рівномірний, на перший погляд, хід життя звичайного волинського села. Максим не прагнув особливих посад, не рвався до керівництва, був задоволений тим, що може чимось, хоч невеликим, але реальним, послужити новій владі. Тому активно включився в будівництво такого казкового, такого бажаного і такого близького майбутнього.

Сьогодні він устав дуже рано, дарма що напередодні допізна затримався у сільській раді. Навіть не снідаючи, пішов до заможнішого односельчанина і від імені нової влади взяв пару коней (своїх не було, бідняк). Будівництво комунізму вимагало усунення усіх перешкод, а найбільшою перешкодою були, звичайно ж, пани. Як от пані Лядуховська, яка мешкала неподалік на хуторі.

Саме до неї і потягнув возом Максим ще з кількома сільськими активістами.

Як представник експлуататорського класу, а тим більше як полячка, вона не мала права проживати на території не лише майбутнього колгоспу, але і країни. Згідно вчорашньої ухвали Лядуховська повинна була протягом доби перетнути Буг — невидиму риску, що роз'єднувала два світи, дві ідеології і чиєсь майбутнє.

Розмова була безпристрасна і коротка. Максим з почуттям високого обов'язку, зверхності та неприхованої злорадності наказав збиратися в путь-дорогу.

Лядуховську він знав добре і, хоча не міг сказати про неї чогось негативного, завжди ховав неприязнь. Його більше дратували її хороші риси. Вона з повагою і розумінням ставилася до всіх навколишніх: до людей свого кола, до односельчан і наймитів. Спокійна, врівноважена, пані Лядуховська викликала «класову» ненависть у Максима. Щира католичка, вона не раз виявляла свою віру не стільки своїм обов'язковим щонедільним відвідуванням сусіднього костюлу, скільки самим життям.

І ось тепер Максим сидів за довгим столом і з іронічною напівпосмішкою спозирив за приготуванням в дорогу. Його трохи спантеличила поведінка пані. Він чекав сліз, істерики, голосіння. Натомість господиня блідими устами тихо зронила: «Дайте мені

годинку...» Вона коротко, по-діловому, давала розпорядження, пакуючи поклажу. Двоє дитлахів, яких виховувала сама, хлопчик і дівчинка 8-12 років, здивовано і розгублено дивились то на ньеньку, то на дивного гостя. В дорогу бралось в основному те, що здавалося Максимові зовсім непотрібним: якісь книги, папери, фотокартки і лише найнеобхідніші речі. Наприкінці підійшла в куток до Максима і майже наказово попрохала: «Пшепрошу пана». Перехрестилася, стала на лаву, де той сидів, обережно зняла ікони і сама загорнула кожну окремо в чисте полотно...

До залізниці їхали всі на одній підводі разом з тим невеликим скарбом, який дозволили взяти. Їхали навмисно повільно, щоб дощ дужче намочив ідейних ворогів. У кожному звертанні, у кожному порусі Максима було підкреслено неприховане бажання дошкулити, якомога більше завдати болю, принизити та морально образити свою бранку. Лядуховська мовчки, з почуттям власної гідності сиділа на кінці фіри, обнявши дітей. Дощ мочив її бліде красиве обличчя, потічками стікаючи на одіж, але вона не помічала цього. І ніяк не зреагувала, коли вже на залізничній станції Максим грубо штовхнув її з підводи, аж скрикнуло дівча.

Через півгодини потяг, здавалося, назавжди забрав з життя сільського активіста образ пані, залишивши лише маленький епізод перемоги над ідейним ворогом...

Важкий тупіт кованих чобіт тінню летів позаду. Він відлунював від високих цегляних провулків, несподівано бив в обличчя перед тупиками, так що переслідувачі здавалися вже попереду, і втікач біг на них, то на хвилю стихав, коли шлях перерізували вузенькі смужки газонів. Цей тупіт, здавалося, матеріалізувався і тепер висів над ним, як раптова грозова хмара, — попереду ще яскраве сліпуче сяйво осліплення, а позаду страхітлива ртутна гора, від якої аж ніяк не сховатися. Максим вже зовсім видихався, а погоня не відставала. О Господи, невже пропадати?!

Ще кілька хвилин тому він спокійно (в усякому разі, зовні) йшов вулицями Варшави і не чекав, що так раптово зруйнуються його плани, хоча якихось чітких планів, власне у нього й не було. Правда, знав, що всюди нишпорять німецькі патрулі, і внутрішньо був готовий до всього. Протягом останньої доби, від моменту втечі з залізничного ешелону для військовополонених, що віз його кудись на захід, Максим, як ніколи, був обережний. Він, немов спортсмен на старті, кожну мить чекав стартового пострілу, щоб зірватися вперед, але все-таки не встиг зорієнтуватися, коли цей постріл пролунав.

Тільки він вийшов з-за рогу одноповерхового будинку на околиці польської столиці, де, здавалося б, особливої небезпеки не повинно бути, як майже впритул зіткнувся з трьома озброєними німцями. Їх він боявся найбільше. Тому, коли вони виникли, як примара, прямо перед ним, він відразу ж остовпів, забувши все, що планував перед тим для подібних зустрічей. Він мовчки стояв, дивлячись їм прямо у вічі, ніби хотів за щось вибачитись. Від несподіванки хотів крикнути і не міг. Лише відкритий рот, як у рибини, викинутої в прибережну траву, ще більше підкреслював його страх і безпомічність перед ворогом. Солдати, переглянувшись, щось коротко кинули один одному по-німецьки і потягнулися за автоматами, що висіли в кожного на плечі. Тієї ж миті, раніше від розуму, спрацював інстинкт — і Максим, як раптово випрямлена пружина, кинувся назад. Куди? Про це знав лише тваринний жах, що прошив його від маківки до п'ят.

Через кілька сот метрів він нарешті почав приходити до тями — і тепер його біг потрохи ставав цілеспрямованим. Він міг розраховувати лише на одне — що переслідувачам надійсть цей марафон, адже фізичні сили були далеко не рівні — голодний знесилений сержант червоної армії проти вгодованих німецьких вояк; крім того, на заваді стояло абсолютне незнання міста. Коли біг нескінченним лабіринтом коротких заплутаних вуличок, йому раптом спала думка кинутися в один з будинків і попросити допомоги — далі бігти майже не було сил, а тупіт чобіт по бруківці лунав гучніше ніж копита мідного вершника. На роздумування пішла доля секунди — і темний під'їзд проковтнув втікача. Затхле повітря дихнуло в обличчя, але вже наступної миті Максим мчав сходами поверх за поверхом, зупинився лише на останньому і, як загнаний звір, загував у перші ліпші двері. Внизу вже стукотіли чоботи. З квартири обережно виглянула жінка і не встигла опам'ятатися, як Максим рвонув на себе двері, кинувся в кімнату і пошепки заволав:

— Заховайте!.. Німці!..

Жінка з несподіванки мовчки дивилася на нього, нічого не тямлячи. Гуркіт чобіт на сходах вивів її з оціпеніння, і вона, підсвідомо догадуючись, затупцювала, не знаючи, що робити; підштовхнула його в кімнату, потім вернулася до дверей, знову до нього. Але нарешті взяла себе в руки, рішуче повела втікача у другу кімнату, мовчки показала на шпарину між дерев'яним ліжком і стіною і коли той миттю впав туди, накинула на нього ковдру.

Скільки там пролежав, Максим не знає. Він лише чув голоси німців, гупання чобіт по підлозі, яка, риплячи, гойдала ліжко, виправдування господині-полячки і частий,

гучніший від кроків переслідувачів, стукіт свого серця. Коли гарячковий поверховий обшук стих і найчарівнішою мелодією прозвучало клацання вхідного замка, Максим лежав, немов вичавлений лимон — безсилий від страху та бігу, і від раптового послаблення внутрішнього напруження, що досягло свого апогею хвилю тому. Йому навіть важко було скинути з себе ковдру.

Почулися легкі кроки — йшла господиня. Він полегшено зітхнув: небезпека, видно, минула. Кроки зупинились біля нього, ковдра кудись попливла — і прямо над Максимом нахилилося забуте, але таке знайоме обличчя пані Лядуховської!..

Максим згадував. Надзвичайно чітко в пам'яті пропливали образи минулого, зворушуючи його скам'яніле колись серце і душу. Знову і знову перед очима виринало обличчя пані Лядуховської і — найболючіше — її очі, її погляд. Він тепер обпікав його пекельним вогнем — і від нього неможливо було сховатися. Прокляті очі, проклятий погляд! Максимові часто, дуже часто доводилося відчувати на собі погляди односельчан — осудливі, злі, холодні, але він до них звик, і його огрубіла натура не переймалася ними. Але тепер інші очі, голубі, як небесна безодня, дивилися Максимові прямо в душу і — обпікали. Вони його обпекли ще тоді, коли він, злякано зіщулившись, лежав між ліжком і стіною. Тієї ж хвилі, як їхні погляди зустрілись, він раптом впізнав їх, спочатку очі і лише потім лице. Впізнав саме ті очі, які кілька років тому за непокоєно дивились на нього, коли Максим, під'їхавши до оселі Лядуховської, не кваплячись, простував від підводи до ганку.

Тепер вони дивились на нього зверху вниз, спокійні, теплі, неосудливі. Вона впізнала його — він прочитав це в першому ж погляді, але жодним словом не обмовився про їхнє знайомство і оту неприємну останню зустріч. Протягом тижня, доки він набирився сил, підліковував простуджені легені і чекав моменту непомітно зникнути з міста, пані була уважна, щиро зацікавлена в безпеці втікача, але разом з тим повна самоповаги і власної гідності.

Діти, спершу злякані і розгублені, теж жодним порухом не виказували ніяких осудливих чи образливих емоцій — напевне, після настанов матері. За ці дні ніхто з них — ні господарі, ні несподіваний гість — навіть натяком не торкнувся минулого, і лише іноді погляд Лядуховської, що на долю секунди затримувався на обличчі Максима, нагадував про нього. Але в ньому він ні разу не помітив навіть іскри чогось негативного, її очі світилися спокоєм, щирістю і увагою, і, можливо, це так здавалося, — якоюсь незбагненною любо-

в'ю. Цей погляд, але з відтінком суму та співчуття, дивився вслід втікачеві, коли той залишав рятівний прихисток. Максим, зміцнілий, переодягнений, з чималим вузликом їжі на дорогу, тоді востаннє обернувся — і несподівано їхні погляди зустрілися. Він знітився, винувато посміхнувся і вкотре за час короткого прощання видавив: «Дякую Вам... Дякую...»

Усі дні перебування в квартирі Лядуховської Максимові було не стільки соромно, скільки ніяково, він не знав як поводитися, що казати. Турбота і увага господині його зовсім збентежили, він ніяк не міг розібратися в джунглях чужої психології та чийогось світогляду.

Про свою варшавську пригоду Максим забув хутко. Перед ним стояло більш важливе завдання — добратися додому. З труднощами, але йому це вдалося. Потім — партизанщина, знову бої, розвідки. Після війни — відбудова; колгоспні справи стерли з пам'яті дивну зустріч, здавалося, назавжди...

Але ці очі, цей погляд раптом сплив аж перед смертю. Тепер він був іншим. Якщо раніше погляд пані заспокоював, давав впевненість, від нього віяло теплом, то тепер, залишаючись таким же щирим, уважним, спокійним, він чомусь засуджував, таврував і пік несамовито диким вогнем. Максим хотів смерті, але вона не приходила. Над ним все нижче і нижче опускалися голубі очі пані, і він дивився на них, як смертник на сокиру ката.

...Максим помер через декілька днів. Він довго мучився, щось злякано кричав про якісь очі, від чогось затулявся. На всі запитання домашніх мовчав і лише перед самою смертю стомлено, ледь чутно прошепотів: «Краще нехай Бог мене судить, ніж вона... Краще Бог...»
Через хвилину його не стало.

Коли Господь торкається душі

Коли Господь торкається душі —
Тоді в життя приходить Боже диво:
Запеклий грішник — більше не грішить,
А бідний — відчуває, що щасливий.

Це дух людський, мов пташеня з яйця,
Яке долоні Божії зігріли,
Виходить в світ без краю і кінця,
Стає на крила в дивній Божій силі.

Коли Господь торкається душі —
Для Істини їй Бог відкриє очі;
Стає бридким життя у довгій лжі,
Лукавий — вже лукавити не хоче.

В пустелі серця — родить виноград,
А в скелях звички — б'ють живі джерела,
Душа стає немов квітучий сад,
А все гріховне, з темряви — померло.

Коли Господь торкається душі —
Приходить голод на Господнє Слово,
І немовля наїстися спішить,
Коли воно — обмите і здорове.

Тоді Господь дає Своє знання,
І відкриває серцю невідоме,
Навчає бачить різні барви дня,
Не йти до зла, і не стоять у злому.

Приводить Він до поля Божих справ,
До радості у волі Божій жити,
До Істини, яку Дух Божий дав,
Що носить Ім'я дивне — Утішитель.

Коли Господь торкається душі —
Тебе торкнулась Всесвіту Величність.
І ти, людино, більше не лежи:
Для тебе двері відчинила Вічність.

Юрій МОНДА

Ми маємо щоденні потреби, вирішення яких життєво важливо для нас. Як отримати від Бога відповідь на потребу? Можна дати багато рекомендацій, цитуючи Біблію. Я ж зупинюся, як вважаю, на головному принципі, що даний в Біблії для нас. «Ось Я стою під дверима та стукаю: коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду і буду вечеряти з ним, а він зі Мною» (Об. 3:20).

Ці слова насамперед звернені до християнина (церкви), а не до невірних людей, як дехто вважає. Чимало богословів вважають, що саме період Лаодикійської церкви, до якої спрямовані ці слова, переживає сучасна церква.

Отже, спочатку потрібно дати місце в своєму серці для Ісуса, щоб Він міг вільно увійти і вільно почуватися в нашому храмі душі. Щоб наша сердечна горниця була приготована, очищена від уся-

кого непотрібу: гріха та беззаконня, щоб Ісус міг вечеряти з нами, мати з нами вільне спілкування. «Дорожчим за все є Ісус для мене!» — влучні слова християнської пісні. Спочатку Ісус — як найдорожча для мене Особа, а потім Сам Ісус дасть відповідь на нашу потребу.

Для кращого розуміння доречний приклад зі Старого Заповіту. «Одного дня прийшов Єлисей до Шунаму, а там була багата жінка, — і вона сильно просила його до себе поїсти хліба. І бувало, скільки разів приходив він, заходив туди їсти хліб. І сказала вона до чоловіка свого: «Ось я познала, що Божий чоловік, який завжди приходив до

нас, він святий. Зробімо ж малу муровану горницю, і поставимо йому там ліжко, і стола, і стільця, і свічника. І коли він приходитиме до нас, то заходитиме туди». Одного разу прийшов він туди, і зайшов до горниці та й ліг там. І сказав він до свого слуги Гехазі: «Поклич шунамітянку!» І той покликав її, і вона стала перед ним. І сказав він до нього: «Скажи їй: Ось ти старанно піклувалася про всі наші потреби. Що зробити тобі за це?» А вона відказала: «Ні, — я сиджу серед народу свого!» (2 Царів, 4:8-13).

Ця жінка — прообраз Церкви. Це ти, дорогий брате, сестро. А Єлисей — прообраз Ісуса. Ця жінка дуже просила увійти Єлисея до себе. Більше того, вона приготувала спеціальну кімнату для святого чоловіка. Чи приготована кімната в твоїй душі для Ісуса? Чи, може, Святий Син Божий, подібно Єлисею, в будь-який час зайти туди і відпочити? Що ти більше просиш у Господа: вирішення проблем чи щоб Він вечеряв з тобою?

Чи мала та жінка потребу? Мала, і неабияку, занадто болучу для її сім'ї, особливо на ті часи: вона була бездітна. Було багатство, але не було спадкоємця. Можливо, вже вилляла всі сльози, вже й не сподівалася отримати відповідь. Але, знаючи, що Єлисей — святий Божий чоловік (то ж Бог одразу дасть йому відповідь!), не стала просити про свою життєво важливу потребу, а лише дуже просила Єлисея вечеряти з нею. Навіть коли Єлисей запитав, що їй потрібно, то вона сказа-

ла: «Нічого — серед свого народу я живу».

«Велике надбання бути побожним і задоволеним» (1Тим. 6:6). Ця жінка виявила побожність — гідний приклад для сучасних християн. Перемога християнина не в зціленні від хвороби, не у вирішенні матеріальних проблем, а, залишаючись хворим, немічним, жити так, щоб проблеми чи хвороби не володіли тобою; залишаючись бідним, жити так, щоб бідність, безгрошів'я не гнітило тебе. Та жінка була багата. Ми також багаті Ісусом, Його присутністю. Там де Ісус, там задоволеність! «А з Тобою нічого не хочу на землі!» (Пс. 72:25). Мені нічого не потрібно, я всім задоволений.

Пам'ятаєте казку про золоту рибку? Класичний приклад для сучасних християн. Здавалося, дід отримав ключ для вирішення всіх потреб: «Прости все, що хочеш, — каже йому рибка, — ти заслужив, ти упіймав мене, я в твоїх руках». Чи не в такій ситуації сучасні християни? «Господи, Ти обидяв, я покладаюся на Твої обітниця!» Іншими словами: «Боже, Ти просто зобов'язаний

мені дати відповідь!» Той дідусь сказав: «Нічого мені не потрібно, пливи собі з Богом!» Ось відповідь побожного і водночас задоволеного християнина. Оце Пушкін, оце молодець! Двічі молодець, бо ще й бабу змалював — типовий образ сучасного християнина, який постійно незадоволений, якому постійно мало Божого благословення; християнин, якому Сам Христос не потрібен, а потрібно лише вирішення проблем.

Дехто хвалиться вірою, тому що отримує бажане після настирливих благань, наводячи як аргумент притчу про надокучання вдови несправедливому судді (див. Лк. 18:1-5). Але після притчі про цю вдовицю Христос одразу запитує: «Але як прийду, чи знайду віру на землі?!» (Лк. 18:8). Якесь протиріччя, на перший погляд. Але коли правильно зрозуміти, що віра в Господа — це вірність Йому, невпинне чекання приходу свого пана (див. Мт. 24:45), невгамована

потреба в Самому Господі, а не вирішення матеріальних чи фізичних потреб, — то все стає на свої місця. Сьогодні християнський світ готується до приходу антихриста, який віртуозно вирішить їхні проблеми. А Ісус, як особистість, залишиться за дверима.

Дорогий християнине, Господь дасть відповідь на твою потребу, як дав відповідь шунамітянці. Навіть ви ще не попросили, а Він знає, що вам потрібно (див. Мт. 6:8), тільки спочатку запросіть Ісуса до себе в горницю, як та жінка запросила Єлисея. О, дорогий брате, сестро, прийде непо-

равна хвилина, коли Христос багатьом скаже: «Я не знаю вас» (Лк. 13:25). Саме тоді за дверима спасіння опиняться так звані християни, що вибрали чудеса, знамена, володарювання над проблемами, світом, але не вибрали самого Господа Ісуса як ту Особу, яка так бажала спілкуватися (вечеряти) з ними.

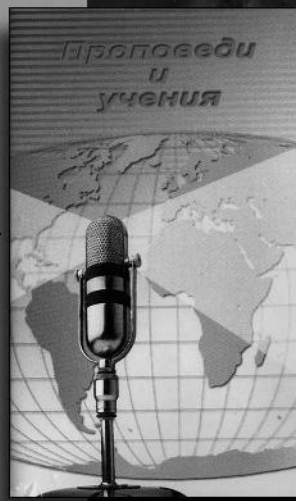
Геннадій АНДРОСОВ

Аудіослужіння при ВСЦ ХВСЦ пропонує серію унікальних свідчень, вчень і проповідей, записаних на аудіокасетах: «Перемога над гріхом», «Сімейне життя», «Духовна праця», «Чистота та успіх молодіжного життя», «Виховання дітей», «Вигнання демонів», «Історія п'ятидесятницького руху», «Роль жінки в служінні», «Настанови для служителів», «Звільнення від влади наркотиків», 25 проповідей Дмитрія Безпалова і багато інших практичних тем для повноцінного християнського життя. Пропонуємо також книги, компакт-диски і касети з музичними записами.

Добровільне пожертвування за музичні аудіокасети складає 5 гривень (за 1 шт.), за свідчення та проповіді — 3 гривні. При замовленні 40 і більше касет надаються знижки до 15%.

Детальний каталог, а також нашу продукцію Ви можете замовити за адресою:
Савочка Веніамін Васильович
вул. Оніскевича, 3 м. Київ 03115
Тел. /044/ 424-2580, 452-2140, 8-067-297-5712,
E-mail: audio_v@ukr.net

ПРОПОВІДІ
ТА
ВЧЕННЯ

КЛІНОВСЬКИЙ

Підприємець Адам МЕЛЬНИК: «Мені, як керівнику, потрібно перш за все проповідувати прикладом»

Наш співрозмовник, Адам МЕЛЬНИК, працює у сфері бізнесу. Нині такою професією нікого не здивуєш. Але Адам Мефодійович суттєво виділяється серед цієї нової для нашої держави верстви: він є щирим християнином. Для багатьох віруючих ці два поняття несумісні. А що про це думає сам християнин-бізнесмен?

— Адаме Мефодійовичу, яким був ваш шлях до Бога?

— Я син віруючих батьків, мати з дванадцяти років водила мене в церкву, це на Рівненщині. Коли мені було 15 років, мама померла. Тато одружився вдруге. Я підростав, переїхав у Миколаївську область, відірвався від батьків і, звичайно ж, перестав ходити до церкви. Але коли батьки переїхали до мене, я став возити їх на служіння, хоча тоді вже був світською людиною. Я привозив батьків на служіння, іноді сам був там, але Бога я не знав, Йому не служив.

Минали роки, і в 1999 році Бог торкнувся мого серця. Так сталося, що я захворів, відкласти не було куди, бо переді мною стояло питання: коли б я цієї ночі помер, куди б пішов? Я знав куди, і тому, довго не роздумуючи, зранку покаявся. Разом зі мною тоді молилися моя мачуха і ще один брат. Той брат каже до моєї дружини: «Можливо, і ти хочеш покаятися?» Але вона промовчала. Це було в четвер, а в неділю я вийшов перед церкву і сказав: «Я покаявся і хочу служити Богові, але,

прошу, моліться за мене, бо в мене робота пов'язана з бізнесом, а там часто бувають стосунки, які не є угодними Богові». Коли я це говорив, вийшла моя дружина і покалася.

Бізнесом я почав займатися з 1983 року. Коли покаявся, то вже працював на землі, став фермером. Робота на землі привела мене до Бога, до усвідомлення того, що без Нього людина не може нічого, що ми повністю залежимо від Нього. Тоді я мав 70 гектарів землі, вирощував овочі, а також мав ресторан, який був найбільшою перепоною для мого покаяння, бо в ньому продавалася горілка, а саме вона тримала весь мій бізнес. Після покаяння я почав шукати вихід з ресторанного бізнесу. Не відразу, але Бог показав мені цей вихід. Правда, на сьогодні ресторан як працював, так і працює, але без алкогольних напоїв, і працює ще краще, ніж раніше. Це рішення прийшло не так просто, за мене багато молилися друзі, церква. Спочатку важко було довіритися Богові і все передати в Його руки. Я не міг своїм людським розу-

мом справитися з тими спокусами, які приходили через бізнес, і тоді церква підтримувала мене.

І ось на одному служінні під час проповіді у мене відкрилося друге дихання. До того ніби не вистачало кисню, а то стало легко дихати. Мені стало все одно, що буде з бізнесом, прийшла впевненість, що ним керуватиме Бог. Я зняв алкоголь. Тоді люди відразу запанікували: що будемо робити? Я залишив людям зарплату, яка була на той час. Бізнес похитнувся, тому що в мене були клієнти, яким потрібна була горілка. Це було випробування для всіх. Але через деякий час бізнес налагодився, і тепер в Миколаєві є заклад, в якому не курять, не випивають, християни проводять весілля, євангелізації, заклад, який служить Господу і клієнтам, де можна смачно поїсти, де все чисто, акуратно.

На землі я й далі працюю. Здається, там легше, але так тільки збоку здається. Та Бог благословляє. Ми починаємо роботу з молитви. Є люди, які вранці збирають людей, читають Слово Боже, моляться. Хоча працівники не всі у мене

віруючі, але дав би Бог, щоб з 500 працівників кожного дня ставало все менше і менше невіруючих. А мені, як керівнику такого господарства, потрібні перш за все проповідувати прикладом. Це неправда, що бізнес вести по-чесному, по-християнськи неможливо. Рано чи пізно доведеться всім вести бізнес по-чесному. Сьогодні є привілей у християн, які займаються бізнесом, тому що в них є Бог, Який спасає. Скажімо, вийде закон, якого невіруючі будуть боятися, бо за його порушення будуть сидити в тюрму. Але віруючі будуть надіятися на Бога. Закони в Україні, можливо, найкращі в світі. А люди, не вивчивши законів бізнесу, відразу кажуть, що податки задавлюють. Є різні форми бізнесу з різними формами податків, і можна обрати найоптимальніший варіант і працювати чесно, чесно платити податки, і вони не є настільки великими, як це на перший погляд здається.

— На банці із соком вашого заводу написано: «Освячено». Який зміст ви вкладаєте в це слово?

— Прямий зміст. Коли ми з братами будували завод з переробки сільгосппродукції, мені на серце лягло це зробити. Завод був побудований за рік, за невеликі кошти, що було великим благословенням. Своїм задумом освятити продукцію я поділився з колегами, з пасторами, на це вони мене благословили. Коли все відбулося, то це стало хорошим свідченням для невіруючих людей.

— Бізнес є бізнесом, але чи те, чим ви займаєтесь, допомагає вам в євангелізації? Чи це зовсім окрема ділянка?

— Ні, це часто пересікається. Коли віруючі брати штукатурили мені сховище, то запитували, чи на стіні якісь графарети вибиті. І мені прийшла на серце думка, щоб ця стіна проповідувала Єван-

гелію. І на ній написали: «І сказав Бог: «Почитай отця і матір», а на другій: «Бог любить вас». Повз цих написів ходять поїзди — і так стіна проповідує Євангелію. А на тих етикетках, де написано «Освячено», є слова: «Хай Бог дасть вам здоров'я». Коли ми випускали їх, я покликав пастора, зібравши людей і молилися, просили Бога, щоб Він благословив і освятити цю продукцію. Навіть етикетка проповідує Ісуса Христа.

— Що ви можете побажати християнам, які займаються, чи хочуть займатися бізнесом. Чи у вас є для них якісь конкретні поради?

— Я не хочу радити, але можу поділитися тим, що я пережив. Людина може мати десяток курок, це я теж вважаю бізнесом, може мати 10 гектарів — це теж бізнес, 100 гектарів — теж бізнес. Мудра господиня, коли ходить біля тих 10 курок, то просить в Бога благословення на свою працю, так само без Бога не можна вийти в поле чи до 100 гектарів. Мало того, я вважаю, що чим більший бізнес, тим більше потрібно пильнувати. Коли людина не має бізнесу, вона може якось розслабитися, а коли має бізнес, то повинна більше перебувати в Бозі. На згаданій етикетці ще написано «Авен-Езер». Це насправді так: «До цього місця мені допоміг Господь» — і хай це все буде в Його славу.

При ВСЦХВС уже другий рік працює відділ християн-підприємців. Своїми думками ділиться Віктор ФЕДОРОВ, бізнесмен, завідуючий цим відділом.

— Вікторе Миколайовичу, хто висловив ідею створення відділу?

— З одного боку — керівництво Союзу, зокрема М. Синюк, з іншого — я. На сьогодні

церкви поки що не можуть серйозно сприйняти цю ідею, бо дехто вважає, що бізнес — це гріх. Але час показує: якщо Бог не підніме «Давидів» з числа багатих людей, то надалі буде дуже важко щодо росту і устрою церков. Кількість церков росте, а допомога з заходу зменшується. На останньому з'їзді в Чернівцях я звернувся до братів з такими словами: «Моліться, щоб Бог піднімав бізнесменів у ваших церквах, щоб Він давав людям роботу і заробіток. І моліться, щоб, крім бізнесу, Бог дав їм жертовне серце». Ніяка людина не зможе сама по собі бути жертовною, це робить Дух Святий. Ці слова я відношу також до себе.

— Є приклади, коли християнин захоплювався бізнесом і впадав у гріх. Може, і справді не варто ним займатися?

— Людина працювати в бізнесі християнськими методами без керівництва Духа Святого не зможе. Тому християнину спочатку потрібно усім серцем приліпитися до Господа, а потім займатися бізнесом. Якщо людина буде надіятися на людину чи на гроші — вона не встоїть. «Проклятий той муж, що надію кладе на людину і робить раменом своїм слабу плоть» (Єр.17:5), і «Блаженна людина, що надію на Нього кладе» (Пс. 33:9). Бути християнином і бізнесменом одночасно нелегко. Набагато більше спокус. Але ж будь-яка людина може духовно впасти. Усе залежить від того, наскільки глибоко вона упокориться перед Господом. А щоб навчитися смиренності, необхідно пройти через долину приниження, випробувань. За останні 3,5 роки в моєму житті теж було чимало випробувань, які ще не закінчи-

лися. Дотепер на мені «висить» кримінальна справа. Бог знає, що я невинний, я вів чесний бізнес, Він заступиться за мене, і мої вороги будуть осоромлені. Від мене пішла дружина, були також проблеми зі здоров'ям. У мене були збитки в 1,5 млн. доларів пов'язані з діяльністю цукрового заводу. Господь відкрив мені, що це не мій бізнес, і дав мені покупця на завод. Він був проданий за високу ціну, що дозволило перекрити збитки і вийти з плюсом. Пройшовши через таку вогненну піч випробувань, я можу тільки дякувати Господу. Він дав мені можливість устояти і не відійти від Нього. Тому я хочу сказати бізнесменам: не бійтеся випробувань, довіртеся Господові. Коли до вас прийдуть фінансові труднощі,

не шукайте знайомства в податковій інспекції, у прокуратурі, не покладайтеся на людину, а надійтеся на Господа, закладайте пости і моліться.

— **Яке ваше бачення щодо будівництва молитовних будинків?**

— На сьогодні в нашому братрстві близько 1,5 тисячі церков. Тільки половина з них мають свої молитовні будинки. Тому це питання актуальне. У нас виникла ідея підключити до цього проекту християн-бізнесменів. І зараз для цього сприятливий час. На периферії нерухомість коштує дешево. Багато церков невеликі, тому краще купити приміщення і зробити там ремонт, ніж одразу будувати нове приміщення. У нас є досвід в Луганській, Сумській областях, де купували будин-

ки по 5-7 тис. гривень з ділянками землі по 15-20 соток, і робили ремонт. У них може збиратися до 100 чоловік. В міру росту церков, починали будівництво великих молитовних будинків. На жаль, багато молодих пасторів хворіють гігантоманією, тобто у них церква з 10-20 чоловік, а вони намагаються будувати будинок молитви на 600 чоловік. Я запитав одного такого служителя, як він буде утримувати такий будинок? Він відповів: «Бог дасть». Я вважаю, що Бог насамперед дає нам розум, мудрість. Писання говорить, що перш, ніж почати будівництво, потрібно сісти й підрахувати всі витрати (див. Лк. 14:28-30).

*Розмову вели:
Юрій Вавринюк,
Геннадій Андросов*

Кордон без кордонів

Наші гості

Історично склалося так, що Чернівецька область тісно пов'язана зі своїм найближчим сусідом — Румунією. Саме на Буковині проживає багато представників цієї народності, навіть є цілі румунські села.

Тому історія євангельського руху в тому краї так багата румунськими іменами.

На 14 з'їзд ВСЦХВС, який відбувся у Чернівцях, були запрошені і брати-сусіди. Наш кореспондент взяв коротеньке інтерв'ю в одного з гостей з'їзду — пастора церкви п'ятидесятників Румунії, Генерального Секретаря Союзу П'ятидесятників Румунії, Нелуха Гуреу.

Через кількасот метрів — Румунія

— Як відомо, Румунія одна з країн, що пережила тягарі комуністичного режиму, особливо постраждали віруючі. Яка тепер ситуація в Румунії?

— Як і в Україні, румунські християни нині мають свободу для проповіді Євангелії. На сьогодні п'ятидесятники Румунії нараховують більше 300 тисяч членів (загальне населення країни складає 22 млн). Ми практикуємо загальні євангелізації в БК, стадіонах — особливо в містах. У селах складніше. Ми цінуємо тією свободою, що дав Господь. Наше братство намагається використати цей спри-

ятливий час на сто відсотків, організовуючи церкви, місії, будуючи доми молитви. Румунія на 90 % вважається православною країною. На жаль, Православна Церква ставить перешкоди для проповіді Євангелії, і керівництво країни, більшість якого складають прибічники православ'я, прислухається до православних лідерів.

— **Ті родини, що пережили гоніння, залишилися в Румунії чи емігрували за кордон?**

— Мало тих, хто пережив гоніння, виїхали за кордон, більшість залишилася в Румунії. Але в останні роки багато членів церкви все-таки емігрують в країни Європи. Наприклад, в Італії та Іспанії вихідці з Румунії складають до 8 тисяч членів. В США ми також маємо багато віруючих-румунів. Наприклад, в Портланді церква з 3 тис. членів налічує близько 2 тис. румунів.

— **Яка на сьогодні духовна ситуація в румунському братстві?**

— Я особисто бачу своєрідне духовне розслаблення. Вплив Заходу, як у матеріальному, так і духовному відношенні, має негативний відбиток.

— **Ваші побажання християнам України?**

— Я вважаю, що Україні, так само, як і Румунії, Бог дав особливі благословення щодо будови Церкви. Я бажаю, щоб віруючі берегли те, що Бог дав особисто українському народу, щоб вони встояли перед негативним впливом Заходу, зберегли своє лице, нехай воно буде українським, тим, яким бажає його бачити Бог. І нехай українські церкви будуть добрим свідченням перед західними церквами, які мають потребу в такому свідченні.

— **На закінчення, розкажіть про себе і свою родину.**

— Мені 49 років. Я народився в сім'ї віруючих-п'ятидесятників. З юності служу Богу. Мій тато був пастором церкви, пережив тяжкі гоніння, можливо тому й помер молодим. Я одружений, маємо 10 дітей.

Церква в часи гоніння здобула єдність, чистоту і вірність

(Із виступу Нелуха ГУРЕУ на 14 з'їзді ВСЦХВЄ, м. Чернівці)

Я хотів би розповісти про духовні благословення, які дає Бог для Румунії. Румунія — це країна, в якій Церква пережила гоніння в часи комунізму. Я не знаю, чи це було добре чи ні, але однозначно — це було неприємно для християн. Але Бог відплатив нам за всі біди, які перенесла Церква.

Праця Духа Святого, нова п'ятидесятниця, в Румунії почалася в 1922 році, після того, як Дух Святий зіллявся на одну просту віруючу сім'ю. Вони почали проповідувати хрещення Духом Святим. В кінці цього ж року вже було 4 церкви — так започаткувався п'ятидесятницький рух в нашому краї. І вже наступного року було засновано більше 30 церков. Почалося гоніння супроти цього нового руху. Але під час переслідування церкви зростали і зміцнялися. Правда, багато служителів церкви в ті роки постраждало: їх били, ув'язнювали, деяких навіть замучували до смерті. Але вірний Бог тримав Свою Церкву, вона постійно і досить суттєво зростала чисельно.

В 90-их роках, одразу ж після революції, в Румунії було 789 церков. З того часу кількість церков зросла до 2400. І це свідчить про велике благословення, яке Господь дає п'ятидесятницьким церквам Румунії. Під час гоніння вся Церква терпіла, але в часи терпіння вона здобула єдність, чистоту і вірність, а тепер ми маємо потребу в тому, щоб Господь зберіг і примножив усі ці чесноти в нас.

Люди нашого часу потребують Євангелії, але вона їм не подобається. Та тільки Євангелія їх може спасти! Нам Бог доручив проповідувати Своє Слово, бути управителями Слова Божого. А від управителя вимагається, щоб він був вірним у тому, що йому доручено. Проповідь Євангелії людям, які не прийняли її, звільняє силу для спасіння грішників. І це сьогодні відбувається і в Румунії, і в Україні, і по всій землі — Євангелія спасає людські душі.

Часто буває серед служителів така тенденція — пристосувати Слово Боже до часу, але це не є вірність Слово Божому. Проповідувати істинне Слово Боже в будь-яких обставинах — ось істинна вірність Слово Божому і разом з тим Богові. Вірний служитель шукає у Бога те слово, яке треба сказати людям. Це свіже слово, пророчє слово, і, незважаючи на те, чи подобається воно людям, чи ні, ми повинні звіщати його.

Але коли ми говоримо до людей, ми повинні бути переповнені усвідомленням того, що Бог поруч з нами, Він чує нас і чекає від нас вірності.

Я літав на крилах віри

Дмитро МОСКАЛЕЦЬ

Народився я 8 лютого 1961 року в селищі Покровське Дніпропетровської області, що в Україні. Сім'я наша вважалася порядною. Мої батьки були вчителями. Віруючих в нашій сім'ї не було, і про Бога я чув тільки те, що Його немає. Мій батько був партійним, і незабаром його призначили мером нашого селища, де він пропрацював 19 років. Батьки приходили додому пізно вечері, стомлені, тому мене виховувала бабуся.

Коли я навчався у восьмому класі, в мене з'явилися друзі, які були набагато старші, ніж я. Від них я навчився битися, пити горілку, курити.

В кінці восьмого класу мене виключили зі школи, і я закінчував навчання в селі, де працювала моя мама. З цієї школи вигнати мене вже не могли. Коли настав час служити в армії, комісія довго вирішувала, куди мене направити – в армію чи в містя позбавлення волі. Перед цим я брав участь в бійці, в результаті якої двоє людей опинилися в лікарні. І ця комісія дала мені шанс виправитися — мене забрали до лав Радянської армії. Я прослужив шість місяців в Київській області. Почалася Афганська війна. Ніхто не запитував мене, чи поїду я воювати, чи ні. Посадили в потяг і повез-

ли. І ось через тиждень — я вже на території Афганістану, у військовій частині в/ч пп. 51932. І так прослужив я в Афганістані двадцять місяців. За перших шість місяців служби нас, солдат, залишилося в строю тільки третя частина. Тут я вперше почав задумуватися про Бога, і не раз звертався до Нього, благав Його про допомогу. І Бог виводив мене з таких ситуацій, з яких виходу не було. Там, де інші помирили чи ставали каліками, звідти Бог виводив мене без жодної подряпини.

А одного разу Бог явив диво. Наш БТР був завантажений вибухівкою, і ми наїхали на міну. Вибух був такої сили, що нас скинуло з дороги. В БТРі пробилось днище і ящик тротилу, вагою 20 кілограмів, перетворився в пил, а не детонував. Всі, хто приходив дивитися на це, говорили, що це чудо Боже, що такого не може бути. Тепер вже я знаю, що це Бог беріг мене, той Бог, до Якого я звертався.

Тут, в Афганістані, я вперше спробував наркотики. Спочатку курих гашиш, потім почав колоти опіум. І взимку я повернувся вже залежним наркоманом з порушеною психікою. Тоді я думав, що пройшов найважче випробування свого життя. Але на-

справді — найстрашніше ще тільки починалося.

Про Бога я більше не згадував. Мені було ніколи. В мене з'явилися друзі, які також вживали наркотики і гордилися цим. Так, ми гордилися цим, тому що ми могли собі дозволити це, а інші — ні. Ми вважали себе крутими і не визнавали ніяких законів. Якщо нам потрібні були гроші, ми їх просто відбирали чи крали. Так минуло два роки, і я потрапив у містя позбавлення волі за розкрадання державного майна. Мене засудили на чотири роки позбавлення волі. Покарання я відбував у Рівненській області. На зоні я не старався працювати, а жив за законами злочинського світу. І мені довелося відсидіти весь термін до кінця.

Після закінчення терміну покарання я повернувся додому. Мене не брали на роботу, з «нормальними» людьми я навіть не знаходив теми для розмови. Я знову почав колотися. І цього разу це тривало 15 років, з яких щодня і щогодини я перебував у наркотичному оп'янінні.

Багато разів намагався змінити спосіб життя, але зав-

жди терпів поразку за поразкою. Я вже не отримував від цього ніякого задоволення і коловся тільки для того, щоб не відчувати важких мук, яких я просто не в силах був знести. Мені вже було все одно, як діставати гроші. Я дійшов вже до того, що наркотик став не нависним мені, але він володів мною.

Коли я заходив надто далеко, батьки писали заяву — і мене в наручниках везли в наркодиспансер, щоб там я пройшов курс лікування. Лікарня була закритого типу, з заґратованими вікнами. Одного разу я вирвав ґрати, вистрибнув з другого поверху і втік. Кожного разу я знав, що коли тільки вийду звідти, одразу ж вколюся.

Спочатку в нашому селищі було десь сорок чоловік, які починали в той час, що і я, вживати наркотики. Тепер я залишився тільки один. Останнього з них похоронили рік тому.

З дня на день моє становище ставало дедалі гіршим. Я був худий, чорний, і всі говорили, що наступним покійником буду я.

Навіть в той час Господь мене благословив — в мене народився син (мені було 39 років). І коли йому виповнилося півтора року, то одного разу він сказав: «Тато вже вколовся». Тоді я вирішив добровільно звільнитися від наркотиків і поїхав на лікування в ту ж лікарню. Я «пролікувався» двадцять сім днів, але моє становище стало набагато гіршим, ніж до приїзду сюди. Доза стала більшою, крім того, я почав ще більше вживати снодійних таблеток.

Медицина підписалася під своїм безсиллям, заявивши, що моя хвороба невиліковна. Мої порядні батьки також нічим не могли мені допомогти. В мене є ще брат, і він намагався за гроші купити мені звільнення, але нічого не вийшло. Всі визнали себе неможливими. Виходу не було, в

мене залишалася одна дорога — на кладовище, а потім в пекло.

Перед тим, як я поїхав на лікування, мені випадково, як я думав, подарували Євангелію. І я її читав, щодня читав. Я раніше читав дуже багато книг, в нас була велика бібліотека. Але на таке я ніколи раніше не натрапляв. І я зрозумів, що ця книга і ці слова, написані в ній, можуть змінити моє життя.

І коли лікарі не дали мені шансу, коли батьки не могли мені допомогти, коли гроші нічого не вирішували, коли я сам не міг нічого змінити — Слово Боже вказало мені вихід.

Того вечора я увійшов у порожню палату, зачинив за собою двері, став на коліна і звернувся до Бога. Я казав: «Боже, якщо Ти є, прийди і спаси, і звільни мене». Виявляється, що Господь весь цей час стояв поряд і чекав. Чекав, коли я зрозумію, що своїми силами я змінити нічого не зможу. Коли я це зрозумів, то почав просити в Господа прощення, каятися. І Він відповів на мою молитву. Важко описати той стан, те відчуття, яке я пережив. Замість гіркоти прийшла радість, мир, спокій і свобода. Я знав, що тепер я вільна людина. Не тільки вільна від наркотиків, але й спасенна від вічних мук. Я стояв на колінах і плакав від радості, і дякував Господу Ісусу Христу, Який за одну мить зробив те, чого ні я, ні інші люди не могли зробити за довгих 20 років.

Наступного ранку я виписався з лікарні. Був серпень 2002 року. Я побачив нову землю і нове небо. Господь відкрив мої духовні очі. На все, що оточувало мене, я дивився по-новому. Я дивився на тих самих людей, що й раніше, але дивився на них вже з любов'ю, шукав того, за що можна

їх любити, а не дивився на те, що показував сатана.

Я знайшов віруючих людей в нашому селищі і щодня приходив до них для молитви і читання Біблії. І через три місяці Господь хрестив мене Духом святим (20 листопада 2002 року). Після цієї події я 10 днів не лягав спати. Я боявся проспати цей чудовий стан, який буває тільки в Ісусі Христі.

Я не ходив, а літав на крилах віри. І все те, що було раніше, всі відчуття і переживання, я не міг навіть порівняти з цим дивним відчуттям. Я маю тепер радість досконалу, яка завжди зі мною.

Бачачи переміни в моєму житті, моя дружина також почала відвідувати зібрання і невдовзі покалася.

Водне хрещення ми прийняли в один день — це було 15 травня 2003 року. В наш дім, в нашу сім'ю увійшов Ісус Христос, а разом з ним увійшли любов, мир, радість і все чисте й святе. Господь змінив нашу сім'ю. Двері нашого дому тепер завжди відчинені для тих, хто шукає Господа і прагне чути Його Слово. Щодня приходять брати і сестри для спілкування і молитви.

В церкві я несу служіння проповідника. Та понад усе я хочу стати місіонером, хочу нести людям Добру Новину, звіщати їм про путь спасіння. Мене часто на вулиці зупиняють люди, задають питання, і Господь завжди дає мені слово для кожного з них. І ми, моя сім'я, хочемо йти за Господом, куди б Він нас не послав.

Я дякую Господу Ісусу Христу за те чудо, яке Він сотворив в нашій сім'ї, за те, що Він знайшов нас, простив нам з великої Своєї милості, омив, очистив нас від усякого гріха і поставив на святу путь, яка веде в саме Небо.

*с.мт. Покровське,
Дніпропетровська обл.*

Мандрівниці

Їхнє місце праці — простори США та України, їхнє місце проживання — вагони поїздів та готелі

Наша сьогоднішня зустріч — з незвичайними співрозмовниками. Останнім часом їх дуже часто можна бачити разом. Причому сьогодні — у Каліфорнії, а завтра — уже десь на Луганщині. Сьогодні вони проводять семінар для жінок, завтра — вишукують у лабіринтах київських підвалів бездомних дітей. А ще — видають журнал для жінок. А ще... А втім, вони самі розкажуть про своє життя. Вони: завідувача жіночим відділом ВСЦХВС Віра ДЕРКАЧ та віце-президент місії «Промінь надії» Ірина НАХМАНОВИЧ.

— Віро Іванівно, коли ви почали працювати з жінками? З якими труднощами та успіхами ви зіткнулися в перші роки своєї роботи?

Віра Деркач: — В 1991 році, коли був організований наш Союз, я працювала завідувачою дитячим відділом, працювала з дітьми та вчителями недільних шкіл. В 1993 році Микола Адамович Мельник запропонував створити жіночий відділ. У 1994 році я очолила його.

Труднощів було дуже багато. Починати потрібно було з нуля. І, власне, я боялася братися за це завдання, тому що

не працювала зі старшими жінками. Я працювала з дітьми, з учителями недільних шкіл. До того ж, будучи незаміжньою, я не уявляла, як буду вести розмови на сімейні теми зі старшими жінками. Але все склалося дуже добре, я подружилася з жінками. Ми поставили мету, розробили структуру, обов'язки. До нас приєдналось багато активних сестер. В кожній області були обрані жінки — відповідальні за жіноче служіння. Господь допомагав нам різними способами, ми читали книги, проводили семінари, конференції, бесідували з різними поколі-

ннями жінок. Ми намагалися висвітлювати такі питання: «Якою повинна бути жінка?», «Яку позицію вона повинна займати вдома?», «Яка роль відводиться жінці в церкві, поза церквою?» і т.і. І ось всі ці роки, до 1999, я працювала, повністю віддаючись праці в дитячому та жіночому відділах.

На даний час, ось уже чотири роки, я проживаю в США. І там Господь дав мені прекрасну можливість також працювати в жіночому відділі Західного побережжя: в штатах Вашингтон, Орегон і Каліфорнія. Там дуже багато наших емігрантів. Ми їздимо по всій Америці і працюємо в церквах з жінками та дітьми.

Коли я вже була в Америці, мене обрали ще на один чотирирічний термін для роботи в Україні. Україну ми умовно розбили на 4 регіони. Єпископи та пастори підтримують діяльність наших жінок, запрошують нас на засідання, щоб разом вирішувати церковні справи. По декілька разів на рік я приїжджаю в Україну, часто в моїх поїздках мене супроводжує Ірина Нахманович, з якою

ми тісно співпрацюємо, разом проводимо семінари для жінок.

— **Ірино, як почалася ваша співпраця з Вірою?**

Ірина Нахманович: — До того, як Господь подарував

Віра ДЕРКАЧ

мені зустріч з Вірою Іванівною, я зі своєю родиною трудилася в церкві «Храм благої звістки» у місті Сан-Франциско, пастором якої є Олександр Шевченко. В Америку ми виїхали з Одеси, де я служила співом в церкві «Емануїл», а моя мама була відповідальною за жіноче служіння в Одеській області.

Тому наше знайомство з Вірою відбулося саме через маму. А коли Віра Іванівна приїхала в Сан-Франциско, ми почали співпрацювати. Три роки тому нами була зареєстрована місія «Промінь надії». Нашою метою було об'єднати жіноцтво в Україні та в США, щоб жінки стали дружити одна з одною, листуватися, допомагати одна одній і прагнули бути справжніми жінками. З 2002 року ми видаємо журнал «Луч надежды». Він виходить 4 рази на рік. Редакція перебуває в м. Коростені. У церкви України ми його розсилаємо безкоштовно.

Друкуємо на сторінках журналу свідчення про життя жінок, що у свій час були в узах за віру в Бога і Боже

Слово. Це перлини, що є прикладом віри для всього християнства. І молоде покоління про це повинно знати більше. Загалом, матеріалу для публікацій у нас багато. Ми могли б випускати його щомісяця, але нам потрібні помічники. Ми маємо нагальну потребу у вірних співробітниках.

В.Д.: — Є у нас плани щодо видання спеціальної літератури для жінок. Ми хочемо, щоб у нашому Союзі були видання, присвячені жінкам, в яких висвітлювалися б різні жіночі проблеми тощо. А матеріалу для таких книг чи брошур багато.

— **Що, на вашу думку, означає «бути справжньою жінкою»?**

І.Н.: — Кожна жінка повинна знати, що вона дорожча в очах Господа і може бути використана Ним у служінні. Вона повинна бути більше, ніж господинею в домі, більше, ніж дружиною. І її головне покликання — бути не тільки зразком для своїх дітей, як сказано в притчах: «Мудра дружина улаштує свій дім...», але і потім, вийшовши з нього і побачивши «невлаштованих», постаратися їм допомогти.

— **В яких ще напрямках, крім видавництва, працює місія «Промінь надії»?**

І.Н.: — На сьогодні Бог допомагає нашій місії розширювати межі праці. Міжнародна жіноча місія допомагає нам у нашій діяльності — в духовно-виховній роботі в дитячому та жіночому відділах. Щодня в Америці для слов'ян ми ведемо радіо- і телепередачі на слов'янському християнському каналі. Матеріал для передач ми беремо в Україні, а також в Америці. Ми знімаємо семінари і конференції. У нас багато матеріалу про роботу в колоніях, з бездомними дітьми й інвалідами. Тепер ми працюємо з інвалідами спілки «Мужність», яка організована в місті Свердловську Лугансь-

кої обл. Головою цієї спілки є Микола Прокопович Зайцев, юрист за фахом, він паралізований більше 37 років.

Торік ми організували відпочинок дітям-інвалідам цієї спілки в християнському таборі. Подяка Богу, в результаті цього багато дітей і їхніх батьків повернулося до Господа. У цієї спілки є будинки, де можна організувати церкву. Нам потрібна людина чи сім'я, яка б присвятила себе на служіння цим людям. Кілька років тому ми почали вести роботу в Ягушинському реабілітаційному училищі, біля Вінниці. У цій колонії перебуває близько 200 хлопців віком 14-18 років. В ній нам відчинили двері для проповіді Божого Слова. Трудяться в колонії Матвій і Лідія Трусовські, а також інші члени їхньої церкви. Ми чули, що ця колонія зайняла перше місце з дисципліни.

Ми допомагаємо людям похилого віку. У нас є співробітники, що вже давно це роб-

Ірина НАХМАНОВИЧ

лять без сторонньої підтримки, залучаючи до праці свої сім'ї. Але скільки може зробити сім'я? Сьогодні є можливість розширити цю діяльність. Нам під Києвом виділили ділянку землі для будівництва будинку для літніх людей. І в нас є мета

допомогти самотнім безпомічним людям всієї України.

— **Виявляється, ваша діяльність поширюється не тільки на жіноцтво?**

В.Д.: — Так, на сьогодні жіночий відділ проводить велику роботу в центрах реабілітації, тюрмах, із глухонімими людьми, дітьми, людьми похилого віку. Я думаю, що й надалі Господь допоможе нам у цьому.

І.Н.: — Знаєте, як у нас вийшло? Коли ми ввійшли в жіночі в'язниці, жінки почали нам розповідати про своїх дітей, що також потребують допомоги. Коли ми надали матеріальну допомогу малюкам (вони перебувають на території колонії від народження до 3-х років), нам почали називати адреси дитячих колоній, де виховуються їхні старші діти... Потім ми ввійшли в чоловічі колонії... Пішла своєрідна «ланцюгова реакція».

— **Тобто ви надаєте соціальну допомогу?**

В.Д.: — Це передусім. Ми не можемо говорити жінці про Бога, коли вона голодна

чи має рани на ногах, чи коли кашляє від туберкульозу. Ми не можемо з нею говорити про покаяння. Спочатку ми їй допомагаємо фінансово, даємо їй гроші на лікування, одягаємо, а лише потім розповідаємо їй про Бога. Виходить, ми більше можемо зробити, коли ми маємо фінанси. Ми за те, щоб допомагати людям, хоча самі зарплатні за свою діяльність не отримуємо.

— **Де ви берете фінанси для своєї діяльності?**

В.Д.: — Із добровільних пожертвувань.

— **А ви особисто ще й працюєте?**

В.Д.: — Так. У Сакраменто організована загальноосвітня християнська школа для слов'янських дітей. Я там викладала Біблію і допомагала вчителю. Перевага такої школи в тому, що ми маємо право навчати дітей Слово Божому. Кожного дня я навчаю 300-400 дітей. А всього в школі більше 1000 дітей. Більшість з них слов'яни, але є й мексиканці.

— **Які ваші плани на майбутнє?**

В.Д.: — Дуже хочу, щоб Господь допоміг підняти жіноче служіння в церквах. В Україні вже є 60 сестер, відповідальних за це служіння в регіонах. Ми намагаємося більше працювати з жінками-лідерами, спрямовуємо їх на те, щоб вони навчалися в біблійних школах, інститутах і отримували духовну освіту. Я також у свій час закінчила Київський біблійний інститут і маю ступінь бакалавра богослов'я.

— **Ваші побажання для жінок?**

В.Д.: — Щоб кожна жінка в Україні, особливо християнка, відчула, що вона, по-перше, потрібна Господові; по-друге, вона потрібна тим людям, з якими живе. Щоб кожна жінка знала, що вона дорожча, ніж у своїх очах, так і в Божих, і в людських очах.

І.Н.: — Ми запрошуємо до співробітництва всіх людей, що можуть підтримати цю працю.

Наша адреса:

*Місія «Промінь надії»,
вул. Гр. Оніскевича, 3,
м. Київ, 03115.*

От сердца к сердцу

*Письмо сестры в Господе Ольги Алексеевой
президенту миссии «Луч надежды» Вере Деркач*

Приветствую Вас, дорогая сестра Вера, а также всех любящих нашего Господа благословенным именем и любовью Иисуса Христа!

С миром Божиим и любовью к Вам — сестра в Господе Ольга. Мне 38 лет. До того, как меня осудили, проживала в городе Северодонецке Луганской области. Вдова. У меня два сына — Александр (20 лет) и Сергей (19 лет). Они живут в Луганской области. За время, что я отбывала наказание, умерла моя мама и свекровь, с которыми были мои дети.

Осуждена по статье 101, часть 1 (нанесение тяжких те-

лесных повреждений). Моя жизнь до принятия Христа была земным адом. Я — бывший алкоголик. Мой покойный муж — наркоман. Родители также были любители выпить, а после смерти отца в 1989 году мать вообще спилась.

Я постоянно была пьяная, а муж вечно обкуренный и обколотый. Дети находились у родителей. В 1994 году мужа убивают, а я спиваюсь. Я не ведала и не понимала, что творила. Одним словом, моя жизнь до принятия Христа была похожа на кошмарный сон, от которого пробудил меня Иисус! Аллилуйя! Он открыл мои гла-

за, и я увидела широту и глубину Его любви. Иисус так нежно прикоснулся к моему сердцу, и я так реально почувствовала Его любовь, заботу, что, даже не осознавая этого, начала любить Бога. И вот 24 апреля 1997 года я приняла Иисуса как своего Спасителя, я приняла Его жертву за себя. Он омыл, очистил, освятил меня, но я, неблагодарная, ушла снова в мир — в это болото, откуда взял меня Иисус.

И сейчас Господь дал мне все. Я лично познала его чудесную благодать, Его великую любовь и милость, Его святость и истинность. Он исцелил меня (я перенесла операцию — язва желудка, холецистит).

Я написала своим детям, что познала Господа, Который даровал мне свободу от грехов, и что теперь мы заживем по-новому. Но они отказались от меня, написав мне письмо

в чотири слова: «Оставайся со своим Богом!» Я растерялась, не знаю, що мне делать, но Господь сказав мене: «Молись за своїх дітей!»

Я молюсь за всіх дітей, котрі відмовилися від таких горе-родителів, і прошу, щоб Господь дав дітям нашим духа прощення і послав нам духа примирення. Я вірю, що так воно і буде.

Через два місяця я освобождаюсь, і ще не знаю, куди мені йти, вийдя за ворота цього закладу, але я вірю, що Господь все устроїть, бо Він є Бог світу і устроїть.

Я вихожу без копійки грошей, мені нічого одягти. Але я вірю, що все у мене буде. Ще два місяця впереду. Я прожила все ці сім років, ні разу не отримавши ні посилки, ні грошей. Я була рада тому, що Господь дає мені три рази в день мою порцію хліба. Так, слава Богу, що є Ви, брати і сестри, і Господь розпорядиться Ваши серця — і посилає через Вас хоч і рідко якесь грошеве гроше.

Господь посилає нам випробування. Одна подушка знає, скільки слез я пролила і отголова, і отболи в душу. Скільки раз мені плевали і в душу, і в лице — один Господь знає. Але все це ерунда порівняно з тим, коли стоїш зігнувшись в молитві і вивидаєш: «Господи, прости мене, грішного!» А поруч такі же сестри стоять і вивають, кожна зі своєю білью. Тоді радується серце, і ради цього, Верочка, я хочу і буду жити.

Я дуже люблю Вас, Вера, і тому не вибираю заумних слів, щоб написати це письмо. Я пишу його так, як вроді б розмовляю з Вами. І буду дуже чекати відповіді від Вас. Пишіть мені — мені буде легше переносити тяготу колонійської життя.

Я хочу зберегти свою вірність Ісусу, я не хочу бути подібна до собаки, котрий повертається на свою блювотину, з котрої вже вилучили мене Христос.

Пусть Господь благословляє Вас на всякому місці.

С молитвами сестра Ольга.

* * *

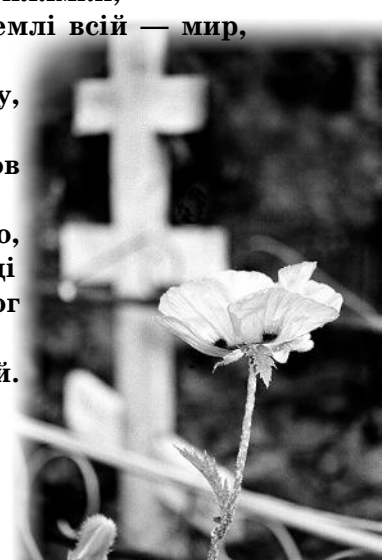
Діла, як слава, й слава у ділах,
Та не від діл моїх — моє спасіння;
Хрестом Христа увічнена Земля,
Увічнана Христовим воскресінням.
Явилось Світло світу на життя, —
У вірі вірного горить світильник
Для добрих діл, що людям наче стяг
На славу істини всесильну.
І віру, і діла розцінить хрест,
З якого плата за безсмертя кров'ю,
Де у стражданнях Божий Син помер,
Розп'ятий і гріхами, і любов'ю.
День сьомий впав, пошкоджений гріхом,
Та вперше переможена могила;
Освяченню, що за Святим Письмом,
День Перший підіймає крила.
Як в спрагу втікачів знайшлась скала,
Так з вірних б'є ріка води живої...
Христос воскрес! Воскреслому хвала —
Творцеві перемоги всесвятої.

* * *

Мовчить зачумлена гріхом земля,
І тільки з неба голос віщий:
«Спасіння явить Боже немовля
Крізь вихор епохальних зміщень».
Дрімліє галілейський Назарет.
Заручений, з ім'ям — Марія,
Господній Янгол від віків рече:
«Радій, благословенна, за надію...»
Потужний чинить милість з роду в рід,
І величають душі Спаса
За той єдиний шлях з усіх доріг,
Що він із вічності — над часом.
Благовістила істина земним,
Що в ній — ні тіні, ані плямки,
В ній — слава Богу, і землі всій — мир,
І людям —

добра воля зранку,
Коли роса запліднює
любов
На вірність, на дієвість
й працю,
Щоб в кожній крапельці
життя був Бог
Без людськослівних
варіацій.

Петро ЯЩУК,
с.м.т. Понінка,
Хмельницька обл.

28 березня 2004 року церква селища Степань, що на Рівненщині, святкувала 80-річний ювілей.

Одна з перших не лише за віком, але й за багатством історії, вона пронесла через десятиліття війн, атеїзму та гонінь тепло Господньої любові. І сьогодні вона одна із найбільш відомих церков українського Полісся. Дух щирого служіння Богові та євангельська віра передавалися з покоління до покоління, тому сьогодні тут так багато молоді, а громада одна з найбільш чисельних.

На святкове богослужіння з усіх околиць з'їхалися віруючі, щоб разом прославити Господа за дорогу, якою Він вів Свій народ.

Віримо, що вогонь пробудження у Степані ще довго горітиме як свідчення Божої ласки та Його сили.

Духовне пробудження на Рівненському Поліссі — це відгомін пробудження на Півдні України в половині 19-го століття. Хвиля цього пробудження докотилася і до Сарненщини. Є відомості про те, що в Степані ще до 1905 р. існувала невеличка громада євангельських християн (біля 20 душ). Хто посіяв Слово Боже — невідомо, як і невідомо те, з яких причин ця громада перестала існувати. Відомо лиш те, що то був час тяжких переслідувань всіх «іновірців».

5 травня 1910 р. із села Ярославки Летичівського р-ну Хмельницької обл. (тоді Кам'янець-Подільська губернія) в с. Костянтинівку, що біля Сарн, приїхало 6 сімей. З них 4 сім'ї були євангельськими християнами. Вони почали активно проповідувати Слово Боже. Невдовзі в Сарнах і в навколишніх селах виникли євангельські громади. Зголоднілі за правдою

люди радо сприймали вістку спасіння від Бога.

Ще один струмок, що влився в потік євангельської проповіді і значно підсилив його, це проповідь братів, які повернулися з німецького полону після Першої світової війни. Там, в таборах для військово-полонених, проповідували Слово Боже працівники місії «Свет на Востоке», і багато полонених стали християнами.

Так в 1922 р. з полону в с. Тутовичі повернувся Пилип Савчик. В село Кричильськ повернувся Ілля Пітель. Вони зав'язали стосунки із сарненськими віруючими і включилися в труд на ниві Божій. На їх запрошення сарненські віруючі робили зібрання в їхніх селах. Саме таким маршрутом прийшла вістка спасіння до Степаня: Костянтинівка — Сарни — Тутовичі — Кричильськ — Степань. Степанські брати понесли цю вістку далі.

Дорогами історії

В 1923 р. в Кричильську відбулося перше водне хрещення. Хрестив пресвітер Сарненської громади, брат Біруль. В числі охрещених був кравець із Степаня Іларіон Войтко. За ім'я Христа він смиренно витерпів багато

Савочки залишилося з віруючими людьми. Якось після приїзду заходить до нього сусід, Григорій Берник.

Розговорилися. Виявилось, що Григорій теж знайомий з віруючими. Домовилися ходити в Кричильськ на зібрання. Там для Савочки Слово Боже відкрилося ще більше, ніж в Омеляні.

По селах був звичай: після праці, літньої пори, ввечері посидіти з сусідами на призьбі, поговорити. Але відтепер у Савочки тема була одна — Христос.

Степані зібрання. Воно відбулося в хаті Олексія Чайки. Після цього зібрання всі віруючі з Кричильська були арештовані, але наступного дня їх відпустили.

Через короткий час зробили ще одне зібрання в хаті Гаврила Боришкевича. На 1924 р. у Степані налічувалося 30 душ навернених. І 8 червня 1925 р. в селі Кричильськ відбулося водне хрещення, де було хрещено 17 душ із Степаня. Хрестив брат Біруль.

Зібрання регулярно відбувалися у хаті Петра Кудрі, а потім в хаті Ксенофонта Ширка. Першими хористами були три сестри, а потім хор збільшився до 10 душ. Пресвітером було обрано Олексія Павловича Савочку, який виконував це служіння до 1951 року.

Перші роки після увірвання були для навернених роками першої любові до Бога і один до одного. Це помітно було в їх поведінці і на обличчях. Вони шукали найменшої нагоди, щоб помолитися разом, побесідувати чи заспівати псалом. Ось слова одного з них: «Ці щасливі дні не забуду

неприємностей від близьких.

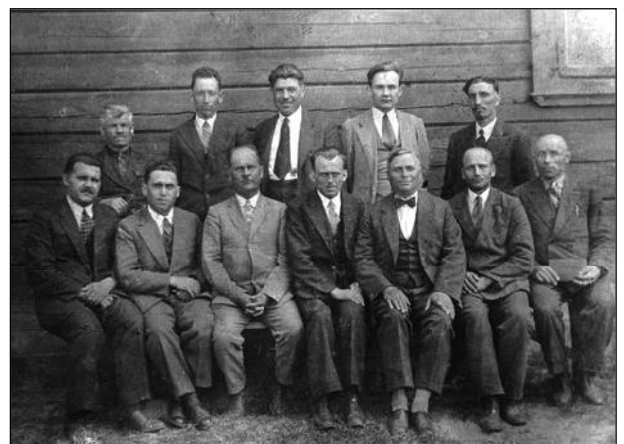
В той час, в жнива, на заробітки в с. Омеляна Рівненської обл. поїхала група молоді зі Степаня. Серед них був Олексій Савочка, Іван Наливайко та інші. Тут вони вперше почули про нову віру — «штундів». Інтерес до цієї віри пробудився в Савочки через «дивне» поводження сестри-хазяйки, в якій він працював. Як тільки розмова починала виходити за межі пристойності, то ця молода християнка ішла геть від гурту. Це зацікавило Олексія Савочку. Ще більше зацікавився після розповіді хазяйки про односельчанина, який жорстоко знущався над своєю дружиною за те, що вона пішла в «штунди»: за жорстокість вона платила добром. Це дуже здивувало Савочку, і він вирішив піти на зібрання, щоб побачити все на власні очі. Пішов, нічого не зрозумів. Але інтерес до цих людей зростав з кожним днем. Наступної неділі знову пішов на зібрання. Там Савочку зворушила молитва одного молодого брата, та й Слово стало зрозуміліше.

Закінчилася робота. Поїхали степанці додому, а серце

Люди слухали, сперечалися, хто погоджувався, а хто ні. В Савочки і Берника з'явилися однодумці. Навчилися співати псалом: «О, який нам путь відкрився».

Серця були переповнені радістю. Але одного разу хтось прийшов із сусіднього села і сказав Савочці: «Ваша віра неправильна, бо ви не звеличуєте Матері Божої». Вийняв Євангелію, прочитав з Луки: 1:48, і пішов. Слова цього чоловіка видалися Савочці правдивими. І потемніло ясне сонце, душу сповнило гірке розчарування. В голові звучало одне: де ж правда? У великій душевній боротьбі, вірніше у муках, пройшла майже вся ніч. Але під ранок йому з'явився Христос і сказав: «Не будь невіруючим, але віруючим». Сумнівів як і не було.

У 1924 р. степанці запросили кричильців зробити в

Комітет ХВС в Польщі. Сидять: (зліва на право) невідомий, Г. Федішин, невідомий, А. Беркгольц, С. Недевецький, К. Леонович, Й. Черський, стоять: П. Ільчук, І. Панько, Ю. Стрелка, О. Мазало, І. Зуб-Золотар'ов.

ніколи. Це неможливо забути. Це були дні визволення і народження згори. Все те, що пережили і отримали від Господа, так хотілося передати

іншим». І вони несли вістку спасіння не тільки односельчанам, але і далеко за межі Степаня. Поле їхньої діяльності сягало Острога, Ковеля. Їхні подорожі тривали іноді

В 1927 році в Степані налічувалося 100 членів церкви. В цьому ж 1927 р. було збудовано дім молитви. В 1927 році Степанська церква пережила нове духовне піднесення. До Бога

В Тутовичах, Кідрах, Степані під керівництвом брата Харитона Троцьковця з Тутович діяли регентські курси. Діяли в Степані курси вчителів Недільних шкіл.

Сидять: (зліва направо) Федоров, Ю. Стрелка, Г. Федішин, К. Ширко, стоїть посередині — Лука Столярчук

по 2-3 місяці. Результат їхньої праці — багато нових громад.

22 серпня 1925 року в Степані відбулося перше водне хрещення. В Заповіт Бога увійшло 25 душ.

В 1926 році село Тутовичі відвідав Карп Леонтович з Білорусі. Він приніс проповідь про хрещення Духом Святим. Господь почав хрестити Духом Святим в Тутовичах. Очевидцем цієї події був Петро Каленик з с. Великого Вербча. Йдучи додому, він на вечірнє зібрання зайшов до Кричильська і там розповів про те, що бачив у Тутовичах. Того ж вечора Господь багатьох охрестив Духом Святим і в Кричильську. Степанська громада, почувши про ці події, послала до Тутович Івана Наливайка, Івана Мельника та Григорія Боришкевича, щоб довідатися про все докладно. Повернувшись додому, в Степань, вони розказали все, що бачили в Тутовичах, і під час того ж зібрання Бог багатьох охрестив Духом Святим.

До Бога повернулося багато людей. В 1928 році в Степані засновано так звану «Гміну визнаньову». Це був регіональний керівний орган п'ятидесятницьких церков, що входив до союзу п'ятидесятників Польщі (Західна Україна з 1920 р. до 1939 р. була

під Польщею). «Гміна визнаньова» мала статус юридичної особи. В неї входили 28 церков. Головою гміни був Юхим Стрелка з Кричильська. А секретарем — Ксенофонт Ширко із Степаня. Стрелка також був членом Виконавчого комітету Союзу П'ятидесятників Польщі. Це була впливова і талановита людина, що багато зробила на ниві Божій. В 1945 році його з сім'єю вислали до Сибіру. Там за проповідь Євангелії він потрапив до в'язниці. Його палким бажанням було повернутися в Україну. Але цій мрії не судилося збутися. Він помер в Сибіру.

Почалася Друга світова війна, найкривавіша й найжорстокіша з усіх попередніх воєн. В серпні 1942 р. було розстріляне все єврейське населення містечка Степань і навколишніх сіл (біля 5000 чоловік). Почалася міжнаціональна ворожнеча. Гинули люди, палали села. Був намір в німців повністю спалити Степань, але Бог зберіг від цього. Хотіли вони однієї ночі знищити все населення містечка, але і цього Господь не допустив.

Варто розповісти про одну подію, яка так яскраво показала Божий захист у важкий час. Це було у вересні 1943 року. Страшний день починався зовсім не страшно. З самого ранку щедро світило сонце. Та раптом повітря здригнулося від реву моторів, вибухів авіабомб і кулеметних черг. Від вибухів хиталася земля. Центральна частина міста перетворилася в суцільне море вогню — все горіло. Так тривало більше двох годин. Коли все стихло, на вулицях появилися карателі. Всіх, кого вони знаходили, — вели «на яму». «Яма» — це

Молодь та діти Степанської церкви біля дому молитви (1935 р.).

чимала і глибока долина на вигоні. Кругом неї були поставлені кулемети. Людей зігнали багато, але все підводили і підводили нових. Люди бачили, що їх чекає, тому плакали. Дехто з жінок рвав на собі волосся. Але ближче до краю цієї ями

стояла група людей. Це були віруючі. Вони не плакали, не голосили. Хтось запропонував молитися. Вони думали, що це їхня остання молитва на землі. Після молитви пролунав псалом: «Ближе, Господь, к Тебе, ближе к Тебе...» Ще кілька хвилин, і їх привітає небо. Але ніхто не знає, знає лише Бог, що вплинуло на офіцера, і він замість команди «Вогонь!» наказав: «Жінки і діти — додому! Чоловіки — залишитися!» Це було під вечір, а почалося все в першій половині дня. Кінчився день, та не кінчилося горе. Чоловіків загнали в клуню, зав'язали двері, обклали її соломкою, щоб клуня горіла одночасно з усіх боків. Хотіли зробити звичну для них справу: спалити людей живими. В тій клуні були також і наші брати. У декого з невіруючих навіть появилася надія на спасіння від Бога, бо були такі, що казали один одному: «Якщо тут є штунди, то нас не спалять». І, дійсно, не спалили. Ця трагедія мала продовження наступного дня, коли декілька разів ділили людей, кого направо, кого наліво. Але Господь помилював Своїх дітей, а з ними і всіх.

Роки 1942-1943 — це роки нового духовного піднесення церков. Господь щедро виливав Духа Святого на дітей Своїх. В ті тривожні часи багато людей каялося. В 1942-1943 роках Божа благодать потужною силою діяла через Луку Столярчука з с. Підріжжя. Це було також і підготовкою братів до випробувань, які чекали на них у 1944 році і в наступних роках. На початку 1944 року всі брати, за винятком декількох чоловік, були мобілізовані в армію. Всі вони були засуджені на 10 років ув'язнення за відмову від зброї і розкидані по тюрмах і таборах ГУЛАГу. Ніхто не надіявся вижити. Згадує В. Калінчук з Рівного: «Ми працювали на лісоповалі. Робота тяжка, а

сили не було не те, щоб працювати, але й ходити. Голод і тяжка праця призвели до упадку фізичних і духовних сил. Ми іноді впадали у відчай. В такі хвилини наш брат Іван Наливайко починав співати псалом «Возвеселись, печальний друг». Ми починали йому підспівувати, і на душі ставало світліше, міцніла віра». В 1949 році всіх братів амністували. Загинули в таборах такі члени Степанської громади: Тимофій Жданюк, Тимофій Корнійко, Степан Костюкевич. А Филімон Ширко, Іван Ширко загинули на фронті.

Після повернення братів з таборів (в 1949 році) духовне життя церкви значно пожвавилось. В 1956 році число проповідників доповнив баптистський проповідник Ф.І.Баумбах.

15 вересня 1960 року, на хвилі боротьби з релігією, від Степанської громади забрали дім молитви. З того часу зібрання відбувалися в домівках членів церкви.

В 1961 році знову засудили на декілька місяців Івана Наливайка як пресвітера церкви. В 60-ті роки знову посилювалося переслідування за віру, хоча воно, по правді, ніколи і не припинялося.

Протягом існування громади ХВС в Степані її пресвітерами були такі брати: Олексій Павлович Савочка, Іван Васильович Наливайко, Сергій Андрійович Корж, Наум Іванович Гольонко, Микола Володимирович Казимірець.

В кінці 80-х років Господь дарував свободу для нашого краю. Стали можливими зібрання на площах, в парках, в будинках культури, по сільських клубах. З ласки Бо-

жої Степанська громада ХВС збудувала новий дім молитви. Почато будівництво 11 серпня 1989 року і закінчено під кінець 1990 року. В новому молитовному будинку в 1992 році був проведений перший набір Всеукраїнських регентських курсів під керів-

ництвом Сергія Івановича Ільницького з Дубна. Функціонує в церкві бібліотека духовної літератури. Від 25 серпня 1996 року пресвітером церкви є Володимир Павлович Ярема. На цей час у церкві налічується 267 членів, близько 80 чоловік молоді. Молоді брати і сестри допомагають людям похилого віку, відвідують хворих в лікарні і ведуть вечірні зібрання в суботу. 130 дітей навчаються в трьох групах недільної школи, що діє при церкві. З Божої ласки відкрито місцеві церкви і придбано доми молитви в селах Золотин і Мельниця. Деякі брати і сестри працюють у селах Дворець і Труді.

«До цього місяця допоміг нам Господь», Слава Йому!

Інформацію, використану в цій розповіді, надали: Павло Олексійович Лабунський (один з нащадків переселенців у Костянтинівку в 1910 році), Яків Семенюк з Кричильська, Олексій Савочка та Ксенофонт Ширко зі Степаня та ін.

Матеріал підготували: Микола ЯРЕМА, Василь ВОЙТКО

Архів твого життя

У той проміжок часу, який буває у людини, коли вона вже не спить, але і ще не прокинулася, мені здалося, що я потрапив до якоїсь кімнати. У ній не було ніяких предметів, окрім великої шафи з книжками. Я підійшов до неї, і мій погляд упав на одну з книг. Вона називалася: «Мої знайомства». Я перегорнув декілька сторінок — і миттю закрит її. Тремтіння пройшло по тілу, коли я прочитав імена, записані там...

Я цілком ясно зрозумів, де знаходжуся. Ця кімната з книжковими полицями є не чим іншим, як безжально точним архівом мого життя. На сторінках цих книг описано моє життя. Найменша деталь моєї діяльності не була пропущена. Давно забуте і, здавалося б, ніким не помічене — все залишило свій слід на сторінках цієї дивовижної бібліотеки.

Здивування і цікавість разом зі страхом і трепетом охопили мене, коли я почав брати книги і читати їх. Деякі з них мітилили в собі радість і хороші спогади, інші ж — соромили мене. Відчуття сорому було таке велике, що я озирнувся, щоб переконатися, що я в цій кімнаті сам. Книга з назвою «Мої друзі» стояла поряд з книгою «Друзі, яких я зрадив».

Назви книг були несподіваними і лякали мене: «Книги, які я прочитав», «Неправда, яку я казав», «Втіха, яку я приносив людям», «Жарти, над якими я сміявся»; деякі назви

дивували своєю точністю: «Слова, які я викрикував на своїх братів», «Справи, які я робив в гніві», «Слова, на своїх батьків які я бурмотав собі під ніс». На жаль, я частіше натрапляв на книги, яких не хотів би бачити, і зовсім рідко на ті, які були б мені приємні.

Я був шокований, коли побачив безліч подій, якими було наповнене моє життя. Невже 20 років достатньо для того, щоб написати всі ці книги? Але усі сумніви щезли, коли я впевнився, що всі книги написані моїм почерком і затверджені моїм підписом.

Коли я підійшов до книги «Похітливі думки», мене обдало холодом. Я перегорнув лише декілька перших сторінок. Обсяг книги і докладний опис моїх думок викликали в мене розпач.

З відчаєм і безпорадністю я поклав всі книги на місце. Я не мав сил стояти і сів на підлогу біля стіни. З жалю до себе з моїх грудей вирвалося зітхання. Я звернув увагу на одну книгу. Вона називалася: «Люди, з якими я поділився Благою Вісткою». Мені здалося, що вона має лише обкладинку. Розгорнувши її, я прочитав лише декілька імен.

Сльози виступили з моїх очей, я почав плакати. Відчуття сорому оволоділо мною. Книги закружляли в моїх заплаканих очах: «Ніхто не повинен знати про цю кімнату! Я повинен замкнути її, а ключ загубити назавжди...»

Щойно я витер сльози, як побачив Його: «Ні, тільки не Він! Тільки не тут!» Завмерши від подиву і страху, я дивився, як Ісус брав книги і читав їх. Я не міг знести Його реагування на прочитане. Мені здавалося, що печаль і скорбота, які відбивалися на Його обличчі, були набагато сильніші від моїх переживань. Нарешті Ісус обернувся і подивився на мене. В Його очах були сльози. Я нічого не говорив, тільки, опустивши голову, плакав.

Потім Він знову повернувся до книжкових полиць і почав виймати книги одна за однією. Взявши книгу в руки, Ісус писав Своє ім'я над моїм іменем. Але ж Його імені не повинно бути в цих книгах! Однак, там був Його підпис, написаний темно-червоним кольором. Ім'я «Ісус Христос» було написано Його кров'ю.

Він клав одну книгу на місце і брав іншу. Настала мить, коли Ісус поставив останню книгу на полицю. Потім Він підійшов до мене, поклав руку на плече і сказав: «Звершилося!»

Я встав, і Він вивів мене з кімнати, не зачинивши її. Я знав, що скоро там будуть нові книги...

✓ 13-14 березня 2004 року в Хмельницьку відбулася регіональна молодіжна конференція, в якій взяла участь молодь з Хмельницької, Івано-Франківської, Чернівецької та Вінницької областей.

✓ 18 квітня 2004 року служителі та молодь Церкви Святої Трійці м. Рівного відвідали церкву ХВС м. Києва, що на вул.

Кар'єрній, 44, а ввечері мали служіння в церкві ХВС м. Буча, що біля Києва. В цьому містечку є центр реабілітації наркоманів, де Господь через братів звершує свої чудеса над наркозалежними. Не один десяток наркоманів з Рівненщини пройшов через цей центр, і тепер вони є ревними проповідниками Євангелії в Церкві Святої Трійці м. Рівного та в інших церквах регіону.

✓ В квітні-травні 2004 року голова ВСЦХВС М.С. Паночко відвідав слов'янські церкви Сполучених Штатів Америки та Канади. 4 квітня він взяв участь в урочистому випуску студентів Біблійного коледжу м. Сванрівер, Канада, 80% студентів якого є вихідцями з України (директор коледжу — Дональд Горбань). 10 квітня у м. Торонто відбулася зустріч з Комітетом слов'янських п'ятидесятницьких церков Канади, на якій обговорювались питання подальшої співпраці. 12-25 квітня М.С. Паночко відвідав слов'янські церкви на східному побережжі Америки, а також зустрівся з братськими радами церков м. Клівленда (пастор Є. Пилипів) і м. Сіракуз (пастор М. Онуфрійчук). 8 травня у м. Кенті, шт. Вашингтон, М.С. Паночко взяв участь у траурному служінні — відійшов у вічність В.Г. Юзьвак, який багато попрацював над збірником «Псалмоспіви», а також зібрав і підготував збірку хороших пісень, які вийшли з друку під назвою «Скарбниця духовної

пісні». 10 травня Михайло Степанович зустрівся з братською радою церкви «Українська Асамблея Божа» (пастор І. Білас). Брати цікавилися життям нашого братства, а також висловили бажання підтримати працю Союзу і служителів Львівської області. 11 травня М.С. Паночко з братом С. Касянюком відвідали вдову Ірину Білас, яка проживає в м. Кенті. Вони цікавились її життям, а також ділилися спогадами про служіння її чоловіка, Р.І. Біласа. Того ж дня відбулася зустріч з розширеною братською радою церкви «Благодать» (м. Кент). Крім інформації про діяльність громади, обговорювались питання про подальшу серйозну співпрацю. Брати підтримали запропонований проект щодо телевізійних передач.

✓ 30 квітня 2004 року в Київській євангельській теологічній семінарії відбувся випуск 23-ох магістрів богослов'я. За два дні до випуску представники Союзів ХВС дев'яти країн колишнього Радянського Союзу, національні єпископи чи їх заступники зібралися на нараду, на якій підвели підсумки роботи минулого навчального року, намітили плани на майбутнє, вирішували питання фінансування.

Крім Євангельської теологічної семінарії, в Україні діють ще 15 вищих навчальних закладів. Навчання в семінарії дворічне. Як правило, тут вчаться пастори і викладачі теологічних навчальних закладів Росії, України, Білорусі, Прибалтики, Молдови, республік Середньої Азії і Кавказу. Серед викладачів є представники далекого і близького зарубіжжя, наприклад США і Румунії.

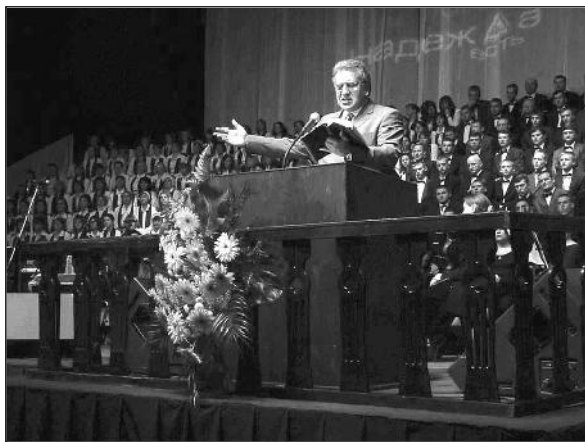
Випуск студентів відбувся в урочисто-радісній атмосфері. Було багато гостей. З чудовим привітальним словом виступив почесний президент семінарії Френк Мартін. Він говорив про те, що Ісус Христос Своїм учням умивав ноги, тому що звання вчителя богослов'я і пастора є не тільки жезлом влади, а й рушником, з допомогою якого духовні наставники повинні служити своїм ближнім.

✓ 1-2 травня 2004 року євангелізаційні групи з церкви «Благодать» м. Тернополя разом з пасторами Павлом Майканом та Леонідом Домніцаком брали участь у наметових богослужіннях у прикордонних районах сусідньої Молдови. На заключному богослужінні служив словом єпископ Чернівецької області Петро Карпов.

✓ 3 травня у церкві ХВС м. Тернополя (вул. Квітова) відбулася робоче засідання, на якому вирішувалося питання обрання нового складу редакційної колегії журналу «Євангельський голос». На ньому були присутні заступник голови Союзу М. Синюк, зав.відділом видавництва В. Боєчко, члени обласної пресвітерської ради Тернопільської області на чолі з В. Терещенком, редактори журналу «Благовісник» та газети «Голос надії». Після тривалого обговорення цього питання учасники засідання вирішили запропонувати правлінню ВСЦХВС затвердити на посаду головного редактора журналу Федора Михайловича Вербицького і доручити йому формування нового колективу редакції. 19 травня правління Союзу прийняло пропозицію та затвердило Ф. Вербицького на цю посаду. 23 травня єпископ Союзу М. Паночко під час відвідин церкви ХВС у м. Тернополі, де відбулося рукопокладання на пресвітерське служіння П.С. Кравчука, звершив молитву благословення на працю головного редактора журналу «Євангельський голос» Ф.В. Вербицького. 27 травня у Тернополі відбулося перше робоче засідання редакції журналу в оновленому складі.

✓ 8 травня 2004 року відбулася бесіда служителів церков Рівненського району під керівництвом старшого пресвітера району Олександра Чернюшка. В ній також взяли участь старший пресвітер області В.Д. Боришкевич, служителі з Луцька — Василь Величко, Олександр Ковальчук та Володимир Москвич. Тема зустрічі була «Хрещення Святим Духом: що говорить про це Біблія і що потрібно робити в церкві, щоб діяв Дух Святий».

✓ 13-16 травня у Дніпропетровську, в Льодовому палаці відбувся фестиваль му-

зики і слова під назвою: «Надія є». Її організаторами стали християнський центр «Відродження» та євангельські церкви Дніпропетровської області. З проповіддю виступав відомий євангеліст Віктор Гамм. В результаті цієї широкомасштабної євангелізації більше 2 тисяч людей відгукнулися на заклик служити Господу.

✓ 15 травня у м. Малині Житомирської обл. відбулася зустріч з християнами-підприємцями нашого братства та служителями Житомирської області на чолі з єпископом М.М. Камінським. Брати-підприємці погодилися надати допомогу в реставруванні табору, що придбаний у власність Союзу, в якому планується проведення конференцій, семінарів та дитячих таборів.

✓ 18-19 травня відбулися засідання Правління та Комітету ВСЦХВС, на яких підводились підсумки організації та проведення останнього з'їзду, обговорювалися кадрові питання, положення про відділи союзу, питання бюджету та інше.

✓ 19 травня 2004 р. в рамках роботи з налагодження співпраці між християнськими церквами України на запрошення голови Всеукраїнського союзу церков християн віри євангельської М.С.Паночка у приміщенні громади «Філадельфія» цього Союзу відбулася чергова зустріч керівників та повноважних представників християнських церков України. Зустріч була підготована Народою представників християнських церков України, покликаними якої є сприяти налагодженню міжконфесійного діалогу та допомагати християнським церквам боротися з суспільними проблемами — розповсюдженням бездуховності та аморальності. Прикладом такої спільної праці стало прийняття спільного Звернення керівників християнських церков України до держави і співгромадян з приводу захисту життя людини, яке буде оприлюднене на спільній прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН об 11 годині ранку 1 червня 2004 року, коли в Україні відзначатиметься Міжнародний день захисту дітей. Більша частина звернення стосується роз'яснення погляду церков на таке моральне і соціальне зло, як вбивство ненароджених дітей — аборти, та заходів протидії йому. На зустрічі також було ухвалено рішення створити спеціальний Всеукраїнський міжконфесійний комітет захисту життя людини.

У ході зустрічі було також прийнято і підписано відповідні звернення до зако-

нодавців, в яких, зокрема, висловлено пропозицію звільнити релігійні організації від сплати податку на землю, а також обмежити рекламу алкогольної та тютюнової продукції. Учасники зустрічі також звернулися до Державного комітету України у справах релігій з листом, в якому викладено занепокоєння християнських церков України спробою міжнародного комерційного конгломерату зі скандальною репутацією — так званої «Церкви саєнто-

логії» — отримати в Україні статус релігійної організації та прохання врахувати їхню думку під час ухвалення відповідного рішення. Зустріч керівників та повноважних представників християнських церков України пройшла у доброзичливій і діловій атмосфері та стала ще одним кроком на шляху налагодження тісної співпраці християнських конфесій заради благополуччя і процвітання українського народу.

Будівництво дому молитви у Сухобезводній

розпочалося!

Третього травня цього року розпочалося будівництво дому молитви в селищі Сухобезводне Нижньгородської області. Акція допомоги, що була оголошена через газету «Голос надії», журнал «Благовісник» та по церквах України, знайшла своє продовження і серед братів-будівельників. Перші підготовчі роботи та закладення фундаменту під новобудову було завершено місцевими братами та за допомогою місіонерів «Голосу надії» в максимально короткі строки. Вже 18 травня група із 15 братів-будівельників з Волині та Рівненщини та сестри-кухаря вирушили на будівництво, щоб докласти свою жертовну працю в пам'ять про тих християн, хто не повернувся із таборів Сухобезводної. Такого старту не чекав ніхто, а за словами відомого бізнесмена Віктора Федорова, який, до речі, теж доклав до цього чималі кошти — це одна з найкращих і найяскравіших евангелізацій для всіх жителів цього селища.

На початок червня Сухобезводне чекає прибуття нових будівельників, які змінять перших. Незважаючи на всю складність і надзвичайно високі ціни на будматеріали, брати сподіваються завершити будівництво до середини липня.

Слушайте християнську радіопередачу «ЖИВА НАДІЯ»
щочетверга з 20 год. 30 хв.
на першому каналі Українського радіо.
Листи надсилайте на адресу:
Ненсі Зінчик, вул. Григорія Оніскевича, 3, м. Київ, 03115

**Статистичні дані
Всеукраїнського союзу церков християн віри євангельської
(станом на 1.01.2004)**

	Область	Церков	Членів	Доми молитви		Служителів		НП	К-сть дітей в НП	Навч. закл.	К-сть хорів	Радіо	Телеперед.	Періодичних видань	Служіння в тормах
				збудовані	будуються	паст.	дияк.								
1.	Вінницька	33	726	6	4	39	16	24	315	-	2	-	-	-	2
2.	Волинська	163	15052	88	28	158	293	222	6175	2	45	1	3	3	4
3.	Дніпропетровська	52	5655	27	15	51	84	39	1850	1	19	1	-	1	3
4.	Донецька	34	2900	26	1	40	47	34	880	1	13	1	-	2	-
5.	Житомирська	46	1658	16	2	21	32	24	720	1	4	-	-	2	-
6.	Закарпатська	39	2542	21	12	39	56	28	700	-	7	1	1	-	-
7.	Запорізька	30	3024	14	2	30	48	15	311	1	3	-	-	4	2
8.	Ів.-Франківська	33	1878	10	6	20	33	12	490	-	4	1	1	2	2
9.	м. Київ	9	1795	5	-	12	34	9	540	3	6	-	-	5	4
10.	Київська	31	1400	18	2	32	38	30	800	1	8	-	-	-	3
11.	Кіровоградська	70	4697	24	7	70	111	55	1052	-	17	-	1	1	-
12.	Крим	37	920	10	5	26	43	21	442	-	3	-	1	1	-
13.	Луганська	12	260	5	1	10	8	7	120	-	2	-	1	1	1
14.	Львівська	78	6182	35	10	75	119	33	1576	1	31	3	1	3	6
15.	Миколаївська	44	2931	28	2	26	50	45	790	-	10	-	-	2	1
16.	Одеська	106	6052	41	8	64	59	68	2586	2	24	1	1	6	1
17.	Полтавська	44	909	26	2	17	16	21	350	-	2	2	-	1	3
18.	Рівненська	244	25825	185	40	234	591	142	11698	1	163	2	-	2	2
19.	Сумська	27	557	16	4	18	13	24	335	-	3	-	-	-	-
20.	Тернопільська	94	6082	52	24	87	99	48	1356	2	27	4	-	2	3
21.	Харківська	67	4238	32	2	13	24	50	1892	1	6	2	1	-	3
22.	Херсонська	30	2024	19	3	12	18	17	410	-	4	1	1	1	-
23.	Хмельницька	66	2421	35	8	28	41	32	623	1	7	1	1	1	-
24.	Черкаська	10	314	8	2	4	9	6	96	-	-	-	-	-	-
25.	Чернівецька	78	6409	65	7	50	117	60	1805	2	32	1	1	2	3
26.	Чернігівська	28	716	16	1	14	13	6	250	-	-	-	-	-	-
Всього:		1505	107167	828	198	1190	2012	1072	38162	20	442	22	14	42	43

30 березня-1 квітня 2004 р.

м. Чернівці

XIV з'їзд Всеукраїнського союзу церков християн віри євангельської

30 березня дім молитви чернівецької церкви «Вефіль» зібрав представників церков ХВЕ України на позачерговий 14-й з'їзд служителів Всеукраїнського союзу християн віри євангельської. Цього разу він проходив під гаслом — «Щоб кожен виявився вірним».

Відкрив з'їзд єпископ церков Буковини Петро Іванович Карпов коротким вітальним словом та проповіддю, в якій прозвучали такі слова: «Господь хоче, щоб кожен служитель був вірним в служінні Йому в будь-яких обставинах життя».

Нарис про історичне минуле і сьогодення Чернівецької області прочитав старійшина обласної пресвітерської ради Василь Сарафінчак, в якому наголосив, що незважаючи на те, що ця земля і народ перенесли великі випробування, сьогодні можна бачити велике Боже благословення Буковинського краю.

Вітальне слово мали гості з Румунії, Сполучених Штатів Америки. Звернувся до конференції і голова Комітету у справах релігій Чернівецької області Василь Миколайович Настас, який

зазначив, що Чернівецька область найменша за площею і за населенням серед областей України, але тут найбільше релігійних громад — 1034. Він зачитав лист Віктора Бондаренка, голови Комітету у справах релігій України, де наголошувалося на суттєвому позитивному вкладі церков ХВЕ у житті Українського народу.

Із заключною проповіддю на урочистому відкритті виступив заступник голови ВСЦ ХВЕ Михайло Михайлович Мокієнко, в основу якої було покладено вірш зі Слова Божого: «Щоб кожен виявився вірним». Святкове відкриття конференції супроводжувалося співом молодіжного хору церкви «Вефіль».

На з'їзді було зареєстровано 370 делегатів від обласних об'єднань і 19 гостей з-за кордону.

31 березня з 8.00, після сніданку, який приготували сестри церкви «Вефіль», з'їзд продовжив свою роботу і розпочався співом хору братів-румунів і проповіддю Нелуха Гуреу — пастора церкви, першого заступника голови румунського брат-

ства. Румунія — одна з країн, що пережила тягар комуністичного режиму, гоніння, але зберегла вірність Христу. На початок 90-х років, коли Бог дарував свободу для проповіді Євангелії, в Румунії було 789 церков, що зберегли єдність, чистоту і вірність Господу. Тепер румунські церкви мають потребу перед Богом, щоб в час свободи ці чесноти примножувалися.

Учасників з'їзду гостинно прийняла церква м. Чернівці. Вітальне слово виголошує старший пастор церкви, єпископ церков ХВЕ Буковини Петро Карпов

Молодіжний хор церкви м. Чернівців у супроводі оркестру виконує пісню «Христос — надежда християн»

Словом Божим з гостями з'їзду діляться Петро Янюк

З основним звітом за 2003 рік виступив єпископ Михайло Паночко. Він зазначив, що минулий рік для нього був особливий з погляду випробувань. Незважаючи на вихід 28 церков з Союзу ХВЄП (з них 24 церкви

в Київській області), ВСХВЄП продовжує діяльність і життя. На сьогодні юридично зареєстровано 1325 церков (близько 200 ще у стадії реєстрації), їх відвідують 107 тисяч членів. Церквами Союзу, окрім іншого, ведеться велика соціальна праця. Зареєстровано 30 місій. Організовано Всеукраїнську Раду церков, в яку увійшло 6 релігійних об'єднань, з метою позитивно впливати на політичне життя України. Союз входить до Всесвітньої Асамблеї Божої, що об'єднує понад 160 країн.

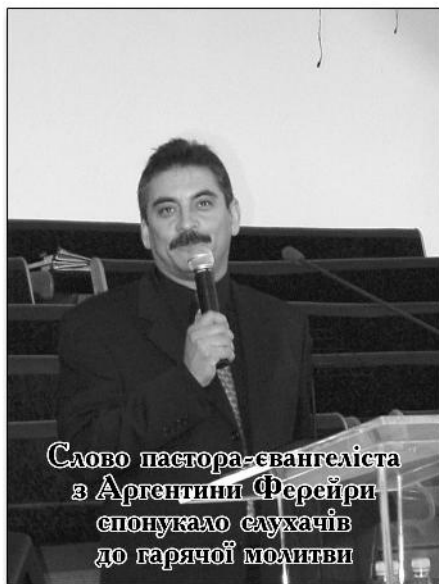
Потім звітували заступники єпископа Союзу, скарбник, голова ревізійної комісії та завідувачі відділами.

Закінчився робочий день обговоренням та прийняттям «Положення про порядок рукопокладання та позбавлення сану служителя у ВСЦ ХВЄП».

Останній, третій день роботи з'їзду, в основному був присвячений обговоренню та прийняттю положення про назву нашого Союзу. Після обговорень та пропозицій служителів було прийнято змінити існуючу назву «Всеукраїнський союз християн віри євангельської п'ятидесятників» на нову — «Церква християн віри євангельської України». Ближчим часом розпочнеться робота з юридичного оформлення цього рішення.

Аргентинський гість конференції, пастор Ектор Ферейра, який служив півторагодинною проповіддю і молився за пасторів, своїм палким та натхненним словом створив у залі особливу молитовну атмосферу. Присутність Духа Святого відчув кожен, хто був у залі. І якими б чудовими не були хвилини спілкування, настала мить закінчення, і, від'їжджаючи на духовні поля, не варто забувати, що наш супротивник не спить, а наше основне завдання полягає в тому, щоб залишитися вірними Господу і один одному, на що, власне, і наголошував в заключній проповіді єпископ Михайло Паночко.

Фото: Юрій Троць, Юрій Вавринюк, Олег Карп'юк

Слово пастора-євангеліста з Аргентини Ферейри спонукало слухачів до гарячої молитви

ЩОБ КОЖЕН ВИЯВИВСЯ ВІРНИМ
XIV З'їзд ВСЦХВЄП

30.03–1.04.2004р. м.Чернівці

**Кожен українець
має право на Благую Вістку.
А вона в тому, що Ісус Христос —
дорога, правда і життя!**

www.blag.org.ua

**Читайте журнал
«Благовісник» у мережі Internet.**

www.blag.org.ua